

“Tsuas-yog koj tus-kheej thiaj li pom thiab paub koj qhov teeb-meem
xwb, koj yog tus yov-tau los mus daws, tsis txhob muab iab-liam tias yog
tim lwm tus neeg.” __ ThajYeeb Lis 2006.

**Kuv txoj kev ntseeg txog rau
Hmoob txoj kev ntseeg Ntsuj-
plig thiab
kev teev-hawm Dab ntsuj-plig
thiab
Kev Noj Tshiab Pebcaug
thiab
Kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob
Lub Xyoo Tshiab**

“Nws tsuas yog koj tus-kheej thiab Dab Yawm-saub thiaj li pom thiab
thiaj li paub tias koj lub-siab zoo los-yog lub-siab phem (siab-lim-hiam)
npaum licas xwb, yeej tsis muaj lwm tus neeg twg yov nrog koj pom thiab
nrog koj paub hlo li.” __ ThajYeeb Lis 1992.

ThajYeeb Lis

ThajYeeb Lis

Copyright © 2024 ThajYeeb Lis

All rights reserved.

ISBN:

No part of this book may be reproduced in any manner whatsoever without the prior written permission of the owner (author).

Txwv-txiav tsis pub muab cov ntsiab-lus los yog cov lus siv nyob rau hauv phau-ntawv no coj mus siv ua-luam los yog siv ua lwm yam. Ua-ntej yov siv yov-tsum tau kev tso-cai los ntawm tus tswv phau-ntawv no tso.

Muaj lus nug los yog xav tau (yuav) phau-ntawv no, sau ntawv tau rau tus email no: **thajyeeb2019@gmail.com**

Table of Contents

Introduction (Lus qhib-qhia)	vii
Tshooj-lus 1_Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig	10
Ntsuj-plig yog dabtsi tiag.....	11
Ib tug neeg twg muaj tsawg tus ntsuj-plig.....	11
Tus ntsuj-plig tswj neeg lub nrog-cev yog dabtsi tiag	15
Tus Ntsuj-plig saibxyuas neeg lub cev-nqaij daim-tawv yog dabtsi tiag.....	16
Dab Ntsuj-plig yog dabtsi tiag	17
Dab ntsuj-plig qus yog dabtsi tiag.....	19
Cov Dab ntsuj-plig uas tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm	20
Dab Yawm-saub yog leejtwg tiag.....	21
Dab Yawm-saub txoj kev rau-txim rau tus neeg tau ua txhaum lawm, los-yog tus neeg siab-lim-hiam	22
Yog-vim licas Dab Yawm-saub thiaj li tso tus pojniam los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no?	23
Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb yog leejtwg tiag	24
Dab Tswv-ntuj txoj haujlwm ces yog:	25
Dab Tswv-teb txoj haujlwm ces yog:	25
Dab Pog thiab Dab Yawg yog leej twg tiag.....	26
Dab Niam thiab Dab Txiv yog leej twg tiag.....	26
Dab vaj thiab dab tsev yog leej twg tiag.....	26
Dab Xwm-kab yog leej twg tiag	27
Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog yog dabtsi tiag	28
Kev ua-need	28
Lub Thaj-need yog siv ua dabtsi tiag	28
Tus txiv-need (Siv-yis) yog leej twg tiag.....	29
Kev Ua-need yov tau npaj dabtsi thiab	30
Kev Ua-need es Ntaus-nruas	31

Ua-need Kho Dab Thaj-need	31
XYAB.....	32
Yog-vim lica thiaj li hlawv xyab ua-need koj hais-lus.....	33
Yog vim lica cov Dab qus ho ntshai pa-xyab heev.....	33
Kev hu Ntsuj-plig rau Hmo noj tshiab 30.....	33
Hu Ntsuj-plig lwm 1 (thawj lwm)	34
Hu rau tsevneeg cov ntsuj-plig tas ces mam li rau cov ntsuj-plig tsiaj-txhuv. Siv cov lus hais ib-yam-nkaus xwb.....	34
Hu Ntsuj-plig lwm 2 Hmo noj tshiab 30.....	35
Hu Dab ntsuj-plig nyeg los noj zaub-mov (Laig-dab)	36
Nqa zaub-mov mus rau Dab ntsuj-plig tim-tswv teb-chaws thiab Dab ntsuj-plig qus noj-haus.....	37
Muab nyiaj-txiag thiab Xyab Cob rau Dab Ntsuj-plig nyeg.....	38
Kev Fiv-yeem (thov kev-pab).....	38
Kev Pauj-yeem (Ua Dab ntsuj-plig tsaug).....	39
Vim lica thiaj li hlawv xyab ua-need koj mam li hais lus.....	40
Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum (nyiaj-txiag).....	41
Txaug Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum txaug lica tiag.....	41
Txoj kev ntseeg thiab txoj kev ntshaw thiab xavtau sib-txawv lica tiag.....	41
Tshooj-lus 2 Zaj Dab-need txog Xwm-kab thiab Hmoob thawj-tus	44
thawj-coj Tswv Zos	44
Hmo Noj Tshiab Pebcaug	53
Kev Zoo-siab Txais-tos Lub Xyoo Tshiab.....	57
Lus Qhia Kom Ras-txog “Pajlug”.....	60
Txhooj-lus 3 Dab Yawm-saub tso Hwj-huaj los mus Tshoj rau Xwm-kab txog rau Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig	61
Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):	64
Txhooj-lus 4 Hmoob tus Thawj-coj Hu tsevneeg Hmoob tuaj sibtham txog nws Txojcai rau Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig.....	66
Hmoob thawj-tus thawj-coj Cov Lus Tseem-need tshaj Hais rau.....	69

Tsevneeg Hmoob Yog Dabtsi tiag	69
Txhooj-lus 5 Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev coj noj-haus	72
Kev Xaiv-tsa tus thawj-coj nyob rau txhua lub zej-zos	73
Tus thawj-coj yog tus neeg zoo licas tiag	73
Koj yov xaiv tus thawj-coj zoo licas tiag	74
Tus txiv-tsev zoo yog dabtsi tiag	78
Tus txiv-tsev txoj haujlwm yog dabtsi tiag	79
Tus Pojniam txoj kev ntshaw thiab xavtau tus Txivneej uas zoo-siab-hlo los ua nws tus Txiv-tsev	80
Tus niam-tsev txoj haujlwm yog dabtsi tiag	82
Ib lub zos loj-loj los nws tsuas muaj ib tus yog tus thawj-coj xwb	84
Txhooj-lus 6 Kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab Kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab	86
Hmoob Noj Tshiab 30	87
Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab	91

Cov Kev Ntseeg Tseem-ceed Txog Rau Txoj kev Ntseeg:

Dab Ntsuj-plig = Duab-ntxoov-ntxoo = Dab pojntxoog = Dab xyw.

Dab (Dab ntsuj-plig “ghost”) = Tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag Es tau hloov (*plhis*) mus Dab pojntxoog thiab mus ua Dab xyw lawm; tus ntsuj-plig.

Dab Pojntxoog = tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) uas thaum nws tau tuag lawm; tus ntsuj-plig. Thaum tus neeg tuag tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) tau tuag lawm, ces nws lub cev tau hloov (*plhis*) mus ua tus Dab pojntxoog lawm. Tus Dab pojntxoog muaj cuabkav tau rau neeg ntshai heev li, tabsis nws ua tsis tau kom neeg tuag.

Dab xyw = tus Dab pojntxoog tus dab ntsuj-plig uas tau tuag lawm; tus Dab ntsuj-plig. Thaum tus Dab pojntxoog tau tuag lawm, ces nws lub cev tau hloov (*plhis*) mus ua tus Dab xyw lawm. Tus Dab xyw ua tsis tau phem rau neeg, tabsis mas nws muaj cuabkav ua tau rau neeg lub cev txias-zias thiab ntshai heev

Intoduction (Lus qhib-qhia)

Nyob zoo ib tsoom kwvtij, neejtsa, thiab phoojywg uas nyiam nyeem ntawv txog rau Hmoob txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig txhua tus,

Kuv ntseeg tau lawm tias peb tsevneeg Hmoob txoj kev ntseeg txog ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig yeej tau hloov mus deb heev lawm thiab peb ib feem yeej ntseeg ntsuj-plig thiab teev-hawm dab ntsuj-plig txawv ib feem deb lawm thiab. Yog li no, kuv thiaj li tau txiav-txim-siab tsim kom muaj phau-ntawv no tawm los ua ib qho khoom-plig tseg cia rau kuv cov menyuam, cov xeeb-ntxwv, cov kwvtij, cov neejtsa, thiab cov phoojywg tau nyeem es kom lawv paub txog hais tias kuv txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig no yog dabtsi thiab yog licas tiag xwb.

Cov lus uas kuv sau rau hauv phau-ntawv no mas feem-ntawv yog kuv sau raws-nkaus li qhov kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig; Rau koj nyeem thiab rau koj xav seb koj pos pom li kuv pom thiab seb koj pos ntseeg tau li kuv ntseeg xwb.

Yog li no, kuv xav hais tias yov muaj ntau lo lus los yog ntau yam lus uas yov sau tsis tau kom raws-nkaus li koj txoj kev-xav, li koj lub siab-nyiam, thiab kom raws-nkaus li koj txoj kev ntseeg. Yog hais tias koj ho muaj lub tswvyim zoo thiab muaj txoj kev ntseeg tau txawv dua li cov lus kuv sau rau hauv phau-ntawv no, los koj tsis txhob ua siab deb es ho qhia rau kuv paub thiab los yog koj ho muab coj los sau ua ib phau-ntawv rau peb cov nyiam nyeem ntawv txog rau Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig ho tau nyeem thiab.

Kuv ntseeg tau tias *“txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig yog ib yam uas Dab Yawm-saub tau tso los mus rau tsevneeg Hmoob siv ua lub teeb-taws kom peb pom kev deb txog rau Hmoob txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhanj thiab kev ntshai”*. Kuv ntseeg tau tias nws tsuas yog txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig xwb thiaj li yog qhov yov los rub tau tsevneeg Hmoob los mus nyob uake koom tau ua ib lub zej-zos thiab los mus tuav tau tsevneeg Hmoob lub “Npe Hmoob” kom muaj nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua mus ib txhis.

Yog li no, ua-ntej koj yov ntseeg ntsuj-plig thiab koj yov teev-hawm dab ntsuj-plig mas koj thiaj li yov-tsum tau los mus paub kom tseeb tias *“Ntsuj-plig thiab Dab ntsuj-plig”* yog dabtsi tiag tso. Yog thaum koj yeej tseem tsis paub tseeb tias *“Ntsuj-plig thiab Dab ntsuj-plig”* yog dabtsi tiag, ces txawm yog koj yov niaj hnuv hais tias koj tseem ua raws li Hmoob txoj kev ntseeg, los koj tsuas yog lam hais kom zoo mloog lawm xwb, tabsis mas nws yeej pab tsis tau rau koj ib qho li.

Kuv ntseeg tau tias *“Ntsuj-plig thiab dab ntsuj-plig”* yog yam uas Dab Yawm-saub tau tso los mus ua ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm los mus ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai. Yog-vim li no, tsevneeg Hmoob thiaj li yov-tau los mus ntseeg ntsuj-plig thiab los mus teev-hawm Dab

ntsuj-plig kom tau puv-ntoob li qhov tsevneeg Hmoob muaj cuabkav ua tau.

Nco-ntsoov tias txhua yam kev ntseeg thiab kev teev-hawm nyob rau lub ntiaj-teb no, ces yeej tsis muaj ib yam kev ntseeg twg uas thaum koj tsa-tes thov txog lawm, ces cia li muaj kiag ib tug neeg los yog cia li muaj kiag ib yam dabtsi cia li tawm-plaws los mus pab koj hlo li. Txoj kev ntseeg nws tsuas yog ib yam uas thaum koj tsa-tes thov tas lawm, ces nws yov ua tau rau koj lub-siab loj thiab siab-tawv, Ces yov ua tau rau koj txoj kev txhawj thiab kev ntshai tsawg dua li thaum uas koj tsis tau tsa-tes thov xwb.

Kuv ntseeg tau tias thaum koj nyeem phau-ntawv no ntau zaus lawm, koj yov pib nkag-siab zuj zus tias “*Txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig*” no yog dabtsi tiag. Yog thaum koj paub tias txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig yog dabtsi tiag lawm, nws yov pab tau kom koj ras-txog hais tias “*Yog-vim licas es koj niam, koj txiv, koj pog, thiab koj yawg; thiaj li ntseeg ntsuj-plig thiab thiaj li teev-hawm dab ntsuj-plig ib-tiam neeg dhau ib-tiam neeg los mus txog rau niaj hnub no*”. Txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig qhia tau rau lwm haivneeg paub hais tias “*Koj yog ib haivneeg Hmoob tiag, vim koj yeej muaj ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm txawv lwm haivneeg txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm*”.

Qhov kawg no, kuv thov ua tsaug rau tus txivneeg Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; uas tau siv lub sijhawm tsis tu-ncua li los mus qhia kuv thiab los coj kuv mus ncig saibxyuas ntau-ntau yam txog rau Hmoob lub-neej thaum Dab Yawm-saub tau pib tso Hmoob los mus thawj-thiab rau lub ntiaj-teb no yog pib los mus zoo licas tiag.

Kuv cia-siab tias phau-ntawv “Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig, Kev teev-hawm dab ntsuj-plig, Kev Noj Tshiab Pebcaug, thiab Kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab” no yov pab tau rau koj lub-neej txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm thiab.

Ua tsaug ntau,

ThajYeeb Lis

Tus tsim-tawm phau-ntawv, “Kuv txoj kev ntseeg txog rau Hmoob txoj Kev Ntseeg Ntsuj-plig, Kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig, Kev Noj Tshiab Pebcaug, thiab Kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob Lub Xyoo Tshiab”

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug)

“*Koj lub-neej (txoj-sia) txawm yog yov nyob ntev los-yog nyob luv rau hauv lub ntiaj-teb no; los nws yeej tsis tseem-ceeb, qhov tseem-ceeb tshaj ces tsuas-yog hais tias seb koj los tsim-tau koj zaj dabneeg ntev los-yog luv npaum licas xwb.*” — ThajYeeb Lis 1984.

“*Tsuas-yog koj tus-kbeej thiaj li pom thiab paub koj qhov teeb-meem xwb, koj yog tus yov-tau los mus daws, tsis txhob muab iab-liam tias yog tim lwm tus neeg.*” — ThajYeeb Lis 2006.

“*Nws tsuas yog koj tus-kbeej thiab Dab Yawm-saub thiaj li pom thiab thiaj li paub tias koj lub-siab zoo los-yog lub-siab phem (siab-lim-hiam) npaum licas xwb, yeej tsis muaj lwm tus neeg twg yov nrog koj pom thiab nrog koj paub hlo li.*” — ThajYeeb Lis 1992.

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Tshooj-lus 1

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig)

Ntsuj-plig (Spirit) = Tus duab-ntxooov-ntxoo uas Dab Yawm-saub tso los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv neeg lub cev-nqaij daim-tawv thiab neeg lub nrog-cev kom tsis txhob muaj lwm yam dabtsi raug tau rau neeg lub nrog-cev thiab neeg lub cev-nqaij daim-tawv Es kom neeg lub nrog-cev thiab cev-nqaij daim-tawv nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.

Dab (Dab ntsuj-plig “ghost”) = Tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; tus ntsuj-plig.

Dab Pojntxoog = tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) uas thaum nws tau tuag lawm; tus ntsuj-plig. Thaum tus neeg tuag tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) tau tuag lawm, ces nws lub cev tau hloov (*plhis*) mus ua tus Dab pojntxoog lawm. Tus Dab pojntxoog muaj cuabkav tau rau neeg ntshai heev li, tabsis nws ua tsis tau kom neeg tuag.

Dab xyw = tus Dab pojntxoog tus dab ntsuj-plig uas tau tuag lawm; tus Dab ntsuj-plig. Thaum tus Dab pojntxoog tau tuag lawm, ces nws lub cev tau hloov (*plhis*) mus ua tus Dab xyw lawm. Tus Dab xyw ua tsis tau phem rau neeg, tabsis mas nws muaj cuabkav ua tau rau neeg lub cev txias-zias thiab ntshai heev li.

Thaum Dab Yawm-saub tsim-muaj tau lub ntiaj-teb no lawm, ces Dab Yawm-saub thiaj li tau tso kom muaj ntau-ntau haivneeg los mus thawj-thiab nyob rau hauv lub ntiaj-teb no Es kom ib haivneeg twg no mas kom nws yov-tsum muaj nws ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm sib-txawv dua li lwm haiv-neeg. Yog li no, mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim kom haivneeg Hmoob yog haivneeg uas los mus ntseeg rau “*Txoj kev Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig (dab-nyeg)*”. Tsis tas li xwb, kom tsevneeg Hmoob ntseeg hais tias “*Thaum tus neeg tuag lawm, ces nws tus ntsuj-plig tsuj lub nrog-cev yov coj nws txojtsia thiab nws lub tsho-txuj tsho-npuag rov qab mus thanj-dua-thiab tshiab rov qab los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no rau lwm tiam.*”

Yog vim li no, mas nyob rau hauv Tshooj-lus 1 no, kuv thiaj li yov sau txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev ntseeg, xws li txoj kev ntseeg rau: *Ntsuj-plig, Dab ntsuj-plig, Kev teev-hawm Dab ntsuj-plig, Ua-nee, Hu ntsuj-plig, Fiv-yeem, Xyab, Txau ntawv nyiaj-txiag Yaj-*

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

khaum thiab Yeeb-khaum; rau koj koj mus nyeem es seb koj xav thiab seb koj pos ntseeg tau li kuv txoj kev ntseeg no thiab.

Vim-yog hais tias koj yog tus txiv-tsev rau koj tsevneeg, Mas koj thiaj li yog tus yov-tau los mus txiav-txim rau koj lub-neej hais tias “*Koj yov ua rams li qhov koj hnov lwm tus neeg tham txog xwb, tabsis mas koj yeej tsis paub tias yog dabtsi tiag; los yog koj yov-tau ua rams li qhov koj tus-kheej txoj kev ntseeg thiab qhov koj paub hais tias yog dabtsi tiag.*”

Nco-ntsoov tias “*Txoj kev ntshav, txoj kev xavtau, thiab txoj kev uas koj yeej tsis paub tseeb hais tias yog dabtsi tiag; ces koj yov xav muab tso tseg los yog koj xav muab hloov thaum twg los yeej tau li; Tabsis mas txoj kev ntseeg yog ib txoj kev uas txawm yog koj yov muaj nyiaj-txiag ntau, koj yov kawmntawv siab, koj yov yog nom-tswv, thiab koj yov txom-nyem; los koj yeej yov tsis muab tso tseg los yog koj yeej yov tsis muab hloov li.*”

Ntsuj-plig yog dabtsi tiag

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Ntsuj-plig yog tus duab-ntxoov-ntxoo uas Dab Yawm-saub tso los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv neeg lub cev-nqaij daim-tawv thiab neeg lub nrog-cev kom tsis txhob muaj lwm yam dabtsi raug tau rau neeg lub nrog-cev thiab neeg lub cev-nqaij daim-tawv Es kom neeg lub nrog-cev thiab cev-nqaij daim-tawv nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.

Yog li no, thaum koj tus ntsuj-plig (duab-ntxoov-ntxoo) tau nrug deb ntawm koj lub cev mus lawm, ces thiaj li tsis muaj tus los mus tiv-thaiv koj lub nrog-cev thiab koj lub cev-nqaij daim-tawv lawm, ces thiaj li ua tau rau koj muaj

txoj kev txhawj thiab kev ntshai thiab koj lub cev-nqaij daim-tawv thiab koj lub nrog-cev los thiaj li raug mob tau yoojyim dua lawm.

Ib tug neeg twg muaj tsawg tus ntsuj-plig

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Ib tug neeg twg los yog ib yam khoom muaj txojsia twg mas nws tsuas muaj 2 tug ntsuj-plig nrog nraim nws nyob uake txhua hnuv thiab txhua hmo xwb. 1 tug ntsuj-plig ces yog tus tswj (saibxyuas) lub nrog-cev, 1 tug ntsuj-plig ces yog tus saibxyuas lub cev-nqaij daim-tawv.

Txhua yam khoom muaj txojsia, xws li: *neeg, tsiaj, xyoob, ntoo, roob-hav, dej, kab, ntsaum, pob-zheb, los yog pob-tsuas*; los yeej muaj ntsuj-plig uas yog tus duab-ntxoov-ntxoo ua lub kaus roos tiv-thaiv rau lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai rau txhua hnuv txhua hmo ib-yam-nkaus li thiab.

Ntsuj-plig mas txawm yog hais tias tus neeg ntawd yeej tsis muaj txojsia li lawm, los tsuav yog nws lub cev-nqaij daim-tawv (*lub-ntxa*) yeej tseem muaj tau tus duab-ntxoov-ntxoo thiab, ces yeej tseem hais tau hais tias nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws cev-nqaij daim-tawv yeej tseem nrog-nraim nws lub cev nyob uake txhua hnuv thiab txhua hmo li

thiab.

Txhais tau hais tias yog thaum nws lub cev-nqaij daim-tawv los yog nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) yeej tau lwj tas nrog tau rau cov npoo-av siab sib-luag-zos lawm, ces nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws cev-nqaij daim-tawv no thiaj li tsis nrog nws lub cev-nqaij daim-tawv thiab nws lub vaj-tsev nyob uake lawm. Ces thaum nws lub cev-qaij daim-tawv los yog nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) lwj tas nrog rau cov npoo-av siab sib-luag-zos lawm, ces nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv no mam li tuag ces nws mam li tau hloov (*phlis*) mus ua tus Dab ntsuj-plig lawm.

Pivtxwv li tias, yog thaum koj muab ib tug ceg ntoo uas twb yov lwj koj los tsa sawv-ntsug rau qhov chaw uas muaj lub hnub ci los yog muaj lub teeb-taws lawm, Es koj tseem pom muaj tus duab-ntxoo-ntxoo thiab, ces qhia tau tias nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws cev-nqaij daim-tawv yeej tseem nyob nrog nraim nws uake li thiab.

Qhov no qhia tau hais tias, thaum ib tug neeg twg, ib tug tsiaj twg, los yog ib tsob-ntoo twg uas nws twb tau tuag lawm, los nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv yeej tseem nyob nrog nraim nws lub cev los yog nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) nyob uake kom txog kiag rau thaum uas nws lub cev los yog nws lub vaj-tsev (*lub ntxa*) tau lwj ua av tas lawm, mas nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv thiaj li mam tuag es mam li phlis (*hloov*) mus ua Dab ntsuj-plig lawm xwb.

Thaum tus neeg tuag los yog ib yam khoom twg tau tuag Es nws tus Ntsuj-plig tswj nws lub nrog-cev koj nws txoj sia thiab nws lub tsho-tsj tsho-npuag mus cuag tau Dab Yawm-saub Es rov qab mus thawj-dua-thiab tshiab lawm, Ces nws tus Dab ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv no mam li tuag tau thiab xwb.

Ib qhov kev siv ua kev pivtxwv txog rau qhov hais tias “*Ntsuj-plig yog tus duab-ntxoo-ntxoo*”, ces kuj muaj li no. Qhov 1. Thaum koj muaj ib tug neeg txheeb ze tau tuag lawm Es yog koj pheej seev-seev txog nws heev-heev, no ces nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv thiaj li los ua rau koj pom nws ib-vuag zoo-nkaus li tus duab-ntxoo-ntxoo xwb ces cia li ploj kiag lawm. Qhov 2. Thaum koj niam los yog koj txiv tau tso koj tseg lawm, es yog koj tseem pheej quaj heev-heev txog nws tas li xwb, ces koj niam los yog koj txiv tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv thiaj li los ua rau koj pom nws ib-vuag zoo-nkaus li tus duab-ntxoo-ntxoo thiab.

Qhov li hais los saum-no yog qhov uas muaj ib txhia Hmoob ib txwm hais tias, “*Pom zoo-nkaus li tus duab-ntxoo-ntxoo xwb, ces cia li ploj lawm*”. Thaum nws tus ntsuj-plig cia rau koj pom ib pliag no, ces nws qhia kom koj paub hais tias “*Koj niam los yog koj txiv tau hnob thiab tau pom koj txoj kev txom-nyem thiab koj txoj kev txhanj thiab kev ntshai lawm.*”

Yog thaum koj 2 tug ntsuj-plig nrug deb ntauwv koj lub cev lawm, ces nws kuj ua tau koj lub cev-nqaij daim-tawv los yog koj lub nrog-cev nkees-nkees uas ua tau rau koj lub zog muag-muag, ces koj lub cev thiaj li tsis muaj zog li lawm. Thaum koj ib tug ntsuj-plig twg tau nrug koj lub cev lawm, ces ntau yam phem thiaj li txav tau los ti-ti tau rau koj lub cev, ces thiaj li ua tau rau koj lub cev-nqaij daim-tawv los yog ua rau koj lub nrog-cev raug mob tau yoojyim heev.

Pivtxwv li tias, yog thaum koj tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev tsis nyob ti-ti rau koj lub cev lawm, ces koj noj ib yam zaub-mov zoo li cas mus los yeej tsis muaj tus yov los mus muab cais mus rau qhov uas yam zaub-mov ntawd yov yog yam haum thiab yov yog yam mus pab yug kom koj lub cev loj hlob li. Tsis tas li xwb, yam zaub-mov tsis huv los yog phem-phem Es koj noj mus rau hauv koj lub cev, los yeej tsis muaj tus yov los mus muab cais tawm mus ua quav Es kom tawm tau hauv koj lub cev mus li, ces yam zaub-mov phem-phem no thiaj li tsis paub yov tawm mus rau qhov twg li, ces nws thiaj li ua tau rau koj muaj mob-plab los yog kem-plab thiab.

Hos nyob li ntawm koj tus ntsuj-plig saibxyuas koj cev-nqaij daim-tawv, ces yog thaum nws nrug deb ntawm koj lub cev mus lawm, ces yeej ua tau rau lwm yam khoom tsoo los yog raug tau rau koj lub cev, los yog lwm tus neeg ua tau phem (ntaus) tau rau koj lub cev-nqaij daim-tawv yoojyim heev li thiab.

Thaum koj 2 tug Ntsuj-plig no tau nrug deb ntawm koj lub cev mus ntev lawm, ces koj noj yam khoom twg los yeej tsis haum koj lub plab, yeej ua tau rau koj muaj mob, yeej ua tau rau koj lub cev tsis muaj zog, yeej ua tau rau koj noj-mov tsis qab los, thiab yeej ua tau rau koj cev-nqaij daim-tawv dub-doog; Ces txog thaum kawg ces yov ua tau rau koj lub zog muag zuj-zus thiab daj-ntseg zuj-zus lawm xwb.

Thaum koj lub zog muag zuj-zus, noj-mov tsis qab, daj-ntseg zuj-zus, thiab koj cev-nqaij daim-tawv dub-doog zuj-zus lawm; ces qhia tau tias yog koj tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev thiab tus ntsuj-plig saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv nyob nrug deb ntawm koj lub cev lawm.

Thaum koj pib muaj mob-nkees ntau hnuv lawm Es yog koj tus ntsuj-plig yim nrug deb ntawm koj lub cev mus lawm, Ces nws yim yov ua rau koj tus mob-loj heev zuj-zus xwb (pw saum-txaj lawm), ces nws yeej yov ua tau rau koj yim quaj thiab yim ntsaj nrov-nrov xwb thiab, ces yov ua rau koj lub kua-muag sib-tw tawm los tsis paub tu li.

Thaum koj quaj thiab koj ntsaj nrov-nrov lawm, ces lwm tus neeg mam li hnov; ces muaj qee tus neeg thiaj li yov tuaj qhib qov-rooj los saibxyuas thiab los pab koj, tabsis mas muaj qee tus neeg uas “tsis nyiam koj” ces tseem ho yov hais lus cem nyhos hais tias “*Cas koj tseem ho tsis tuag kiag mus es tseem ho yov nyob quaj ntsaj cuag li dev vim thiab xwb.*”

Thaum koj tus mob, tau mob heev zuj-zus es koj uv tsis taus li lawm, Es koj lub suab-quaj thiab suab-ntsaj nrov nroo-ntws tsis tu-ncua li lawm, Ces cov Dab-qus (pojntxoog) thiaj li hnov; ces lawv thiaj li sib-txeeb qhib qhov-rooj los mus tsuj thiab los mus tsuam kom koj txojsia me zuj-zus mus es kom koj tuag li.

Yog vim li no, es thaum ib tug neeg twg muaj mob-loj lawm, ces Hmoob thiaj li hais tias yog tim tus ntsuj-plig tsis puab cev lawm, ces yov-tsum tau muaj ib tug neeg los nrog nws nyob (zov nws) tas li xwb, es kom cov dab-qus tsis txhob txav tau los nyob ze-ze nws li.

Tsis tas li xwb, yog thaum koj tus ntsuj-plig tsis nyob ze koj lub cev lawm, ces nws yov ua tau rau koj pib muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev, ces yov ua rau koj noj-

mov tsis qab thiab haus-dej tsis nqis, ces koj lub cev yov pib yuag zuj-zus, ces koj lub zog yov pib tsaug zuj-zus li lawm thiab.

Thaum koj lub zog tsaug zuj-zus es koj ua dabtsi los koj yeej ua tsis tau kom tiav-hlo li koj siab-nyiam lawm, ces nws thiaj li yog rau lub-caij uas

“Neeg los tsis nyiam thiab tsis ntshai koj, Dab-qus los tsis ntshai thiab yeej txav tau los ti-ti koj lawm.”

Thaum koj nyob rau lub-caij uas *“Neeg los tsis nyiam thiab tsis ntshai koj li lawm no”*, ces muaj ib feem neeg pom koj los lawv thiaj li tsis xav hu, koj hais lus los lawv tsis xav teb, lawv saib koj tsis muaj-nqi, lawv muaj noj-haus loj los lawv tsis hu koj, thiab koj muaj noj-haus loj es koj hu los lawv thiaj li tsis tuaj koom koj lawm.

Qhov li hais los saum-no ces qhia tau tias, lawv yeej xav tau hais tias koj yeej yov tsis muaj ib hnuv ntxiv lawm uas yov pab tau lawv, los yog yov ua tau ib yam dabtsi phem tau rau lawv li lawm; ces lawv thiaj li tsis ntshai koj thiab lawv thiaj li tsis muaj kev cia-siab rau koj li lawm.

Thaum koj nyob rau lub-caij uas *“Dab-qus los tsis ntshai koj li lawm”*, ces Dab-qus yeej yov sib-txheeb txav los kom tau ti-ti rau koj lub cev Es yov los ua kom koj lub nrog-cev muaj mob Es kom koj noj yam dabtsi los kom yeej zoo li yog yam txhaum rau koj lub plab, kom koj noj yam dabtsi los kom zoo li yeej tsis hnov qab, kom koj pw los yeej pw tsis tsaug zog, thiab kom koj yov mus qhovtwg los koj yeej muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai tas li.

Qhov li hais saum-no yog qhov uas muaj ib txhia neeg hais tias ua licas es *“Lub zog cia li qaug zuj-zus lawm.”* Ib qho uas cov Dab-qus ho xav ua kom koj tus mob loj zuj-zus ces yog vim lawv xav kom koj ua ib qho zaub-mov rau lawv noj thiab xwb.

Yog li no, mas thaum koj muaj ib tug neeg muaj mob-loj lawm ces koj thiaj li yov tau *“Fiv-yeem”* rau koj cov Dab ntsuj-plig (Dab-nyeg) Es kom koj cov Dab ntsuj-plig los pab tiv-thaiv thiab kom los pab mus saibxyuas seb yog tim licas tiag. Thaum koj cov Dab ntsuj-plig tau hnov koj cov lus *“thov”* lawm, ces lawv mam li mus nrog rau cov Dab-qus no sibtham, Ces mam li kom cov Dab-qus no thim khiav tawm ntawm tus neeg mob lub cev mus. Ces yog thaum cov Dab-qus no thim khiav tawm ntawm tus neeg mob lub cev mus lawm, ces koj tus neeg mob thiaj li pib zoo zuj-zus lawm. Thaum koj tus neeg mob tus mob zoo zuj-zus lawm, ces koj thiaj li yov tau ua ib plus-mov pub rau koj cov Dab ntsuj-plig noj ua kev zoo-siab thiab ua lawv tsaug rau lawv txoj kev pab koj. Ces thaum koj muab rau cov Dab ntsuj-plig noj tas lawm, ces koj thiaj li yov tau muab ib qho zaub-mov coj mus laig (*pub*) rau cov Dab-qus noj thiab.

Qhov li hais saum-no yog qhov uas ib txhia Hmoob hais tias *“Neej tsawg dab ntau, tuav npe tsis txhij tsis txhua, Es kom tus dab-qus twg hnov lawm no ces kom los noj-haus, es los noj-haus tas no ces kom los mus nrog tiv-thaiv nws tsevneeg txhua tus kom tsis txhob raug mob-nkees ntxiv lawm.”*

Nco ntsoov hais tias, yog thaum koj tus ntsuj-plig tsis puab koj lub cev lawm Es nws

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

ua rau koj lub zog muag heev lawm, ces koj yeej tiv-thaiv tsis tau koj tus-kheej lawm thiab koj yeej pab tsis tau rau lwm tus neeg lawm, ces luag yeej yov saib koj tsis muaj-nqi dabtsi lawm, ces luag yeej yov lam-tau lam-hais lus saib-tsis-taus koj li lawm thiab. Thiab cov Dab-qus (*pojntxooog*) los yeej tsis ntshai koj li lawm thiab, ces lawv yeej muaj cuabkav txav tau los nyob kom ti-ti rau koj lub cev Es los mus ua kom koj nkees zuj-zus thiab kom koj tus mob loj zuj-zus li lawm thiab.

Yog-vim li hais los saum-no, Es yog thaum ib-yim neeg twg muaj ib tug neeg muaj-mob loj (*pw saum-txaj*) lawm Es yog nws pheej quaj thiab ntsaj heev-heev Ces nws qhov tuag thiaj li yog qhov ntau dua qhov ciaj lawm. Qhov li hais no los twb yog-vim tias thaum nws quaj thiab ntsaj heev-heev, ces nws twb ua tau rau cov Dab-qus (*dab pojntxooog*) hnov thiab paub lawm hais tias yog nws tus ntsuj-plig nyob nruug deb ntawm nws heev lawm, ces yeej tsis muaj leej twg yov los ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws lub cev lawm, Ces cov Dab-qus no thiaj li sib-tw los nyob kom ti-ti nws lub cev Es los mus tsim kev mob-nkeeg kom nyhav zuj-zus rau tus neeg muaj-mob no ntxiv thiab.

Tus ntsuj-plig tswj neeg lub nrog-cev yog dabtsi tiag

Tus ntsuj-plig tswj neeg lub nrog-cev yog tus ntsuj-plig uas Dab Yawm-saub tso nrog koj los mus thawj-thiab rau hauv lub ntiaj-teb no, Es los mus tswj thiab tiv-thaiv koj lub nrog-cev kom tsis txhob muaj lwm yam phem los mus ua tau mob (*rang*) tau rau koj txojsia thiab ua tau mob tau rau txhua yam khoom uas muaj nyob rau hauv koj lub nrog-cev li.

Tsis tas li xwb, tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev no tseem yog tus uas thaum koj txojsia tu lawm, ces nws yog tus yov tau coj koj txojsia mus nqa kom tau koj lub tsho-ttuj tsho-npuag Es mam li coj koj txojsia thiab koj lub tsho-ttuj tsho-npuag mus cuag kom tau Dab Yawm-saub nyob rau pem

Hmoob lub nroog ntuj Ceebtsheej Es mam li rov qab mus thawj-dua-thiab tshiab rau lwm tiam.

Ua-ntej tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev no yov coj koj txojsia mus nqa koj lub tsho-ttuj tsho-npuag, mas nws tseem yov tau los mus nrhiav kom tau koj ib cev ris-tsho uas thaum koj tseem tsis tau tuag Es koj nyiam hnav tshaj coj los muab rau nws hnav tau tso, Mas nws mam li coj koj txojsia mus nqa koj lub tsho-ttuj tsho-npuag thiab xwb. Qhov nws ho muab koj cev ris-tsho uas koj nyiam hnav tshaj coj los mus rau nws hnav, los twb yog-vim nws xav kom nws lub cev-nqaij daim-tawv yeej zoo kiag li koj lub cev-nqaij daim-tawv xwb.

Txhais tau hais tias “*Tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev yog tus ntsuj-plig uas yov tau los mus hnav koj ib cev ris-tsho uas thaum koj tseem muaj txojsia nyob Es koj nyiam hnav tshaj plans ua-ntej uas nws yov coj koj txojsia mus nqa koj lub tsho-ttuj tsho-npuag Es mam li mus cuag kom tau rau Dab Yawm-saub nyob rau pem ntuj Ceebtsheej.*”

Yog-vim li hais los saum-no, es thaum koj ua npau-suav rov pom tus neeg tuag uas tau ncaim koj mus lawm, mas koj thiaj li tseem pom nws tseem hnav cov ris-tsho uas

thaum nws tseem tsis tau tuag es nws niaj hnuv hnav thiab xwb.

Tus Ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev yog tus ntsuj-plig uas thaum koj tsis tau tuag los nws yeej nco-nco koj tsevneeg (*tub-ki*) thiab thaum koj tuag lawm, Es nws coj koj txojsia thiab koj lub tsho-ttuj tsho-npuag mus nyob rau pem Hmoob lub Nroog ntuj Ceebtsheej lawm, los nws yeej tseem nco-nco txog koj tsevneeg (*tub-ki*) heev li, Ces nws thiaj li rov qab los mus saibxyuas koj tsevneeg (*tub-ki*) es los mus ua kom lawv ua-npau-suav pom nws dua thiab.

Tabsis mas nws ho yog tus uas tsis txhawj txog koj tsevneeg thiab nws ho tsis los pab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj tsevneeg (*tub-ki*) txoj kev txhawj thiab kev ntshai li. Qhov li no los twb yog-vim hais tias nws yog tus ntsuj-plig uas koj tsevneeg (*tub-ki*) yeej tsis teev-hawm thiab yeej tsis thov kom nws los mus pab lawv li thiab.

Tus Ntsuj-plig saibxyuas neeg lub cev-nqaij daim-tawv yog dabtsi tiag

Tus Ntsuj-plig saibxyuas neeg lub cev-nqaij daim-tawv yog tus Ntsuj-plig uas Dab Yawm-saub tso nrog koj los mus thawj-thiab rau hauv lub ntiaj-teb no, Es los mus saibxyuas thiab tiv-thaiv koj lub cev-nqaij daim-tawv kom tsis txhob muaj ib yam dabtsi los mus raug (*ua mob*) tau rau koj lub cev-nqaij daim-tawv li.

Tsis tas li xwb, tus ntsuj-plig saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv no tseem yog tus ntsuj-plig uas thaum koj txojsia tu lawm, ces nws yov tau mus nyob zov thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj lub vaj-tsev tshiab (*hleeb thiab ntxa*) kom tsis txhob muaj ib yam dabtsi los ua tau phem rau koj lub vaj-tsev tshiab kom mus txog kiag rau hnuv uas koj lub vaj-tsev tshiab lwj ua av, los yog kom txog kiag rau hnuv uas koj lub vaj-tsev tshiab (*lub-ntxa*) saus tas siab sib-luag-zos li cov av lawm tso, mas koj tus ntsuj-plig no mam li tuag es nws mam li phlis (*hloov*) mus ua tus Dab ntsuj-plig lawm.

Tsis tas li xwb, tus ntsuj-plig saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv no tseem yog tus uas yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv rau koj cov tub-ki txoj kev txhawj thiab kev ntshai nyob rau lub ntiaj-teb no thiab. Yog li no, koj cov tub-ki thiaj li yov tau teev-hawm koj tus ntsuj-plig no Es kom thaum twg lawv muaj kev txhawj thiab kev ntshai lawm, ces lawv thiaj li yov tau hu thov kom tus ntsuj-plig no los pab lawv thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob thiab.

Tsis tas li xwb, thaum koj cov tub-ki muaj noj-haus los lawv thiaj li yov-tsum tau hu koj tus ntsuj-plig no los mus nrog peb noj-haus thiab.

Tus ntsuj-plig saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv no yog tus uas yov tau los mus hnav ces ris-tsho uas thaum koj txojsia tu lawm Es koj tsevneeg muab coj los mus rau koj hnav ua-ntej uas lawv yov muab koj lub cev coj los mus ua kev-cai dab-qhuas.

Vim yog li no, es thaum ub muaj qee tus neeg Hmoob pom dab poj-ntxoog nyob rau tom tej tog-kev los yog nyob rau tom tej toj-ntxas, mas lawv thiaj li pom cov dab poj-ntxoog hnav cov khob-ncaws hmoob uas tom-qab thaum tus neeg tuag lawm, es nws

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

tsevneeg mam li muab rau nws hnav xwb.

Tus Ntsuj-plig saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv yog tus ntsuj-plig uas thaum koj tsis tau tuag los nws yeej nco thiab hlub koj tsevneeg (*tub-ki*) thiab thaum koj tuag lawm, es nws ho mus nyob zov koj lub vaj-tsev tshiab lawm, los nws yeej tseem nco thiab hlub koj tsevneeg (*tub-ki*) ib-yam-nkaus li thiab.

Yog-vim li no, mas nws thiaj li yog tus uas txhawj txog koj tsevneeg thiab thiaj li yog tus uas yov-tsum tau los pab ua lub kaus roos tiv-thaiv koj tsevneeg (*tub-ki*) txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li. Qhov li no los twb yog-vim hais tias nws yog tus ntsuj-plig uas koj tsevneeg (*tub-ki*) yeej yov-tsum tau teev-hawm thiab koj cov tub-ki muaj noj-haus los lawv yov-tsum tau hu nws los nrog lawv noj-haus thiab.

Cov ntsiab-lus li hais los saum-no ces qhia tau hais tias:

Tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev, ces yog tus ntsuj-plig uas thaum koj tseem ua neeg nyob ces nws yog tus los mus tswj thiab los mus tiv-thaiv koj lub nrog-cev kom tsis txhob muaj tej yam tsis zoo los mus ua tau phem rau txhua yam nyob rau hauv koj lub nrog-cev li. Tabsis mas thaum koj tuag lawm, ces nws ho yog tus uas yov-tau los mus coj koj txojsia coj mus nqa kom tau koj lub tsho-tsuj tsho-npuag Es mam li coj koj txojsia thiab koj lub tsho-tsuj tsho-npuag mus cuag Dab Yawm-saub nyob rau pem Hmoob lub Nroog Ntuj Ceebtsheej.

Tus ntsuj saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv, ces yog tus ntsuj-plig uas thaum koj tseem ua neeg nyob ces nws yog tus los mus saibxyuas thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj lub cev-nqaij daim-tawv kom tsis txhob muaj tej yam tsis zoo los mus ua tau phem rau koj lub cev-nqaij daim-tawv li. Tabsis mas thaum koj tuag lawm, ces nws ho yog tus uas yov-tau los mus saibxyuas koj lub vaj-tsev tshiab (*lub hleb thiab lub ntxa*) Es kom tsis txhob muaj tej yam tsis zoo los mus ua tau phem rau koj lub vaj-tsev tshiab li. Tsis tas li xwb, nws tseem yog tus uas yov-tau los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj tsevneeg (*tub-ki*) txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob thiab.

Dab Ntsuj-plig yog dabtsi tiag

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Dab (Dab ntsuj-plig “ghost”) = Tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; tus ntsuj-plig.

Thaum Dab Yawm-saub tso Hmoob los mus thawj-thiab (*yug*) nyob rau hauv lub ntiaj-teb no mas nws tau tso txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig rau tsevneeg Hmoob coj los mus siv ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txawj thiab kev ntshai.

Tsevneeg Hmoob ntseeg hais tias muaj Ntsuj-plig thiab tsevneeg Hmoob Teev-hawm Dab ntsuj-plig. *Muaj 2 hom Dab ntsuj-plig*; xws li: Dab Ntsuj-plig nyeg uas yog cov dab ntsuj-plig uas tsevneeg Hmoob teev-hawm, thiab Dab Ntsuj-plig qus uas yog cov dab

ntsuj-plig uas tsevneeg Hmoob tsis teev- hawm.

Dab Ntsuj-plig yog tus neeg tuag tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; tus ntsuj-plig. Thaum tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv no tuag lawm ces nws lub cev thiaj li tau hloov (*phlis*) mus ua tus Dab pojntxoog lawm, Ces thaum tus Dab pojntxoog tuag lawm ces nws lub cev thiaj li tau hloov (*phlis*) mus ua tus Dab xyw lawm. Ces thaum tus Dab xyw tuag lawm ces nws lub cev mam li hloov (*phlis*) mus ua tus Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) lawm.

Txhais tau hais tias thaum tus ntsuj-plig tsis tau tuag ces nws yog tus Duab-ntxoov-ntxoo xwb; Tabsis mas thaum tus Duab-ntxoov-ntxoo tuag lawm ces nws mam li hloov (*phlis*) mus ua tus Dab pojntxoog lawm; Ces thaum tus dab pojntxoog tuag lawm ces nws mam li hloov (*phlis*) mus ua tus Dab xyw lawm; ces thaum tus Dab xyw tuag lawm ces nws mam li hloov (*phlis*) los mus ua tus Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) lawm.

Thaum tus neeg tuag tus ntsuj-plig tau hloov (*phlis*) los mus ua tus Dab Ntsuj-plig lawm Es nws tsis muaj chaw nyob lawm, ces nws thiaj li los mus nyob tau nrog rau tus neeg tuag cov tub-ki uake nyob hauv lawv vaj thiab hauv lawv tsev lawm xwb. Txhais tau tias nws tsis nyob rau tom tej toj-ntxas los yog tom tej tog-kev lawm. Ces tus Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) no thiaj li yog tus uas tsevneeg Hmoob yov tau teev-hawm Es kom nws los pab ua lub teeb-taws rau lawv pom kev deb txog rau lawv txoj kev khwv nojhaus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai. Yog li no, mas thaum twg tsevneeg Hmoob muaj kev txhawj thiab kev ntshai lawm, ces lawv yov-tau hu cov Dab Ntsuj-plig no los mus pab tiv-thaiv lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Dab ntsuj-plig yog tus neeg tuag tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; tus Dab Ntsuj-plig. Thaum tus neeg tuag txojsia khiav (*tu*) tawm hauv nws lub cev lawm, ces nws tus ntsuj-plig saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv no yog tus yov-tau los mus nyob zov tus neeg tuag ntawd lub vaj-tsev tshiab (*lub ntxa thiab bleb*) kom mus txog kiag rau hnuv uas tus neeg tuag ntawd lub vaj-tsev tshiab mlos (*luj*) tas mus ua av los yog kom nrog rau cov av siab sib-luag zos lawm tso, mas tus ntsuj-plig no mam li hloov (*phlis*) mus ua tus Dab Pojntxoog lawm. Qhov no los twb yog-vim hais tias nws tus ntsuj-plig txoj haujlwm zov nws lub vaj-tsev no twb tas lawm, ces tsis muaj haujlwm dabtsi rau nws ua ntxiv lawm.

Yog-vim li hais saum-no, mas nyob rau Hmoob lub-neej ntau-ntau tiam los lawm, Mas thaj-chaw twg yog thaj-chaw uas muab cov neeg tuag coj mus faus coob-coob (*ntau-ntau lub ntxas*) rau, ces thaj-chaw ntawd thiaj li: muaj Duab-ntxoov-ntxoo ntau-ntau, thiaj li muaj-muaj Dab Pojntxoog ntau-ntau, thiab thiaj li muaj-muaj Dab Xyw heev li thiab.

Tus Dab ntsuj-plig (*Dab nyeg*) no yov muaj txojsia nyob kom mus txog kiag rau hnuv uas tus neeg tuag ntawd tus ntsuj-plig tswj nws lub nrog-cev coj tau nws txojsia thiab nws lub tsho-tswj tsho-npuag coj mus cuag tau rau Dab Yawm-saub, Es rov qab mus thawj-dua-thiab tshiab rau lwm tiam lawm tso, Mas tus Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) no thiaj li mam tuag xwb.

Thaum tus Dab ntsuj-plig no tuag lawm, ces tsevneeg Hmoob thiaj li tsis teev-hawm

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

nws ntxiv lawm. Pivtxwv li tias, thaum koj pog thiab koj yawg tus ntsuj-plig tswj nkawd lub nrog-cev tau coj nkawd txojsia thiab nkawd lub tsho-ttuj tsho-npuag mus cuag tau Dab Yawm-saub, Es nkawd tus ntsuj-plig tswj nkawd lub nrog-cev tau coj nkawd txojsia thiab lub tsho-ttuj tsho-npuag coj mus thawj-dua-thiab tshiab lawm, Ces koj tsis teev-hawm nkawd ob tug Dab ntsuj-plig no ntxiv lawm, Vim hais tias nkawd ob tug Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) uas koj teev-hawm kom los ua lub teeb-taws kom koj pom kev deb txog rau koj txoj kev khwv noj-haus thiab kom los ua lub kaus roos tiv-thaiv koj txoj kev txhawj thiab kev ntshai no Yeej tau tuag lawm thiab.

Yog-vim li no, mas “*Koj thiaj li tsuas teev-hawm tus Dab ntsuj-plig (dab-nyeg) uas tseem muaj txojsia nyob es tseem pom koj, tseem paub koj, thiab tseem pab tau koj xwb*”.

Cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) uas pog thaum Dab Yawm-saub tsim tau lub ntiaj-teb Es Dab Yawm-saub tau tso los ua tsevneeg Hmoob tug rau tsevneeg Hmoob teev-hawm pab rau Hmoob lub-neej, ces muaj xws li: *Dab Yawm-saub, Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb, Dab Pog thiab Dab Yang, Dab Niam thiab Dab Txiv, Dab Vaj thiab Dab Tsev, Dab Yawm-saub tus lau-qaib ib liab-ploog.*

Tabsis mas tom-qab no thaum Dab Yawm-saub tau tso hwj-huaj los mus tshoj Xwm-kab Los-txhiaj-txheej los mus ua tus qhia Hmoob txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig no lawm, Ces thaum Xwm-kab tau ncaim lub ntiaj-teb no rov qab mus nrog Dab Yawm-saub nyob uake rau pem

Hmoob lub nroog ntuj Ceebtsheej lawm, Ces Hmoob thawj-tus tus thawj-coj thiaj li tau kom tsevneeg Hmoob teev-hawm Dab Xwm-kab thiab. Ces txij thaum ntawd los Ces Hmoob thiaj li teev-hawm Xwm-kab nrog rau 6 tus Dab ntsuj-plig li hais los saum-no lawm thiab. Txhais tau tias, tom-qab thaum Xwm-kab tau rov qab mus nrog Dab Yawm-saub nyob rau pem ntuj Ceebtsheej lawm, Ces tsevneeg Hmoob thiaj li tau ntseeg thiab teev-hawm 7 tus Dab Ntsuj-plig li hais los saum-no lawm.

Qhov uas tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm 7 tus Dab Ntsuj-plig no los twb yog-vim hais tias “*Lawv ntseeg tau hais tias cov Dab Ntsuj-plig no yog cov uas yov los mus ua lub teeb-taws kom lawv pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv thiab lawv cov tsiaj-txhuv txoj kev txhanj thiab kev ntshai*.”

Dab ntsuj-plig qus yog dabtsi tiag

Dab Ntsuj-plig qus yog tus neeg tuag tus ntsuj-plig uas nyob zov thiab saibxyuas tus neeg tuag lub vaj-tsev tshiab (*lub ntxa thiab bleb*), uas tus neeg tuag lawm cov menyuam (*tub-ki*) yeej tsis teev-hawm nws tus Dab ntsuj-plig no li lawm; tus Ntsuj-plig. Xws li tias, tus neeg tuag lawm cov tub-ki muaj noj-haus los lawv yeej tsis hu nws tus Dab ntsuj-plig no los nrog lawv noj-haus, thiab lawv yeej tsis muab nyiaj-txiag thiab xyab xa mus rau nws tus Dab ntsuj-plig no tau siv li lawm.

Thaum tus neeg tuag tus ntsuj-plig zov thiab saibxyuas nws lub vaj-tsev tshiab (*lub ntxa thiab bleb*) no tuag mus ua Dab Ntsuj-plig lawm, es yog hais tias tus neeg tuag cov menyuam (*tub-ki*) yeej tsis pub rau nws noj-haus thiab yeej tsis muab nyiaj-txiag rau nws

siv li, Ces nws thiaj li yog ib tug Dab ntsuj-plig uas nyob tsis muaj vaj-tsev li lawm. Ces muaj ib txhia neeg thiaj li muab tus Dab Ntsuj-plig qus no tis npe hu ua “*Dab tuag-tshaib tuag-nqhis, los-yog Dab yas-kev yas-ncua*” lawm.

Cov Dab Ntsuj-plig qus uas yeej tsis muaj neeg teev-hawm thiab tsis muaj neeg pub rau noj-haus li, ces thaum lawv tshaib-nqis heev lawm Ces lawv thiaj li tau los mus ua kom neeg muaj-mob los yog muaj-tuag es kom lawv thiaj li tau los noj-haus tej qub zaub los yog cov qub mov seem xwb.

Thaum cov neeg teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig nyeg paub hais tias muaj ib cov Dab Ntsuj-plig qus uas nyob tsis muaj vaj-tsev thiab nyob nrog txoj kev yoo-tshiab yoo-nqis xwb, Ces txhua zaus uas lawv ua ib rooj-mov tseem-ceeb noj (*noj 30, tshoob kos*) los lawv thiaj li nco-qab-ntsoov muab ib qho zaub-mov coj mus rau sab nraum-zoov Es coj mus laig (*muab pub*) rau cov Dab Ntsuj-plig qus no tau noj-haus thiab.

Nco-ntsoov tias, thaum koj yov muab cov zaub-mov no coj mus rau cov Dab Ntsuj-plig qus noj-haus, mas koj yov-tsum tau coj cov zaub-mov no tawm ntawm lub qhov-rooj txuas mus rau sab nraum-zoov mas koj mam li hu kom lawv los noj-haus xwb.

Muaj ib txhia neeg mas thaum lawv nqa tau cov zaub-mov mus txog rau sab nraum-zoov lawm, ces lawv hais li no “*Auj, cov Dab ntsuj-plig qus nawb*, kuv muaj noj-haus mas kuv muab tau ib qho zaub-mov no tso rau qhov no nawb, Mas Neej tsawg Dab ntau tuav-npe tsis txhij tsis txhua nawb, Mas yog hais tias nej tus twg hnov no ces kom los noj-haus, Mas noj-haus tas mas kom los mus pab tiv-thaiv kom tsis txhob muaj yam tsis zoo los ua tau phem tau rau kuv tsevneeg li nawb, Mas thaum twg kuv tsevneeg mus khwv tau noj-haus thiaj li yov faib tau ib qho rau nej tau noj-haus thiab no nawb.”

Lo lus hais tias “*Neej tsawg Dab ntau tuav-npe tsis txhij tsis txhua*” no ces txhais tau tias “*Cov Dab Ntsuj-plig Nyeg uas muaj neeg teev-hawm thiab muaj neeg pub rau noj-haus Mas muaj tsawg dua li cov Dab Ntsuj-plig qus uas tsis muaj neeg teev-hawm thiab tsis muaj neeg pub rau noj-haus li.*”

Nco ntsoov tias, muaj qee yam tsiaj los yeej muaj yam tsiaj-qus thiab yam tsiaj-nyeg thiab. Pivtxwv li tias: muaj qaib qus thiab muaj qaib nyeg, muaj npuas qus thiab muaj npua nyeg, muaj nyuj qus thiab muaj nyuj nyeg, los-yog muaj nquab qus thiab muaj nquab nyeg thiab.

Cov Dab ntsuj-plig uas tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm

Kuv yov muab cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) uas pog thaum ub uas Dab Yawm-saub tsim tau lub ntiaj-teb Es Dab Yawm-saub tau tso los ua tsevneeg Hmoob tug Es kom tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm los mus pab rau Hmoob lub-neej, xws li: *Dab Yawm-saub, Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb, Dab Pog thiab Dab Yawg, Dab Niam thiab Dab Txiv,*

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

Dab Vaj thiab Dab Tsev, Dab Yawm-saub tus lau-qaib ib liab-ploog, thiab Dab Xwm-kab; Coj los mus qhia seb lawv yog leej twg tiag li hauv-qab no:

Raws li Xwm-kab hais, ces cov Dab Ntsuj-plig uas nws ntseeg thiab nws teev-hawm ces yog li cov hauv-qab no. Xwm-kab hais tias:

Dab Yawm-saub yog leejtwg tiag

Dab Yawm-saub yog Yawm-saub tus ntsuj-plig uas saibxyuas Yawm-saub lub cev-nqaij daim-tawv. Dab Yawm-saub yog tus uas tsim-muaj lub ntiaj-teb no.

Thaum nws tsim tau lub ntiaj-teb hav-zoov ntsuab-xiab no lawm, ces nws thiaj li tau tso-cai thiab qhib lub qhov-rooj rau neeg los mus thawj-thiab (**yug**) nyob rau hauv lub ntiaj-teb no.

Tsis tas li xwb, Dab Yawm-saub yog tus uas thaum koj tuag lawm, ces nws yov qhib lub qhov-rooj rau koj tus ntsuj-plig tswj koj lub nrog-cev coj koj txojsia thiab koj lub tsho-tsuaj tsho-npuag rov qab mus cuag nws nyob rau pem Hmoob lub Nroog ntuj Ceebtsheej, Es mam li mus nyob tos kom txog rau hnub uas Dab Yawm-saub qhib lub qhov-rooj rau koj tus ntsuj-plig coj koj txojsia thiab koj lub tsho-tsuaj tsho-npuag rov qab mus thawj-dua-thiab tshiab rov los nyob rau hauv lub ntiaj-teb no dua rau lwm tiam.

Dab Yawm-saub yog tus uas tsim-muaj lub ntiaj-teb thiab yog tus tso txhua haiv-neeg, txhua yam tsiaj, txhua yam huab-cua, txhua yam roob-hav, txhua yam dej loj thiab dej me, txhua lub hiav-txwv loj thiab hiav-tswv me, thiab txhua yam khoom uas muaj txojsia los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no. Dab Yawm-saub hais tias txhua yam khoom uas nyob rau hauv lub ntiaj-teb no mas txawm yog hais tias koj tsis pom tias nws muaj txojsia li, los nws yeej muaj txojsia thiab, tabsis mas tsuas yog nws txojsia me-me xwb ces nws thiaj li los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no sai dua li cov khoom los yog cov tsiaj uas muaj txojsia loj-loj.

Yog li no, txhua yam zoo thiab yam phem uas tshwm-sim muaj nyob rau lub ntiaj-teb no mas txawm yog yov zoo thiab yov phem licas los Dab Yawm-saub thiaj li yog tus paub thiab yog tus pom txhij txhua li. Qhov no thiaj li hais tau tias “*Txhua tus neeg, txhua tus tsiaj, los yog txhua yam khoom muaj txojsia*; uas thaum nws muaj txoj kev xavtau rau qhov phem los yog rau qhov zoo, los-yog hais tias nws ua tau rau qhov phem los yog ua tau rau qhov zoo; los Dab Yawm-saub thiab nws tus-kheej thiaj li yog tus pom thiab thiaj li yog tus paub txhij paub txhua thiab xwb, yeej tsis muaj lwm tus neeg yov paub qhov tseeb hlo li”.

Yog-vim li no, mas thaum ib tug neeg twg los yog ib tug tsiaj twg tau xavtau tias nws yov ua ib qhov phem xwb, los yog nws twb tau mus ua tau ib qhov tsis zoo lawm; ces Dab Yawm-saub thiaj li yov-tau rau-txim rau tus neeg los yog tus tsiaj ntawd kom raws li qhov kev phem uas nws tau ua tau txhaum ntawd li.

Dab Yawm-saub txoj kev rau-txim rau tus neeg tau ua txhaum lawm, los-yog tus neeg siab-lim-hiam

Dab Yawm-saub txoj kev “*Rau-txim*” rau tus neeg uas tau ua muaj txoj kev txhaum los yog tus neeg siab-lim-hiam, Ces kuj yog:

- Ua kom nws lub siab-mob heev,
- Ua kom nws lub siab-chim heev,
- Ua kom nws nyuab-siab heev,
- Ua kom nws mob-hlwb heev,
- Ua kom nws nrhiav tsis tau ib lo lus zoo nrog lwm tus neeg tham li,
- Ua kom nws tswj tsis tau nws tus-kheej li,
- Ua kom nws lam-tau lam-cem tus ub tus no,
- Ua kom nws lam-tau lam-liam lwm tus neeg rau tej qhov tsis muaj-tseeb li,
- Ua kom nws muaj kev txaj-muag heev,
- Ua kom nws muaj kev txhawj thiab kev ntshai heev,
- Ua kom nws pw los ua-npau-suav-toog pom nws txoj kev txhaum tas li,
- Ua kom nws tsis xav mus khwv noj-haus,
- Ua kom txog thaum kawg mas nws yov-tsum tau muab nws txoj kev txhaum tham tawm-qhia rau lwm tus neeg hnov, los yog ua ib-yam ruam-ruam kom lwm tus neeg paub nws lub siab-lim-hiam li.

Li hais los saum-no qhia tau tias “Dab Yawm-saub txoj kev Rau-txim rau tus neeg uas tau ua muaj txoj kev txhaum lub sijhawm thaum nws nyob rau hauv lub ntiat-teb no”, Ces kuj yog:

- Ua kom nws muaj txoj kev nyuab-siab thiab mob-hlwb tas li,
- Ua kom nws muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai tas li,
- Ua kom nws txaj-muag tas li,
- thiab Ua kom muaj ib hnuv twg nws yov-tsum tau muab nws txoj kev txhaum no koj los mus tham tawm-qhia rau lwm tus neeg hnov xwb li, Mas nws lub txim txhaum no thiaj li yov tsawg zuj-zus mus xwb, mas nws mam li pib tsis muaj txoj kev nyuab-siab thiab pib tsis muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai ntxiv lawm.”

Qhov li hais los saum-no qhia tau tias, nws tsuas yog “Dab Yawm-saub thiab koj tus-

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

kheej thiaj li paub tseeb tias Koj lub siab-phem thiab koj lub siab-zoo no yog phem thiab zoo npaum licas xwb, nws yeej tsis muaj lwm tus neeg twg yov nrog koj pom thiab nrog koj paub qhov tseeb hlo li.”

Nco-ntsoov tias:

Nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, txhua tus neeg yeej tau ua txhaum txojcai, tabsis mas ib-feem tau ua txhaum me, hos ib-feem tau ua txhaum loj xwb.

Txhaum txojcai ces yog koj tau ua tej-yam uas Dab Yawm-saub tsis tau tso-cai rau koj ua tej-yam tsis zoo rau lwm tus neeg, los-yog ua rau lwm yam uas muaj txojcia, los-yog tsis muaj txojcia.

Txojcai ces yog ib txoj kev uas tsim los mus tiv-thaiv kom neeg tsis txhob tsim-muaj tau txoj kev txhaum rau lwm tus neeg, los-yog lwm yam muaj txojcia, los-yog tsis muaj txojcia.

Kev txhaum yog txoj kev uas koj tau ua tau tej-yam tsis zoo rau lwm tus neeg, los-yog rau lwm yam uas muaj txojcia, los-yog tsis muaj txojcia.

Thaum koj tau ua txhaum txojcai lawm, ces nws yov ua tau rau koj muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txhua hnuv txhua hmo li.

Yog-vim licas Dab Yawm-saub thiaj li tso tus pojniam los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no?

Pojniam yog tus menyuam ntxhais uas loj-hlob los mus ua tus txivneej tus niam-tsev, Es los mus txhawb-mpa tus txiv-tsev lub zeem-muag thiab los mus tiv-thaiv tus txiv-tsev txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuab kav ua tau.

Tus txivneej (*txivneej*) yog tus menyuam tub uas loj-hlob los mus ua tus pojniam tus txiv-tsev, uas los mus ua lub kaus tiv-thaiv tus pojniam txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Qhov tseem-ceed tshaj uas Dab Yawm-saub tau tso tus pojniam los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, ces yog tso los mus nrog tus txivneej nyob uake ua niam-txiv Es los mus tsim lub noob-neej kom muaj lub noob-neej nyob tau puv thoob plaws rau txhua ces-kaum av xwb.

Thaum Dab Yawm-saub tau tso tau ntau-ntau tus txivneej los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no Es los mus txhim-kho kom lub ntiaj-teb no yog ib qho chaw uas muaj liaj-teb coj los yug neeg txojcia tau ntau-ntau tiam-neej lawm, Es lub ntiaj-teb no twb muaj txhua yam nroj-tsuag, txhua yam tsiaj, thiab txhua yam khoom muaj txojcia loj-hlob nyob puv rau txhua ces-kaum av lawm; los yeej tseem tsis muaj neeg nyob kom coob es kom puv rau txhua ces-kaum av li thiab.

Ces Dab Yawm-saub thiaj li pom hais tias “Tim yog tsis muaj tus pojniam” Es cov txivneej no thiaj li tsim-muaj tsis tau lub noob-neej kom loj-hlob nyob puv rau txhua

ces-kaum av xwb. Ces thaum Dab Yawm-saub pom zoo li no lawm, ces nws thiaj li tau tso tus pojniam los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no Es los mus nrog tus txivneej nyob uake koom ib lub vaj-tsev Es los mus ua tus txivneej tus pojniam Es los mus nrog tus txivneej tsim lub noob-neej kom muaj lub noob-neej nyob puv rau txhua ces-kaum-av.

Thaum Dab Yawm-saub yov tso tus pojniam los mus rau hauv lub ntiaj-teb no, Ces nws thiaj li tau hais rau tus pojniam hais tias “*Koj txoj haujhwj uas tseem-ceed tshaj ces yog mus ua ib tug pojniam zoo, mus ua ib tug niam-tsev zoo, mus ua ib leej-niam zoo, mus yoog thiab mus txhawb-nqa koj tus txiv-tsev lub zeem-muag kom tau puv-ntoob li qhov koj muaj cuabkav ua tau xwb no nawn.*”

Ces Dab Yawm-saub thiaj li hais rau tus pojniam ntxiv hais tias “*Nyob rau hauv lub ntiaj-teb mas ib tsevneeg twg tsuas pub muaj ib tug txiv-tsev thiab muaj ib tug niam-tsev xwb.*” Mas vim-yog tus txiv-tsev yog tus yov los mus “*Ris lub nras*” tag-nhro rau txhua yam nyhav, txhua yam sib, txhua yam phem, thiab txhua yam zoo tibi li; mas yov-tsum cia tus txivneej yog tus txiv-tsev thiab los ua tus muaj txojcai loj-siab tshaj nyob rau hauv nws tsevneeg Es kom nws thiaj li muaj tau lub zog loj khov-kho los mus nres-txheem rau txhua yam nyhav thiab txhua yam sib no.

Txhais tau tias, tus txiv-tsev yov-tsum yog tus uas muaj txoj-cai loj-siab tshaj txhua tus neeg nyob rau hauv nws tsevneeg mas nws thiaj li yov muaj cuabkav los mus ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau. Hos tus pojniam ces kom yog tus niam-tsev Es los mus ua tau txhawb-nqa tus txiv-tsev lub dag-zog thiab txhawb-nqa tus txiv-tsev lub zeem-muag kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau xwb”.

Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau kom tus pojniam yov-tsum tau saib nws tus txiv kom zoo “*Tam-nkaus*” li lub ntuj, hos kom tus txivneej yov-tsum saib tus pojniam kom zoo “*Tam-nkaus*” li daim-av.

Yog-vim li no, mas txhua daim-av nyob rau hauv lub ntiaj-teb no neeg thiaj li tau tis lub npe rau hu hais tias yog “*Niam daim-av, los-yog Niam lub teb chaws*”, Lus Meskas hais tias “*Mother’s land, or Her country*”. Hos txhua tsevneeg ces thiaj li muaj ib tug yog tus txiv-tsev uas yog tus muaj txoj-cai loj-siab tshaj nyob rau hauv nws tsevneeg, uas nws tus niam-tsev mas yeej saib nws zoo “*Tam-nkaus*” li lub ntuj xwb.

Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb yog leejtwg tiag

Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb yog ob tug Dab ntsuj-plig ntawm tus txivneej thiab tus pojniam uas Dab Yawm-saub tau tso los mus ua niam-txiv es los mus ua tus tswj (*kaiv*) lub ntiaj-teb no.

Yog li no, Dab Yawm-saub thiaj li tau tso tus txiv los mus ua tus tswj (*kaiv*) lub ntuj, es kom nws lub npe hu “*Tswv-ntuj*”, ho tso tus pojniam los ua mus ua tus tswj (*kaiv*) daim-av, es kom nws lub npe hu ua “*Tswv-teb*”.

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

Yog-vim li no, mas txhua daim-av nyob rau hauv lub ntiaj-teb no neeg thiaj li tau tis lub npe rau hu hais tias yog “*Niam daim-av, los-yog Niam lub teb chans*”, *Lus Meskas hais tias “Mother’s land, or Her country”*”.

Dab Tswv-ntuj txoj haujlwm ces yog:

- Tso huab-cua los yug rau txhua yam nyob rau lub ntiaj-teb (*lub ntuj thiab daim-av*) txojsia,
- Tso dej-nag los mus yug rau txhua yam nyob hauv ntiaj-teb txojsia,
- Saibxyuas kom lub hnuv thiab lub hli khiav tau mus los sib cuag tau puv-ntoob,
- Ntseeg thiab ua raws li Dab Tswv-teb txoj kev thov thiab kev sab-laj thiab.

Dab Tswv-teb txoj haujlwm ces yog:

Saibxyuas kom txhua tus dej loj thiab dej me ntws-nto tsis muaj hnuv tu thiab tsis muaj hnuv nqig,

Saibxyuas kom txhua lub hiav-txwv nyob tau puv-ntoob tsis muaj hnuv phwj thiab tsis muaj hnuv nqhuab,

Saibxyuas kom tej roob thiab tej hav, thiab tej pob zeb thiab pob tsuas nyob tau tus-yees tsis muaj hnuv qaij thiab tsis muaj hnuv qaug,

Saibxyuas kom txawm yog txhua tus dej loj thiab dej me yov ntws txhua hnuv thiab txhua hmo mus poob (*nkag*) rau ib qhov chaw (*hiav-txwv*) xwb, los kom qhov chaw (*hiav-txwv*) ntawd tsis txhob muaj hnuv puv thiab tsis txhob muaj hnuv phwj li,

Saibxyuas kom txhua tus tswv saibxyuas cov dej hiav-txwv yov-tsum muab cov dej ntws mus poob rau hauv hiav-txwv no lim koj ntshiab thiab kom huv,

Es mam li xa rov qab mus ua dej tshiab “*txhawv*” tawm dua rau txhua yam khoom muaj txojsia nyob rau lub ntiaj-teb tau siv dua,

Saibxyuas kom nyob rau pem qaum-teb hiav-txwv kom cov dej hiav-txwv txias-zias khov-kho kom tau ruaj li zeb thiab khov li tsua Es kom tsis txhob muaj hnuv yov yaj tau mus ua dej sov ntws mus nyab tau rau lub ntiaj-teb li,

Yov-tsum paub tias Dab Tswv-ntuj yog tus txiv Es qhov twg tsis paub los yov-tsum tau nug thiab ntseeg Dab Tswv-ntuj lus thiab.

Dab Tswv-ntuj los-yog Dab Tswv-teb tsis muaj txoj-cai yov los mus rau-txim rau neeg los yog rau-txim rau txhua yam khoom muaj txojsia nyob rau hauv lub ntiaj-teb no txoj kev txhaum li, Vim hais tias Dab Yawm-saub twb yog tus rau-txim rau txhua yam khoom uas muaj txojsia txoj kev ua tau txhaum lawm.

Thiab Dab Tswv-ntuj los-yog Dab Tswv-teb tsis muaj txoj-cai yov los mus pab rau

neeg los yog pab rau txhua yam khoom muaj txojsia nyob rau hauv lub ntiaj-teb no txoj kev khwv noj-haus, los yog los mus tiv-thaiv txhua yam khoom muaj txojsia txoj kev txhawj thiab kev ntshai nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, Vim hais tias Dab Yawm-saub twb yog tus tau tso txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig los mus ua lub teeb-taws kom lawv pom kev deb txog rau lawv txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai lawm.

Dab Pog thiab Dab Yawg yog leej twg tiag

Dab Pog thiab Dab Yawg yog koj pog thiab koj yawg ob tug ntsuj-plig uas saibxyuas nkawd cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; **ob tug Ntsuj-plig**

Koj pog thiab koj yawg yog ob tug uas Dab Yawm-saub tso los mus tsim noob-neej uas yog los mus muab nkawd txojsia thiab nkawd cov roj-ntsha los mus sib-koom uake Es thiaj li muaj tau koj niam thiab koj txiv nkawd. Thaum koj niam thiab koj txiv nkawd loj-hlob tiav-niam thiab tiav-txiv lawm, ces nkawd thiaj li ho tau los mus muab nkawd txojsia thiab cov roj-ntsha coj los mus sib-koom uake Es thiaj li ho muaj tau koj los mus thawj-thiab (*yug*) ua neeg nyob au hauv lub ntiaj-teb no.

Dab Niam thiab Dab Txiv yog leej twg tiag

Dab Niam thiab Dab Txiv yog koj niam thiab koj txiv ob tug Ntsuj-plig uas saibxyuas nkawd lub cev-nqaij daim-tawv uas tau tuag lawm; **Ob tug Ntsuj-plig**

Thaum nkawd tuag lawm, es nkawd lub vaj-tsev tshiab (*lub ntxha thiab hleb*) tau lwj ua av los yog tau mhlos siab ib-yam li npoo-av lawm, Ces nkawd ob tug ntsuj-plig thiaj li tau hloov (*phlis*) mus ua ob tug Dab Ntsuj-plig lawm. Yog li no, nkawd ob tug Dab Ntsuj-plig uas saibxyuas nkawd lub cev-nqaij daim-tawv no thiaj li yog ob tug Dab ntsuj-plig uas koj yov tau teev-hawm Es kom nkawd los mus ua lub teeb-taws kom koj thiab koj tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj thiab koj cov tub-ki txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob.

Koj niam thiab koj txiv yog ob tug uas Dab Yawm-saub tso los mus tsim lub noob-neej uas yog los mus muab nkawd txojsia thiab nkawd cov roj-ntsha los mus sib-koom uake Es kom muaj koj thiab los mus khwv tiv-tshav tiv-nag rau koj noj es kom koj muaj txojsia loj-hlob Es kom koj muaj cuabkav muab tau koj txojsia thiab koj cov roj-ntsha coj mus tsim kom muaj lub noob-neej coob tau puv vaj thiab puv tsev rau yav tom-ntej.

Dab vaj thiab dab tsev yog leej twg tiag

Dab-vaj yog cov khoom (*xyoob, ntoo*) uas koj tau muab ntov (*txo lawv txojsia, tua*) coj los mus xov ua lub vaj ncig rau koj lub tsev thiab coj los mus vov thiab xov ncig koj lub tsev; Cov Ntsuj-plig. Thaum cov khoom no cov ntsuj-plig tuag lawm, ces lawv thiaj li tau hloov (*phlis*) los mus ua Dab ntsuj-plig lawm.

Nws yog cov Dab Ntsuj-plig uas los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj lub tsev kom

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

lwm tus neeg (*Dab qus*) los-yog tsiaj-txhuv tsis txhob los mus nyob tau ze-ze rau ntawm koj lub tsev thiab tsis txhob los mus ua tau phem tau rau koj lub tsev thiab koj tsevneeg.

Dab-tsev yog cov khoom (*xyoob, ntoo*) uas koj tau muab ntov (txo lawv txojsia, tua) coj los ua koj lub vaj thiab lub tsev, xws li: coj los pua, coj los vov lub vaj, coj los mus ua ncej tsev, coj los xov lub tsev, coj los mus siv kem ua ntau chav tsev, thiab lwm yam; Cov Ntsuj-plig. Thaum cov khoom no cov ntsuj-plig tuag lawm, ces lawv thiaj li tau hloov (*phlis*) los mus ua Dab ntsuj-plig lawm.

Cov dab ntsuj-plig no yog cov Dab Ntsuj-plig uas los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kom tsis txhob muaj yam phem, xws li: neeg, tsiaj-txhuv, nag-sob nag-cua, ntuj tshav-kub, thiab ntuj los-nag; los ua tau phem los yog los raug tau rau koj tsevneeg.

Thaum koj muab cov khoom (*xyoob, ntoo*) no txiav los yog ntov vau lawm, ces lawv cov ntsuj-plig tswj lawv lub nrog-cev thiaj li tau tuag lawm. Ces thaum lawv cov ntsuj-plig tau tuag lawm, ces cov ntsuj-plig no thiaj li tau hloov (*phlis*) los mus ua tus Dab ntsuj-plig lawm. Ces cov Dab Ntsuj-plig no thiaj li yog cov yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kom tsis txhob muaj ib yam phem dabtsi nkag tau los mus rau hauv koj lub vaj uas koj xov ncig rau koj lub tsev thiab nkag tau los mus tau rau hauv koj lub tsev uas koj nyob thiab koj pw.

Dab Xwm-kab yog leej twg tiag

Dab Xwm-kab yog Xwm-kab tus Ntsuj-plig saibxyuas Nws lub cev-nqaj daim-tawv uas tom-qab thaum Nws tuag lawm, Tus Ntsuj-plig. Tom-qab thaum Xwm-kab tus Ntsuj-plig saibxyuas nws Es nws lub cev-nqaj daim-tawv uas tau mus nyob zov thiab saibxyuas nws lub vaj-tsev tshiab (*lub ntsha thiab bleb*), Es thaum nws lub vaj-tsev lwj-tas ua av lawm, Ces nws tus ntsuj-plig no thiaj li tau tuag Es tau phlis (*hloov*) mus ua ib tug Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) lawm.

Dab Xwm-kab yog tus uas coj (*tuav*) cov Dab Ntsuj-plig uas peb teev-hawm kom los mus nyob tau ua ib ke, Es kom sawvdaws los mus ua lub teeb-taws kom peb pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv peb tsevneeg thiab peb cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Xwm-kab Los-txhiaj-txheej yog thawj-tus neeg Hmoob uas tau muab ib daim-txiag-ntoo coj los mus dai rau pem sab phob-ntsa pem lub hauv-plag hauv nws lub tsev uas yog nyob rau ntawm kem-tsev qhov chaw noj-haus txhua hnuv thiab txhua hmo. Xwm-kab siv nws daim-ntoo no coj los mus rau cov khoom uas nws siv teev-hawm nws cov Dab Ntsuj-plig nyeg, xws li: *Dab Yawm-saub, Dab Pog thiab Dab Yawg, Dab Niam thiab Dab Txiv, Dab Vaj thiab Dab Tsev, Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog.*

Xwm-kab ntseeg tau hais tias cov Dab Ntsuj-plig no yog cov uas yov los mus ua lub teeb-taws kom nws tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab yog cov Dab Ntsuj-plig uas yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg thiab nws cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Thaum Hmoob thawj-tus thawj-coj nyob rau hauv Hmoob lub zos loj-loj pom tau hais tias Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig nyeg no yeej pab tau rau tsevneeg Hmoob lub-neej zoo lawm tiag, Ces Hmoob tus thawj-coj no thiaj li tau muab Xwm-kab daim-txiag-ntoo siv teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig no tis npe hu ua “Thaj-Xwm-Kab.”

Ces Hmoob tus thawj-coj no thiaj li tau hais rau tsevneeg Hmoob hais tias “Hnub twg yog hais tias Xwm-kab tau ncaim (*tuag*) lub ntiaj-teb no rov qab mus nrog Dab Yawm-saub nyob uake rau pem Hmoob lub Nroog ntuj Ceeb-tsheej lawm no, *ces nws tus Ntsuj-plig saibxyuas nws cev-nqaij daim-tawv yov tau bloov los mus ua tus Dab Ntsuj-plig lawm*, Mas tsevneeg Hmoob yov tau teev-hawm Xwm-kab tus Dab Ntsuj-plig no”. Ces Hmoob tus thawj-coj nyob rau lub zos Hmoob loj-loj no thiaj li tau muab Xwm-kab tus Ntsuj-plig no tis npe lub npe hu ua “*Dab Xwm-kab*” no.

Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog yog dabtsi tiag

Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog yog Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog uas paub Dab Yawm-saub lus, nrog tau Dab Yawm-saub tham, thiab txuas lus tau nrog rau txhua yam ntsuj-plig thiab txhua yam Dab ntsuj-plig (*ntsuj-plig nyeg thiab ntsuj-plig qus*) tibs.

Dab Yawm-saub tau tso Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib-liab-ploog uas yog tus paub Dab Yawm-saub lus, nrog tau Dab Yawm-saub tham, thiab nrog tau txhua yam ntsuj-plig thiab Dab ntsuj-plig sib-txuas lus (*sibtham*) los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, Es kom nws los mus ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus, los mus ua tus qhia txog rau qhov uas yov ua tau phem (*tsaus-ntuj*) thiab qhov uas yov ua tau zoo (*kaj-ntug*) rau tsevneeg Hmoob, thiab los ua tus txuas-lus rau tsevneeg Hmoob thiab tsevneeg Hmoob cov ntsuj-plig thiab Dab ntsuj-plig.

Kev ua-need

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Lub Thaj-need yog siv ua dabtsi tiag

Lub Thaj-need yog qhov chaw rau cov khoom uas tus Txiv-need siv rau lub-caij thaum nws ua-need. Tsis tas li xwb, nws tseem yog qhov chaw uas tus Txiv-need siv teev-hawm nws cov Dab-need thiab yog lub tsev los yog qhov chaw rau nws cov Dab-need los nyob thiab los so.

Cov khoom siv rau lub-caij tus txiv-need ua-need Es nws muab tso rau saum lub thaj-need ces kuj muaj xws li: lub tais txhos xyab, lub tais rau dej, lu tais rau zaub-mov, lub teeb-taws, kuam, nruas-need, qws ntaus nruas-need, ntaj-need, txiab-need, tswb-need, hauv-phiaj-need, xyab, ntawv nyiaj-txiag.

Tus txiv-need (Siv-yis) yog leej twg tiag

Tus txiv-need uas muaj ib lub npe hu ua “*Siv-yis*” yog tus neeg uas Dab Yawm-saub tau tso los mus ua tus cawm/kho tsevneeg Hmoob txoj kev mob-nkeeg. Nws cov Dab-need yog cov uas muaj cuabkav txuas tau lus nrog tau rau Dab Yawm-saub, txuas tau lus nrog tau rau cov Ntsuj-plig, txuas tau lus nrog tau rau cov Dab ntsuj-plig uas Hmoob teev-hawm (*Dab-nyeg*), thiab nws kuj muaj cuabkav txuas tau lus nrog tau rau cov Dab ntsuj-plig qus tibi li thiab.

Cov Dab-need yog cov uas koj (*qhia*) tus txiv-need kev mus nrhiav seb tus neeg muaj mob-nkeeg no tus ntsuj-plig mus rau qhovtwg lawm. Thaum cov Dab-need koj tus Txiv-need mus nrhiav tau tus neeg muaj mob-nkeeg tus ntsuj-plig lawm, ces nws mam li mus nrog tus ntsuj-plig sibtham seb yog tim yam dabtsi tiag es thiaj li ua tau rau tus ntsuj-plig txav tawm deb ntawm tus neeg muaj mob-nkeeg lub cev-nqaij daim-tawv mus lawm.

Cov Dab-need yog cov uas txhawb tus txiv-need lub zog kom loj-heev Es kom ua tau rau nws lub cev thiab nws ob sab-tes tsee tau ntev heev uas yeej tsis hnov mob thiab yeej tsis hnov tsaug-tsaug li.

Tsis tas li xwb, cov Dab-need tseem yog cov uas qhia (*ua*) rau tus txiv-need lub-siab kom nws paub txoj kev taug mus nrhiav thiab mus ntsuam-xyuas seb tus neeg uas muaj mob-nkeeg tus Ntsuj-plig mus poob los-yog khiav yuam-kev mus nyob rau qhov twg lawm, seb nws tus ntsuj-plig ho muaj kev chim los yog kev tu-siab dabtsi, thiab seb pos yog tim muaj lwm yam dabtsi yog tus muab nws tshem-tawm ntawm ntawm tus neeg muaj mob-nkeeg lub cev mus lawm.

Thaum tus Txiv-need mus nrhiav tau tus neeg muaj mob-nkeeg tus ntsuj-plig lawm, ces nws mam li nrog tus ntsuj-plig sibtham, ces nws cov Dab-need mam li txhais nws cov lus rau tus Ntsuj-plig xwb. Qhov no los twb yog-vim hais tias tus Txiv-need tsis paub Ntsuj-plig cov lus ces nws txuas tsis tau lus nrog rau cov Ntsuj-plig. Tabsis mas nws cov Dab-need yog cov muaj cuabkav txuas tau lus nrog tau rau Dab Yawm-saub, Dab Ntsuj-plig nyeg, Dab ntsuj-plig qus, thiab Ntsuj-plig tibi li.

Cov Dab-need txuas tsis tau lus nrog rau tus Txiv-need thiab tus Txiv-need los yeej txuas tsis tau lus nrog rau cov Dab-need ib yam-nkaus li thiab. Tabsis mas cov Dab-need muaj cuabkav qhia los yog ua kom tau rau tus txiv-need lub-siab paub los yog xav tau hais tias cov Dab-need cov lus hais rau tus Txiv-need yog dabtsi tiag xwb; thiab cov Dab-need muaj cuabkav paub tus txiv-need cov lus zoo heev li thiab.

Yog thaum tus Txiv-need nrog tus Ntsuj-plig sibtham es yog hais tias tus Ntsuj-plig qhia tau rau tus Txiv-need hais tias yog tim yam dabtsi ua rau tus ntsuj-plig tu-siab los yog tim yam dabtsi ua rau cov Dab qus tsis txaus-siab lawm, no ces tus Txiv-need mam li nrog tus ntsuj-plig sibtham hais tias “*Yov ua licas es tus ntsuj-plig los-yog cov dab ntsuj-plig qus ntawd thiaj li yov zoo-siab*, Es kom tus ntsuj-plig zoo-siab los-yog cov dab ntsuj-plig qus kam cia rau tus ntsuj-plig rov qab los mus nyob nrog rau tus neeg muaj mob-nkeeg lub cev nyob tau uake es los mus tiv-thaiv tus neeg muaj mob-nkeeg txoj kev txhawj thiab

kev ntshai txhua hnuab thiab txhua hmo li qub.”

Thaum tus Txiv-need nrog tus Ntsuj-plig sibtham es yog tus Ntsuj-plig ho muaj kev chim, muaj kev tu-siab, los yog muaj kev txhawj thiab kev ntshai txog yam dabtsi lawm; los yog hais tias tim yog muaj cov Dab ntsuj-plig qus muaj kev tsis txaus siab licas rau tus neeg muaj mob-nkeeg lawm, no ces tus Txiv-need yov tau nrog tus Ntsuj-plig los yog mus nrog cov Dab ntsuj-plig qus sibtham kom sib totaub zoo tias yov ua li cas Es tus Ntsuj-plig los yog cov Dab ntsuj-plig qus no thiaj li yov zoo-siab.

Ces thaum tus Txiv-need paub tseeb txog yam uas yov pab tau rau tus Ntsuj-plig los yog cov Dab ntsuj-plig qus lawm, ces tus Txiv-need thiaj li cog lus nrog rau tus Ntsuj-plig los yog cov Dab ntsuj-plig qus thiab thiaj li teem caij-nyoog tseg Es yog hais tias tus neeg muaj mob-nkeeg tus mob zoo raws li lub-caij nyoog tau teem tseg lawm, ces tus Txiv-need mam li kom tus neeg muaj mob-nkeeg tsevneeg nrhiav kom tau yam uas tus ntsuj-plig los yog cov Dab ntsuj-plig qus ntawd xavtau rau tus Ntsuj-plig los yog rau cov Dab ntsuj-plig qus ntawd kom tau puv-ntoob xwb.

Thaum tus Txiv-need nrog tus ntsuj-plig los yog cov Dab ntsuj-plig qus sibtham haum es tau teem-tseg muaj chaw txawb chaw rau lawm, ces tus Txiv-need mam li coj tus neeg muaj mob-nkeeg tus Ntsuj-plig rov qab los mus rau hauv vaj thiab rau hauv tsev Es rov qab los mus nyob npuab rau tus neeg muaj-mob lub cev-nqaj daim-tawv los yog lub nrog-cev kom ze-ze, ces tus neeg muaj mob-nkeeg tus mob thiaj li mam pib zoo zuj-zus lawm.

Tus Txiv-need cov kev cawm/kho tsevneeg Hmoob txoj kev muaj mob-nkeeg ces kujmuaj xws li: ua-need, hu plig, fiv-yeem, siv tshuaj ntsuab (*tshuaj hav-zoov*), khov kuam, thiab ua khawv-koob.

Kev Ua-need yov tau npaj dabtsi thiab

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Ua-ntej tus Txiv-need yov nce rooj (*pib*) ua-need, Mas yov-tsum tau hlawv 7 tus xyab ua-ntej kom 7 tus xyab no twb kub txog ib-nrab los yog twb kub yov tas lawm, Mas tus Txiv-need mam li pib nce rooj ua-need.

Thaum tus Txiv-need yov pib nce rooj ua-need, mas nws yov tau muab 7 daim nyiag-txiag thiab 7 tus xyab coj los mus hlawv cob rau nws cov Dab-need tau coj mus siv taug kev rau lub-caij thaum nws cov Dab-need coj nws kev mus nrhiav tus neeg muaj mob-nkeeg tus Ntsuj-plig. Thaum nws muab cob thiab muab cov nyiaj-txiag thiab xyab no hlawv tas lawm, ces nws mam li pib nce rooj ua-need xwb.

Thaum tus Txiv-need twb pib ua-need lawm, Mas yov-tsum tau hlawv cov xyab no kom tsis txhob tu-ncua li Es kom mus txog kias rau thaum tus txiv-need twb nqis need lawm tso, mas mam li tsis hlawv xyab ntxiv lawm. Txhais tau tias, thaum cov xyab kub yov-luag tas xwb, ces yov-tsum tau mus hlawv 7 tus xyab ntxiv rau li.

Qhov uas ho yov-tsum tau hlawv xyab ua-ntej tso es tus Txiv-need mam li pib nce

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

rooj ua-need no los twb yog-vim hais tias “*Cov pa-xyab no yov-tsum tau xub ua (tshem) kom cov Dab-qus khiav mus kom deb ntawm qhov chaw yov ua-need no tso, Es kom cov Dab-need thiaj li txav tau los mus nyob tau ze-ze rau ntawm tus Txiv-need mas cov Dab-need thiaj li yov los mus pab ua tau kom tus txiv-need muaj zog heev thiab thiaj li muaj cuabkav tsee tau xwb.*”

Thaum tus Txiv-need ua-need lawm Es yog hais tias tsis hlawv xyab ntxiv li, Ces cov Dab-qus yov rov qab los nyob tau ze-ze ntawm tus Txiv-need, ces nws yov ua tau rau cov Dab-need no txav deb ntawm tus Txiv-need lawm, Ces yov ua tau rau tus Txiv-need nkees (*sab*) heev, Ces yov ua tau rau tus Txiv-need lub zog tsaug zuj-zus, ces tus Txiv-need yov muaj tsis tau lub zog

kom loj khov-kho mus ntsuam-xyuas thiab mus nrhiav tus neeg muaj mob-nkeeg tus Ntsuj-plig li. Yog vim li no, mas thiaj li yov-tsum tau hlawv xyab kom tsis txhob tu-ncua li.

Kev Ua-need es Ntaus-nruas

Lub Nruas-need: Thaum pib ncej rooj ua-need kiag lawm, mas yov-tau pib ntaus lub nruas-need los mus ua lus hais ceeb-toom (*txheeb*) rau cov Dab-need paub hais tias txog lub-caij lawm uas nws cov Dab-need yov tau los mus muab lub dag-zog thiab lub tswvyim coj los mus txhawb nws (*tus Txiv-need*) lub zog kom nws muaj tau lub zog loj khov-kho, thiab kom los mus coj nws kev es yov mus nrhiav thiab yov mus nrog tus neeg muaj mob-nkeeg tus Ntsuj-plig sibtham txog rau tus neeg muaj mob-nkeeg tus-mob seb yog tim licas tiag.

Ntaus Nruas-need: Tom-qab tau ntaus lub nruas-need ceeb-toom (*txheeb*) rau nws cov Dab-need los coj tus txiv-need kev mus nrhiav tau tus neeg muaj-mob tus ntsuj-plig lawm ces mam li tsis ntaus lub nruas-need lawm. Tabsis mas yov-tau ntaus lub-nruas rau txhua-txhua zaas uas tus Txiv-need yov-tau mus taug dua txoj kev tshiab los yog yov-tau mus hais dua yam lus tshiab. Yog li no, Mas yov-tau pib ntaus lub nruas rau thaum nws pib txheeb-xyuas nws cov Dab-need Es nws yov hloov kev tshiab los yog yov hloov lus tham txog rau yam tshiab. Mas ntaus lub nruas kom mus txog kiag rau qhov nws txheeb nws cov Dab-need thiab qhia tias yam tshiab uas nws yov mus ua no yog dabtsi tiag tso, Mas mam li tsum tsis ntaus nruas lawm.

Pivtxwv li tias: thaum nws nrog tus Ntsuj-plig tham tas Es nws ho yov hloov mus taug lwm txoj kev los yog mus nrog rau dab tsuj-plig qus tham txog ib yam tshiab lawm, no ces mam li pib ntaus dua lub Nruas dua thiab.

Ua-need Kho Dab Thaj-need

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Dab Thaj-need ces yog cov ntoo uas koj tau muab ntov (*txian*) coj los mus phua ua txiag-ntoo Es coj los mus siv ua lub Thaj-need; Cov Dab ntsuj-plig.

Thaum koj muab tsob-ntoo ntov (*txian*) coj los mus phua ua ib cov txiag-ntoo, es koj

mam li muab cov txiag-ntoo no coj los mus sib-dhos ua lub Thaj-need, ces yog koj tau muab tsob-ntoo uas koj muab ntov lawm no tus ntsuj-plig coj los mus siv ua koj lub Thaj-need lawm ntag. Thaum tsob-ntoo no tus ntsuj-plig tuag lawm, ces nws thiaj li tau hloov (*phlis*) mus ua tus Dab ntsuj-plig ntoo lawm. Ces thaum koj muab cov txiag-ntoo no coj los mus siv sib-dhos ua tau lub Thaj-need lawm, Ces lub Thaj-need no thiaj li hu tau hais tias yog “*Dab Thaj-need*” lawm.

Txoj kev Ua-need kho Dab Thaj-need Ces zoo ib-yam-nkaus li txoj kev uas koj yov-tau ua ib thaj-need kho koj lub vaj thiab kho koj lub tsev xwb.

Vim-yog hais tias tus Txiv-need txoj kev tawm-rooj mus cawm/kho neeg ntiaj-teb txoj kev mob-nkees yog ib yam uas nws thiab nws cov Dab-need yov tau nrog rau cov Ntsuj-plig thiab cob Dab ntsuj-plig los yog cov Dab-qus sibtham thiab sib-cav txog ntau yam phem thiab ntau yam uas ib tug yeej muaj kev chim rau ib tug heev thiab, mas muaj ntau zaus yeej ua tau rau tus Txiv-need thiab nws cov Dab-need tau muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev thiab.

Yog li no, mas txhua-txhua 12 lub hli twg thiaj li yov-tsum tau muab ib tug tsiaj (*npua*) coj los mus kho cov Dab Thaj-need no, Es kom lub Thaj-need no cov dab ntsuj-plig yov-tsum nyob txhij nyob txhua tsis muaj qhov puas thiab tsis muaj qhov lwj li, Es kom cov Dab Thaj-need no yov-tsum muaj lub zog-loj nyob tau khov-kho los mus ua qhov chaw rau tus Txiv-need siv teev-hawm nws cov Dab-need thiab, Xws li tias: los mus ua qhov chaw rau nws cov khoom siv ua-need, ua qhov chaw teev-hawm nws cov Dab-need, thiab ua qhov chaw rau nws cov Dab-need los nyob thiab los so thiab.

Thaum uas tus Txiv-Need Ua-need kho cov Dab Thaj-need no, mas tus Txiv-need yov tau los mus hais lus ua tsaug rau: *Cov Dab Thaj-need, Cov Dab-need, thiab cov kboom siv ua-need* tibs li.

Kev ua tsaug ces yog ua tsaug rau: Txhua yam uas lawv tau pab nws, Lawv tau qhia nws lub tswvyim, Lawv tau qhia nws kev, Lawv tau tiv-thaiv nws txoj kev txhawj thiab kev ntshai, thiab Lawv tau txhawb nws lub zog tawm-rooj mus cawm/kho neeg ntiaj-teb txoj kev mob-nkeeg tau ib lub xyoo dhau los lawm.

Thaum nws ua lawv tsaug tas lawm, ces nws mam li muab txhua yam phem yam tsis zoo, xws li kev plaub-ntug, kev sib-cav sib-ceg, kev tsis sib-nyiam, kev chim-siab, thiab kev tsis sib-haum-xeeb; uas sawvdaws tau muaj nrog rau Dab ntsuj-plig qus los yog lwm yam, Xa coj mus pov tseg rau dej tshoob mus rau zaj-qho mas kom nws thiab nws cov Dab-need tsis txhob hnov thiab tsis txhob pom lawm.

Lub Caij-nyoog Ua-need kho Dab Thaj-need, ces yog ua rau lub 12 hli, ua-ntej hmo 30 rau txhua-txhua ib lub xyoo twg.

XYAB

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Xyab yog ib yam khoom uas muab ib hom tawv-ntoo coj los mus tsoo kom mos-

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

mos ces mam li muab koj los mus tov nrog rau ib cov dej, ces mam li muab koj los mus lo ncig rau ib tug menyuam pas-xyoob. Thaum muab lo rau tus menyuam pas-xyoob tas lawm, ces mam li muab koj mus ziaab tshav-ntuj kom nws qhuav-qhuav. Ces thaum nws qhuav-qhuav lawm, ces mam li yog tus Xyab lawm.

Cov pa-xyab tsw yog ib yam uas ua tau rau Cov Dab-qus ntshai heev li, vim hais tias cov pa-xyab no muaj cuabkav ua tau rau cov Dab-qus muaj mob thiab nkees heev li.

Yog-vim licas thiaj li hlawv xyab ua-ntej koj hais-lus

Qhov uas koj yov-tsum tau hlawv ib tug xyab, los yog hlawv 7 tus xyab kom kub txog ib-nrab los yog koj kub yov-luag tas tso es koj mam li pib hais lus, Mas vim-yog hais tias cov pa-xyab yog cov uas yov mus ua kom cov Dab qus txav (*khian*) kom deb-deb tso Mas koj mam li hais koj cov lus Es kom cov Dab qus tsis txhob hnov koj cov lus uas koj hais rau koj cov Dab ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) xwb, thiab kom cov Dab qus txav kom deb-deb Es koj cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) thiaj li kam txav tau los nyob tau ze-ze koj es lawv thiaj li hnov koj cov lus yov hais tawm rau lawv xwb. Qhov no los twb yog-vim hais tias cov Dab qus Mas yeej coob tshaj cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) lawm.

Yog vim licas cov Dab qus ho ntshai pa-xyab heev

Cov Dab ntsuj-plig qus yog cov dab ntsuj-plig uas ntshai cov pa-xyab no heev, vim hais tias cov pa-xyab no muaj cuabkav ua tau rau cov Dab qus muaj mob thiab nkees heev li.

Yog li no, thaum koj hlawv xyab es cov pa-xyab ua tau rau cov Dab ntsuj-plig qus khiav mus deb lawm, ces koj thiaj li mam hu cov Dab Ntsuj-plig nyeg los kom txhij txhua, Ces koj muaj lus dabtsi uas koj yov hais rau lawv los kom mam li hais xwb.

Txhais tau hais tias “Cov pa-xyab yog cov uas los mus tiv-thaiv kom cov Dab ntsuj-plig qus tsis txhob los nyob tau ze-ze ntawm koj thiab ntawm koj cov Dab Ntsuj-plig nyeg Es kom cov Dab ntsuj-plig qus tsis txhob los hnov thiab tsis txhob paub txog koj cov lus uas koj yov hais rau cov Dab ntsuj-plig nyeg tias yog dabtsi tiag xwb.”

Thaum cov Dab ntsuj-plig qus txav deb-deb thiab los nyob tsis tau ze-ze koj lawm, Ces koj hais koj cov lus licas rau cov Dab Ntsuj-plig nyeg los cov Dab ntsuj-plig qus thiaj li tsis hnov thiab thiaj li tsis paub. Vim hais tias yog cov

Dab ntsuj-plig qus twb hnov thiab twb paub ua-ntej lawm, ces lawv twb xub mus tiv-thaiv koj cov Dab ntsuj-plig nyeg txoj kev uas yov mus pab koj lawm. Qhov no los twb yog-vim hais tias cov Dab ntsuj-plig qus mas yeej muaj coob tshaj dua li cov Dab Ntsuj-plig nyeg heev li.

Kev hu Ntsuj-plig rau Hmo noj tshiab 30

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Txoj kev hu Ntsuj-plig los yeej ib-yam-nkaus li thiab. Ua-ntej thaum tus Txiv-need

(*Txwj-laus*) yov los pib hu Ntsuj-plig, mas yov-tsum tau muab 7 tus xyab koj los taws es muab txhos rau hauv ib lub tais, es muab teeb rau nram lub qhov-rooj tag.

Ces tos kom cov xyab twb kub txog ib-nrab lawm, ces tus Txiv-need mam li los pib hu Ntsuj-plig tau. Cov xyab no yov tau muab tig mus rau sab-nraum-zoov.

Hu Ntsuj-plig lwm 1 (thawj lwm)

Tus Txiv-need (*Txwj-laus*) yov tau muab Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog koj los tuav ntawm nws tes, ces nws mam li hais rau tus Lau-qaib hais tias: “*Tus lau-qaib nawb*, koj tus Ntsuj-plig yog tus uas paub Dab Yawm-saub lus thiab paub txhua yam muaj txoj sia cov Ntsuj-plig lus, Yog li no, mas hmo no kuv yov thov koj tus Ntsuj-plig pab mus tshawb-xyuas seb kuv tsevneeg cov ntsuj-plig pos nyob txhij nyob txhua. Mas yog hais tias nyob tsis txhij tsis txhua, ces koj tus ntsuj-plig yov tau koj kuv kev es mus nrhiav thiab mus hu kom tau kuv tsevneeg cov Ntsuj-plig txhua tus koj los mus kom txog rau hauv kuv vaj thiab kuv tsev kom txhij koj txhua, Es yov los mus noj ib-pluas mov-nplej tshiab ua kev zoo-siab txais-tos lub xyoo tshiab thiab los yov los mus nyob so rau 3 hnuv tom-ntej no tso Es mam li rov qab mus khwv noj-haus dua no nawb. THIAB kuv yov thov kom koj tus Ntsuj-plig mus pab nrhiav thiab mus koj kuv cov tsiaj-txhuv cov Ntsuj-plig txhua tus kom los txog rau hauv lawv cov vaj thiab lawv cov nkuaj kom txhij txhua, Es yov los mus nyob txais-tos lub xyoo tshiab thiab los mus nyob so rau 3 hnuv tom-ntej no tso, es mam li rov qab mus khwv noj-haus dua no nawb.”

Cov lus tseem-ceeb rau txoj kev hu ntsuj-plig ces pib li no: Tus txiv-need (*txwj-laus*) Muab tus lau-qaib koj los mus tuav ntawm tes, ces Nws mam li hais ua lus seev li no: “*Au, hmo no yog zoo hmo*, yog Hmo no yog 30 rau lub 12 hli kawg, Mas kuv tsevneeg yov tau npaj los mus tshawb-xyuas thiab los mus hu kuv tsevneeg thiab kuv cov tsiaj-txhuv txhua tus ntsuj-plig kom los mus rau hauv vaj los mus rau hauv tsev, Es rau 3 hnuv tom-ntej no os. Mas yog li no, kuv tsevneeg tau muab Dab Yawm-saub tus lau-qaib ib-liab-ploog no tus ntsuj-plig koj los mus ua tus tshawb-xyuas seb txhua tus ntsuj-plig pos nyob txhij nyob txhua os, mas yog ho muaj tus ntsuj-plig twg tsis nyob txij txhua los tus lau-qaib ib-liab-ploog no tus ntsuj-plig yov ua tus mus nrhiav seb tus ntsuj-plig ntawd ho mus poob thiab mus yuam-kev rau qhov twg lawm, los tus lau-qaib tus ntsuj-plig yov mus nrhiav thiab mus koj los kom txog rau hauv vaj thiab kom txog rau hauv tsev no lau!”

Hu rau tsevneeg cov ntsuj-plig tas ces mam li rau cov ntsuj-plig tsiaj-txhuv. Siv cov lus hais ib-yam-nkaus xwb.

Tom-qab thaum uas tus Txiv-need (*Txwj-laus*) tau thov muab Dab Yawm-saub tus lau-qaib ib liab-ploog tus ntsuj-plig koj mus nrhiav thiab mus hu tau nws tsevneeg cov Ntsuj-plig txhua tus koj los txog rau hauv vaj hauv tsev lawm, THIAB mus koj tau nws cov tsiaj-txhuv cov Ntsuj-plig txhua tus koj los txog rau hauv vaj thiab los txog rau hauv nkuaj tas lawm, Ces nws mam li muab tus Lau-qaib koj mus tua Es koj los mus hau vom kom siav, ces nws mam li muab tus Lau-qaib lub cev-nqaij daim-tawv koj rov qab mus teeb rau ntawm lub qhov-rooj tag dua.

Muab tus lau-qaib lub taub-hau tig los mus rau hauv tsev, ces muab 7 tus xyab taws tig mus rau sab nraum-zoov, ces Txiv-need (*Txwj-laus*) mam li rov qab los mus hu dua ib lwm Ntsuj-plig ntxiv (*hu ntsuj-plig lwm 2*).

Hu Ntsuj-plig lwm 2 Hmo noj tshiab 30

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Txoj kev Hu Ntsuj-plig lwm 2 no yog hu ua kev zoo-siab txais-tos tsevneeg cov Ntsuj-plig txhua los mus nyob rau hauv tsev es yov los mus noj ib-pluas mov-nplej tshiab uake ua kev zoo-siab txais-tos lub xyoo tshiab thiab yov los mus nyob so rau 3 hnuv tom-ntej no tso Es mam li rov qab mus khwv noj-haus dua, thiab yog hu ua kev zoo siab txais-tos tsevneeg cov tsiaj-txhuv cov Ntsuj-plig txhua tus los mus nyob rau hauv vaj thiab rau hauv nkuaj, es yov los mus ua kev zoo-siab txais-tos lub xyoo tshiab thiab los mus nyob so rau 3 hnuv tom-ntej no tso Es mam li rov qab mus khwv noj-haus dua.

Tom-qab uas hu cov Ntsuj-plig lwm 2 tas lawm, ces tus Txiv-need (txwj-laus) mam li hais li no xwb, “*Mr. B tsevneeg cov Ntsuj-plig namb*, Hmo no mas txawm yog hais tias nej ib tug Ntsuj-plig twg yov-tau mus poob, yov mus yuam-kev, thiab yov mus nyob rau qhov twg lawm; los hmo no Dab Yawm-saub tus Lau-qab ib liab-ploog twb tau mus nrhiav tau nej txhua tus Ntsuj-plig thiab twb coj tau nej txhua tus Ntsuj-plig los txog rau hauv vaj thiab los txog rau hauv tsev lawm”, mas nej tus Txiv-tsev uas yog “Mr. B”, zoo-siab-hlo qhib nws lub qhov-rooj txais-tos nej txhua tus nkag los mus rau hauv vaj thiab nkag los mus rau hauv tsev, Es yov los nyob uake; ua niam, ua txiv, ua tub, ua kiv, los nyob sibhlab, thiab ib tug yov tau los mus ua lub kaus tiv-thaiv ib tug txoj kev txhawj thiab kev ntshai Es kom txhua tus noj-haus thiab nyob tau kaj-siab-lug no nawb.

Tom qab uas hu Ntsuj-plig lwm 2 tas lawm, ces tus Txiv-need (txwj-laus) mam li muab tus Lau-qaib lub cev-nqaij daim-tawv coj mus saib: Xws li saib tus lau-qaib uas siv hu plig lub taub-hau, saib nws tus nplaig, saib nws lub qhov-muag, thiab saib nws cov ntiv-taw; seb tus Lau-qaib tus Ntsuj-plig pos mus coj tau tsevneeg txhua tus Ntsuj-plig los mus nyob tau rau hauv vaj thiab tau rau hauv tsev lawm tiag.

Yog hais tias tus Lau-qaib tus Ntsuj-plig mus coj Tsis tau txhua tus Ntsuj-plig los, ces tsis txhob pub dhau li 6 lub hli tom-ntej no mas yov-tau muab dua ib tug Lau-qaib ib liab-ploog coj los mus hu cov Ntsuj-plig dua ib lwm thiab.

Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog no, mas *phab taw xis thiab phab qhov-muag xis*; yog siv rau cov menyuam tub los-yog cov txivneej. Hos *phab taw lauj thiab phab qhov-muag lauj*; ces yog siv rau cov menyuam ntxhais los-yog cov pojniam. Hos *tus nplaig thiab lub taub-hau* ces yog siv rau pojniam thiab txivneej tibi.

Hu Dab ntsuj-plig nyeg los noj zaub-mov (Laig-dab)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Hu Dab ntsuj-plig los noj zaub-mov (*Laig-dab*) yog rooj-mov uas ua rau Dab ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) noj, es ua Dab Ntsuj-plig tsaug rau lawv txoj kev pab los mus ua lub teeb-taws rau tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv txhua yam phem uas yov los mus raug tau rau tsevneeg thiab tsevneeg ib chim qoob-loo dhau los lawm.

Ces Muab ib tug qaib (*maum los-yog lau*) coj los mus tua ces muab coj mus hau ua ib qhov nqaij thiab ua ib cov mov tshiab. Ces mam li hais ib taig nqaij thiab ib taig mov tshiab nrog rau 7 rab-diav coj los mus rau (*tso*) rau saum lub rooj noj-haus, thiab muab 7 daim nyiaj-txiag thiab 7 tus xyab coj los mus tso rau saum lub rooj noj-haus thiab.

7 rab-diav no yog cov diav uas yov muab cov zaub-mov tso rau Es yov coj los mus hu ib tug Ntsuj-plig zuj-zus los tuav nws rab-diav Es mam li kom nws los noj zaub-mov.

Muab 2 rab-diav coj los tso rau saum lub rooj-mov, Es tom-qab thaum hu cov Dab ntsuj-plig (*dab-nyeg*) txhua tus los noj zaub-mov txhij lawm, ces mam li muab 2 rab-diav no coj los mus muab ib qho zaub-mov tso rau hauv rab-diav, ces mam li nqa tawm mus rau sab nraum-zoov Es mam li coj mus laig rau Dab tim-tswv teb-chaws thiab cov Dab ntsuj-plig qus noj-haus.

Ces thaum Npaj-tau zaub-mov thiab nyiaj-txiag thiab xyab tso tas rau zaum lub rooj noj-haus lawm, Ces tus txiv-tsev (*txnj-laus*) mam li los mus zaum ntawm ib lub rooj-haus, Ces nws mam li los muab 7 rab-diav no txho ntseev-tiaj ncig rau hauv tais mov. Ces nws mam li muab cov nyiaj-txiag thiab cov xyab coj los mus faib ua 7 pawg, ib pawg twg no mas nws muaj 7 daim nyiaj-txiag thiab 7 tug xyab.

Ces thaum muab cov khoom tso tas rau saum lub rooj noj-haus li hais los saum-no lawm, Ces nws mam li pib muab thawj rab-diav nyob rau ntawm nws phab-tes xis rho coj los mus tuav ntawm tes, Ces mam li muab hais ib qho kua-nqaij me-me nrog rau ib daim nqaij thiab ib qho mov uake, ces nws mam li pib hais tias:

“*Diav zaub-mov no yog muab rau Dab Yawm-saub noj-haus nawb, Mas Dab Yawm-saub nawb, kuv ua koj tsaug ntau-ntau uas koj tau los mus ua lub teeb-taws rau kuv tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai tau ib lub xyoo 12 lub hli dhau los mus lawm, mas ua tau rau kuv tsevneeg txhua tus noj qab nyob zoo thiab muaj lub zog khov-kho ua tau qoob-loo siav puv rau txhua ces-kaum teb lawm, Mas kuv twb tau muab kuv cov qoob-loo coj los mus ntim puv txhab tas lawm, Mas hmo no, kuv tau muab ib tug tsiaj coj los ua ib qhov zaub nrog rau ib-tsum mov-nplej tshiab no coj los ua rau koj noj-haus Es los ua koj ib lo lus tsaug no nawb, Mas koj los noj-haus Es yov los mus ua lub teeb-taws kom kuv tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv tsevneeg txoj kev txhawj kev ntshai rau cim qoob-loo tshiab nyob rau lub xyoo tshiab uas yov pib rau tagkis mus no nawb”.*

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

Ces mam li hais ntxiv hais tias:

“*Tsis tas li xwb*, koj los noj-haus es los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai Es kom cim qoob-loo tshiab nyob rau xyoo tshiab tom-ntej no mas koj kuv cov tsiaj-txhuv loj-hlob mos-nyoos tsis muaj-mob muaj-nkeeg thiab kom tsis muaj lwm yam tsiaj qus los ua tau phem rau kuv cov tsiaj-txhuv li no nawb”.

Hais li no tas, ces muab diav mov nchuav rau ntawm ib daim ntawv (*ib lub tais*), ces mam li muab rab-diav coj mus tsa-ib rau ntawm lub tais mov, rau ntawm qhov chaw qub uas thaum pib es muab rab-diav tshem tawm los lawm.

Ces mam li pib mus rau rab-diav 2, rau tus Dab Ntsuj-plig Tswv-ntuj thiab Dab Ntsuj-plig tswv-teb... Ces hais ib-yam lus li hais los saum-no rau txhua tus Dab Ntsuj-plig lawm thiab xwb.

Nqa zaub-mov mus rau Dab ntsuj-plig tim-tswv teb-chaws thiab Dab ntsuj-plig qus noj-haus

Tom qab thaum muab zaub-mov rau txhua tus Dab ntsuj-plig (*Dab nyeg*) noj-haus tas lawm, Ces mam muab 1 rab-diav uas tso rau saum lub rooj uas yog rab-diav yov coj los mus laig (*muab*) rau Dab ntsuj-plig Tim-tswv teb-chaws coj los siv. Ces mam li muab ib cov zaub-mov tso rau hauv rab-diav, ces mam li nqa tawm ntawm lub qhov-rooj txuas mus rau sab nraum-zoov, Ces mam li coj mus Laig (*muab*) rau Dab ntsuj-plig Tim-tswv teb-chaws uas yog tus Dab Tswv-zos rau lub zos uas koj nyob thiab coj mus laig (*muab*) rau cov Dab ntsuj-plig qus los nrog noj zaub-mov uake. Cov lus hais ces hais li hauv-qab no:

“Dab ntsuj-plig Tim-tswv teb-chaws lub zos -- *Roob-tshuaj* -- nawb, Hmo no yog hmo uas kuv yov ua koj tsaug ntau-ntau thiab yov nco-ntsoov txog koj lub txiaj-ntsim rau koj txoj kev tso-cai rau kuv tsevneeg tau siv koj dej thiab koj av coj los mus ua tau ib chim qoob-loo loj-hlo siav tau puv txhab lawm, Mas kuv noj-mov-nplej tshiab, Mas kuv thiaj li tau muab ib qhov zaub-mov nplej tshiab no rau koj nrog kuv noj-haus nawb, Mas koj los noj-haus ES los pab ua lub teev-taws kom kuv tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus rau chim qoob-loo tom ntej no ES kom kuv tsevneeg cov qoob-loo loj-hlob puv rau txhua ces-kaum teb no nawb, Mas kuv ua tau noj-haus kuv thiaj li yov hu tau koj los nrog kuv noj-haus dua no nawb”. Hais li no tas ces muab cov zaub-mov nchuav tso rau saum lub rooj los yog ib daim-txiag.

Ces Tom qab thaum muab zaub-mov rau Dab tim-tswv teb-chaws noj ttas lawm, Ces mam li rov qab los mus rau hauv tsev, ces mam li los mus muab 1 rab-diav uas tso rau saum lub rooj uas yog rab-diav yov coj los mus laig (*muab*) rau Dab ntsuj-plig qus coj los siv. Ces mam li muab ib cov zaub-mov tso rau hauv rab-diav, ces mam li nqa tawm ntawm lub qhov-rooj txuas mus rau sab nraum-zoov, Ces mam li coj mus Laig (*muab*) rau Dab ntsuj-plig qus. Cov lus hais ces hais li hauv-qab no:

“*Cov Dab Ntsuj-plig qus nawb*, Hmo no kuv ua tau ib chim qoob-loo siav tau coj los

mus ntim puv txhab tas lawm, mas kuv noj mov-nplej tshiab, mas kuv hu nej los noj-haus nawb, mas nej los noj-haus tas, Mas nej yov tau los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob rau chim qoob-loo tshiab tom-ntej no nawb”. Hais li no tas ces muab cov zaub-mov nchuav tso rau saum lub rooj los-yog ib daim-txiag. Ces rov qab los rau hauv tsev lawm xwb.

Ces thaum los txog hauv tsev lawm, Ces mam li los:

Muab nyiaj-txiag thiab Xyab Cob rau Dab Ntsuj-plig nyeg

Tom-qab thaum uas muab cov zaub-mov coj mus muab (*laig*) rau Dab ntsuj-plig Tim-tswv teb chaws thiab Dab ntsuj-plig qus noj-haus tas lawm, Ces mam li los muab cov nyiaj-txiag thiab cov xyab tso ua 7 pawg rau 7 tus Dab Ntsuj-plig nyeg uas tau hu lawv cov npe los noj-haus lawm no. Ces mam li muab cov nyiaj-txiag thiab cov xyab no coj los mus hlawv cob rau cov Dab Ntsuj-plig nyeg no ib tug zuj-zus mus kom tas kiag rau 7 tus Dab

Ntsuj-plig no xwb. Nco-ntsoov tias yov-tsum tau maj-mam muab cob thiab hlawv rau ib tug zuj-zus.

CES Thaum muab nyiaj-txiag thiab xyab hlawv cob tas rau 7 tus Dab ntsuj-plig no lawm, ces mam li los mus muab cov zaub-mov uas tau siv muab rau cov dab ntsuj-plig nyeg no noj-haus lawm COJ mus pov-tseg rau hauv lub chaw rau khoom tsis siv (*thoob khib-nyiab*) lawm xwb. CES txoj kev muab zaub-mov rau Dab ntsuj-plig noj-haus thiab ua Dab ntsuj-plig tsaug ces tas li no lawm xwb.

Kev Fiv-yeem (thov kev-pab)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Fiv-yeem = Txaus-siab thov kev pab

Txoj kev Fiv-yeem yog txoj kev uas thaum koj muaj ib tug neeg muaj-mob loj lawm, los yog thaum koj muaj ib txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev lawm, ces koj thiaj li yov tau Fiv-yeem los yog thov kev pab koj xwb.

Ua-ntej koj yov pib hais koj cov lus fiv-yeem (*thov kev-pab*), Mas yog hais tias koj yeej npaj tsis tau ib tug xyab nrog koj li, no ces thaum koj hais koj cov lus hu thov kom koj cov Dab ntsuj-plig los pab koj no, Mas koj yov tau hais lus yau-yau xwb, Es kom cov Dab ntsuj-plig qus tsis txhob hnov hais tias yog koj hais dabtsi li. Tabsis mas yog hais tias koj muaj xyab, no ces ua-ntej koj yov Fiv-yeem, Mas koj yov-tsum tau muab 7 tus xyab coj los mus taws kom twb kub mus txog ib-nrab lawm tso, Mas koj mam li pib hu koj cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) los Ces koj muaj lus dabtsi los koj mam li hais rau koj cov dab ntsuj-plig xwb. Qhov no los twb yog-vim tias cov pa-xyab no yov ua tau kom cov Dab qus no txav deb-deb lawm, ces lawv thiaj li tsis hnov hais tias koj cov lus hu thov koj cov Dab ntsuj-plig nyeg los pab koj no yog dabtsi tiag xwb.

Thaum koj hu cov Dab ntsuj-plig (*Dab nyeg*) cov npe tas lawm, ces koj mam pib hais

li hauv-qab no:

“*Dab Yawm-saub, Dab Tsn-ntuj thiab Dab Tswv-teb, Dab Pog thiab Dab Yawg, Dab Niam thiab Dab Txiv, Dab Vaj thiab Dab Tsev, Dab Xwm-kab, thiab Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog nawb*; HNUB no kuv tau muaj (ntsib) ib txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev Vim hais tias “Kuv tus kwv, tus tij, los-yog kuv tsevneeg” tau muaj ib tug mob-nkees mas nws tau ua rau nws muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev li, Mas kuv thiaj li tau hu nej los rau qhov chaw no, Mas yog kuv yov muab 70 daim nyiaj-txiag thiab 70 tus xyab no coj los mus fiv (*thov*) kom nej los mus pab ua lub kaus roos tiv-thaiv thiab los mus muab Nws txoj kev mob-nkees (*kev txhanj kev ntshai*) no tshem tawm hauv nws lub cev mus kom tas es kom Nws tus mob (*txoj kev txhanj kev ntshai*) pib zoo zuj-zus mus no nawb.

Mas yog hais tias thaum twg nws zoo lawm es nws tsis muaj mob-nkees ntshai lawm, No ces kuv mam li muab ib tug tsiaj (*qaib*) coj los mus ua ib qhov zaub-mov coj los mus rau nej noj-haus Es los mus ua nej tsaug rau nej txoj kev pab kuv zaum no, thiab kuv mam los mus muab 70 daim nyiaj-txiag nrog rau 70 tus xyab coj los mus rau nej tau coj mus siv raws li nej lub siab-nyiam no nawb.

Tsis tas li xwb, nej yog cov Dab Ntsuj-plig uas ntuj-kaj thiab ntuj-tsaus los nej paub, qhov yov phem thiab qhov yov zoo los nej pom, Mas nej yog kuv txojsia, nej yog kuv txoj kev cia-siab, thiab nej yog kuv txoj kev ntseeg, Mas kuv thiaj li ua hnuv ua hmo teev-hawm nej los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai, Mas hnuv no kuv thov txog nej lawm Mas nej yov tau los mus pab kuv nawb.

Kev Fiv-yeem ces tas li no xwb.

Kev Pauj-yeem (Ua Dab ntsuj-plig tsaug)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Ua-ntej koj yov pib li hais lus hu cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) uas koj tau Fiv-yeem (*thov*) lawv los mus pab koj lawm los mus noj-haus thiab los mus txais nqa nyiaj-txiag thiab xyab, Mas koj yov-tsum npaj kom tau ib tais-mov, ib tais-nqaij, 70 daim nyiaj-txiag thiab 70 tus xyab uas koj yeej muab faib ua 7 pawg lawm, Mas ib pawg twg no kom muaj 7 daim nyiaj-txiag thiab 7 tus xyab; tso rau saum lub rooj noj-mov tibi tso.

Ua-ntej koj yov hais lus hu cov Dab Ntsuj-plig uas koj tau fiv (*thov*) lawv los pab koj lawm, Mas koj yov tau xub muaj 7 tus xyab coj los hlawv ua-ntej kom kub mus txog li ib-nrab lawm tso, Es kom cov Dab ntsuj-plig qus txav mus kom deb-deb lawm, Mas koj mam li hu rau txhua tus Dab Ntsuj-plig (*Dab nyeg*) uas koj tau thov lawv pab koj ntawd los, Mas koj mam li hais-qhia rau lawv hais tias:

“*Hnuv no kuv hu nej los no, mas Vim-yog kuv tau fiv (thov) nej los mus pab kuv txog rau kuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai (tebmeem) uas tshwm-sim muaj nyob rau Hnuv “Tim 20 lub 2 bli xyoo 2020” dhau los lawm no, Mas kuv zoo-siab thiab ua nej tsaug uas nej tau los mus pab tshem tau kuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai (tebmeem) no tawm lawm,*

Mas kuv thiaj li ua tau ib tsus-hno (*mov thiab nqaij*) nrog rau 70 daim nyiaj-txiag thiab 70 tus xyab coj los mus pauj (*ua tsang*) rau nej raws li qhov kuv tau hais cog lus tseg rau nej lawm nawb; Mas nej los noj-haus thiab los txais nqa nyiaj-txiag thiab xyab cov mus siv them nuj-nqi, los yog coj mus siv yuav noj-haus rau yav tom ntej nawb.”

Thaum koj hu lawv los noj-haus lawm, ces koj tos li 10 feeb (*nas-this*), ces koj mam li hais tias “*Tsam-no nej noj-haus tas lawm, ces kuv yov muab cov nyiaj-txiag thiab xyab no cob rau nej nawb*”.

Ces koj mam li mus muab cov xyab thiab cov nyiaj-txiag coj los hlawv. Cov nyiaj-txiag thiab cov xyab no mas koj yov tau muab faib ua 7 pawg, ib pawg twg mas kom muaj 7 daim nyiaj-txiag thiab 7 tus xyab; muab rau 7 tus Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) uas koj tau thov lawv pab koj lawm.

Thaum koj yov pib hlawv cov nyiaj-txiag thiab cov xyab, mas koj yov tau xub pib muab ib tug xyab los yog 7 tus xyab hlawv ua-nej Es kom tus xyab twb kub mus txog-nrab lawm tso, Mas koj mam li pib muab ib pawg nyiaj-txiag thiab 7 tus xyab coj los mus hlawv rau ib tug Dab ntsuj-plig zuj-zus, kom 7 tus Dab Ntsuj-plig no ib leeg tau ib pawg nyiaj-txiag thiab xyab ib-yam-nkaus li.

Tom-qab thaum koj hlawv cov nyiaj-txiag thiab cov xyab tas lawm, ces koj mam li muab cov zaub-mov tshem coj mus pov tseg rau hauv koj lub chaw rau cov khoom tsis siv (*thoob rau khib-nyiab*) lawm xwb.

Vim licas thiaj li hlawv xyab ua-ntej koj mam li hais lus

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Qhov uas koj yov-tsum tau hlawv ib tug los yog 7 tus xyab kom kub mus txog ib-nrab tso Es koj mam li pib hais lus, Mas vim-yog hais tias cov pa-xyab yog cov uas yov ua kom cov Dab qus txav (*khiav*) kom deb-deb tso, Mas koj mam li hais koj cov lus Es kom cov Dab qus thiaj li tsis txhob hnov koj cov lus uas koj yov hais rau koj cov Dab ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) xwb.

Thaum cov Dab qus txav deb-deb thiab los nyob tsis tau ze-ze koj lawm, Ces koj yov hais koj cov lus li cas rau cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*), los cov Dab ntsuj-plig qus thiaj li tsis hnov thiab thiaj li tsis paub. Vim hais tias yog cov Dab qus twb hnov thiab twb xub paub ua-ntej hais tias koj hais dabtsi rau cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) lawm, Ces cov Dab qus twb xub mus tiv-thaiv koj cov Dab Ntsuj-plig (*dab-nyeg*) txoj kev uas yov mus pab koj lawm.

Qhov li hais los saum-no los twb yog vim hais tias cov Dab ntsuj-plig qus mas yeej muaj coob tshaj dua cov Dab Ntsuj-plig (*dab-nyeg*) ntau heev li.

Yog-vim li hais los saum-no, Mas ua-ntej koj yov hais lus rau koj cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*), Mas koj thiaj li yov-tsum tau ua kom cov Dab-qus khiav mus deb-deb tso, Mas koj cov Dab Ntsuj-plig (*dab-nyeg*) thiaj li kam txav los nyob ze-ze koj thiab los mus hnov koj cov lus tseeb-tseeb xwb.

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum (nyiaj-txiag)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Neeg-teb = txhua qhov txhia-chaw nyob lub ntiaj-teb no

Dab-teb = lub chaw faus neeg tuag los yog toj-ntxas

Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum (*nyiaj-choj thiab nyiaj-ntawm*) = cov nyiaj-txiag uas Dab ntsuj-plig nyeg siv tau nyob rau neeg-teb thiab dab-teb chaws tibsi

Cov nyiaj-txiag yaj-khaum thiab yeeb khaum (*nyiaj choj thiab nyiaj ntawm*) no yog cov uas txhua yam Dab ntsuj-plig (*dab nyeg*) siv heev tshaj. Nws yog cov nyiaj-txiag uas txhua yam Dab ntsuj-plig siv yuav noj-haus, siv them nuj-nqi, siv kho vaj-tsev, los yog siv rau lwm yam nyob rau hauv lawv lub-neej txhua hnuv thiab txhua hmo li.

Cov nyiaj-txiag no mas koj tus Ntsuj-plig tswj koj lub Nrog-cev tsuas siv tau mus txog rau ntawd lub zos uas nws mus nqa tau koj lub tsho-ttuj tsho-npuag lawm xwb. Dhau ntawm lub zos uas nws mus nqa tau koj lub tsho-ttuj tsho-npuag lawm, ces cov nyiaj-txiag no nws siv tsis tau lawm.

Tab sis mas koj tus Ntsuj-plig uas saibxyuas koj lub cev-nqaij daim-tawv, Mas nws yeej siv tau cov nyiaj-txiag no mus txog kiag rau hnuv uas nws txoj sia tu lawm mas nws thiaj li tsis siv lawm xwb.

Txaug Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum txaug licas tiag

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Kev txaug Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum ces txaug li hauv-qab no:

Txaug 7 lub vaj-voog rau kab saum-toj ntawm daim nyiaj-txiag uas yog ua “*Lub cim*” rau 7 tug Dab ntsuj-plig “*Dab nyeg*” uas tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm, thiab txaug 2 lub vaj-voog rau hauv-qab. 2 lub vaj-voog nyob hauv-qab no, mas lub vaj-voog nyob rau phab-xis, Ces yog “*Lub cim*” ua kev tso-cai rau nws siv daim nyiaj-txiag ntawd. Lub vaj-voog nyob phab-lauj, Ces yog “*Lub cim*” hais tias yog-vim licas thiaj li muab daim nyiaj-txiag no (*siv ua dabtsi, pauj dabtsi*) rau nws siv.

Kev txaug Nyiaj Yaj-khaum thiab Yeeb-khaum, mas yov tau siv tus txheej-txam thiab siv tus txheej-xeeb tibsi. Tus txheej-txam yog tus siv txaug ua lub vaj-voog, hos tus txheej-xeeb ces yog tus siv txaug rau hauv lub plawv ntawm lub vaj-voog.

Txoj kev ntseeg thiab txoj kev ntshaw thiab xavtau sib-txawv licas tiag

Txoj kev ntseeg yog yam uas koj yeej tsis muaj cuabkav yov muab hloov (*pauv*) tau li. Nws yog ib yam uas koj yeej ntseeg tau hais tias yog Dab Yawm-saub tso los mus ua koj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm Es yov los mus tuav (*tsnyj*) kom tau koj tsevneeg

kom nyob muaj caj-ces (*meej-mom*) Es kom lwm haivneeg saib koj tseem-ceed thiab tsis txhob lam-tau lam-ua saib-tsis-taus koj. Tsis tas li, txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm no yog qhov uas yov los mus ua lub teeb-taws kom koj pom kev deb txog rau koj txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv koj txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob.

Pivtxwv li tias: Hmoob txoj kev Noj Tshiab Pebcaug thiab Kev txais-tos lub Xyoo tshiab. Yog koj ntseeg hais tias txoj kev noj Tshiab Pebcaug thiab kev txais-tos lub Xyoo tshiab no yeej yog Dab Yawm-saub yeej tso los mus ua koj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm los tuav (*tsuj*) koj tsevneeg kom ua tau lub-neej nyob tau muaj caj-ces (*meej-mom*) khov-kho ruaj li zeb thiab khov li tsua Es kom koj tsevneeg muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab txawj sibyoog tau puv-ntoob, ces koj yov-tsum tau tos kom txog lub-caij noj Tshiab Pebcaug thiab txais-tos lub Xyoo tshiab Es koj mam li ua xwb. Txhais tau tias ib lub xyoo twg nws tsuas muaj ib lub Tshiab Pebcaug thiab Ib lub Xyoo tshiab xwb, thiab lub Tshiab Pebcaug mas tsuas yog ua rau lub 12 hli tim rau hnuv 30 xwb. Ho lub Xyoo tshiab no mas nws tsuas yog pib rau Hnuv 1 tshiab, lub 1 hli tshiab, thiab lub xyoo tshiab xwb. Nws tsis yog tej yam uas koj xav muab hloov (*pawv*) coj los mus pib ua pog thaum lub 7 hli, 10 hli, 11 hli, los yog 12 hli; los yog nws tsis yog tej yam uas koj yov muab coj los mus siv ua lag-luam li.

Txoj kev ntshaw thiab kev xavtau yog tej yam uas koj xav muab hloov (*pawv*) thaum twg los koj yeej muaj cuabkav hloov tau li. Nws yog tej yam uas koj pom luag lwm tus neeg muaj los yog ua tau rau koj nyiam heev ces koj cia li mus sim ua seb pos tau raws li koj txoj kev ntshaw thiab kev xavtau xwb.

Pivtxwv li tias: koj pom lwm tus neeg ua ib tug thawj-coj muaj koobnpe nrov, ces koj cia li ntshaw thiab xavtau heev li, Ces koj cia li mus nrog luag sib-tw ua tus thawj-coj xwb. Tabsis mas koj twb tsis paub tseeb hais tias lo lus “*Thawj-coj*” no yog txhais licas tiag, thiab koj twb tsis muaj ib txoj kev ntseeg hais tias “*4 lub xyoo*” tom-ntej no koj yov ua kom tau yam twg rau cov pejxeem tau siv li. Ces thaum koj tau mus ua tus thawj-coj tau 4-5 lub xyoo dhau lawm los koj yeej ua tsis tau ib yam dabtsi rau cov pejxeem tau siv hlo li. Tsis tas li xwb, koj yeej tsis muaj cuabkav yov los mus rub (*ua*) kom tau cov pejxeem feem-coob los mus sib khoom-siab uake, Es kom “*Ib lub zos twg no tsuas muaj ib tug yog tus thawj-coj xwb, es kom tsis txhob cia ib lub zos twg no muaj 10 tawm tus thawj-coj li?*”.

Txoj kev ntshaw thiab kev xavtau xwb, ces thaum koj mus txog rau qhov koj ntshaw thiab xavtau lawm, es yog hais tias tsis zoo raws li koj lub siab-nyiam, ces koj thiaj li mus muab yam uas yog lwm tus neeg txoj kev ntseeg ntawd rhuav-tshem Es koj mus tsim-muaj tej yam ua kom zoo raws li koj lub siab-nyiam xwb, tabsis mas cov pejxeem yeej tsis nyiam li. Vim yog li no, Es ib tug thawj-coj Hmoob twg thiaj li tau muab Hmoob txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm hloov (*pawv*) mus ua lag-luam raws nws lub siab-nyiam tas li xwb, Es ib lub xyoo twg Hmoob thiaj li muaj noj 10 tawm lub Pebcaug tas li lawm xwb.

Nco-ntsoov tias “*Txoj kev ntshaw, txoj kev xavtau, thiab txoj kev uas koj yeej tsis paub tseeb hais tias yog dabtsi tiag*; ces koj yov xav muab tso tseg los-yog koj xav muab hloov thaum twg los yeej tau li; Tabsis mas *Txoj Kev Ntseeg* yog ib txoj kev uas txawm yog koj yov muaj

Kev Ntseeg txog Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig, thiab Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

nyiaj-txiag ntau, koj yov kawmntawv siab, koj yov yog nom-tswv, thiab koj yov txom-nyem; *los koj yeej yov tsis muab tso tseg los yog koj yeej yov tsis muab bloov li.*”

Qhov kawg no, kuv xav kom koj xav kom zoo seb pos yog li kuv hais no thiab, hais tias “*Koj yov ua raws li qhov koj hnov lwm tus neeg tham txog xwb, tabsis mas koj yeej tsis paub tias yog dabtsi tiag; los-yog koj yov-tau ua raws li qhov koj tus-kheej txoj kev ntseeg thiab qhov koj paub hais tias yog dabtsi tiag.*”

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):

“Tsis txhob txhawj txog lwm tus neeg txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm, txhawj txog koj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm xwb, Vim-tias Dab Yawm-saub yeej tsis rau-txim rau koj vim lwm tus neeg txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm, Nws tsuas-yog rau-txim rau koj rau koj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm xwb.” (ThajYeeb Lis 2005).

“Yog koj xav paub ib-tug neeg twg Seb lub hlwb meej-pem los-yog tsis meej-pem (kev ntse los-yog kev ruam), ces mloog nws cov lus tham kom zoo. Yog koj xav paub Seb ib-tug neeg twg lub-siab lim-hiam los-yog lub-siab zoo npaum licas, ces koj ua kom nws chim-siab heev xwb.” (ThajYeeb Lis 2020).

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom ntxuam-dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xw

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Tshooj-lus 2

Zaj Dab-neeg txog Xwm-kab thiab Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos

(Raws li Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig)

Qoob-loo = txhua-yam khoom uas Hmoob tsim-tawm (ua) coj los noj-haus

Tsiai-txhuv = txhua-yam tsiaj uas Hmoob tu thiab saibxyuas kom loj-hlob (*yug*) coj los siv

Thawj-coj Zej-zos = Tus tswj (*kav*) rau daim-av uas Hmoob siv ua kev khwv noj-haus uas nyob ib-puag ncig rau ib lub zos twg

Lub zos = ntau-ntau lub tsev uas nyob koom uake rau ib daim-av

Lub ntiaj-teb = lub ntuj thiab daim-av

Tswv Zos = thawj tus neeg Hmoob uas cov tsevneeg Hmoob tau xaiv-tsa nws los mus ua Hmoob thawj-tus thawj-coj nyob rau ntawm Hmoob lub zos loj-loj no lub npe thiab lub xeem. Hmoob thawj-tus thawj-coj no lub npe hu ua “*Tswv*”, lub xeem yog “*Zos*”.

Meej-mom = Caj-ces

Tshoj (xeeb-muaj) = Yam khoom uas Dab Yawm-saub tau tso los nkag rau hauv ib tug neeg twg lub nrog-cev (*lub-siab, lub-hlwb*) uas nws tsis tau kawm qhovtwg los li, los nws yeej cia li paub zoo txog yam khoom ntawd lawm

Kuv yov muab Zaj Dab-neeg uas hais txog rau Kwm-kab thiab Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos coj los sau rau koj nyeem seb koj xav lcas, li hauv-qab no.

Pog thaum ub, uas Dab Yawm-saub tau los mus tsim-muaj tau lub-ntuj thiab daim-av lawm, Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau muab lub-ntuj thiab daim-av tis lub npe hu ua “*Lub ntiaj-teb*.”

Ces thaum Dab Yawm-saub tis tau lub npe hu ua “*Lub ntiaj-teb*” no lawm, Ces nws thiaj li tau los mus tsim kom muaj txhua-txhua yam khoom uas muaj txoj-sia thawj-thiab (*yug*) los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no Es kom los mus tsim lub noob-neej kom nyob tau puv-nkaus rau txhua ces-kaum av.

Ces thaum Dab Yawm-saub tsim muaj tau ntau-ntau haivneeg lawm, Ces nws thiaj li tau muab ib cov kev ntseeg thiab kev teev-hawm Coj los mus faib rau txhua-txhua ib haivneeg twg thiab kom ib haivneeg twg mas yov-tsum muaj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm sib-txawv, Es kom ib haivneeg twg yov-tsum tau ntseeg thiab teev-hawm txoj kev ntseeg uas Dab Yawm-saub tso los ua nws tug xwb. Vim hais tias txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm no yog ib qhov tseem-ceeb tshaj uas Dab Yawm-saub tau tso los mus tuav (*tsuj*) tsevneeg Hmoob kom nyob tau uake thiab kom muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab txawj sibyoog kom tau puv-ntoob. Tsis tas li xwb, kom txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm no los mus ua tau lub teeb-taws kom lawv pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv tsevneeg thiab lawv cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Yog li no, mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim-muaj los kom ib haivneeg twg no mas nws yov-tsum txawj hais ib lub suab-lus kom txawv tshaj ib haivneeg twg thiab, Es kom ib haivneeg twg nws thiaj li tsuas ntseeg thiab paub teev-hawm nws txoj kev ntseeg xwb, Es kom nws tsis txhob paub mus ntseeg thiab mus teev-hawm lwm haivneeg txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm li.

Thaum Dab Yawm-saub tsim tau cov suab-lus sib txawv no rau txhua haivneeg tas lawm, ces Dab Yawm-saub thiaj tau los muab cov kev ntseeg thiab kev teev-hawm uas sib-txawv heev no coj los faib rau txhua haivneeg, ES kom txhua-txhua ib haivneeg twg tau coj los mus siv ua ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm pab rau lawv lub-neej txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv lawv txoj kev txhawj thiab kev ntshai nyob rau hauv lub ntiaj-teb no.

Dab Yawm-saub yeej paub zoo thiab ntseeg tau lawm hais tias “*Nws tsuas yog txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm txoj kev ntseeg xwb*”, thiaj li yov los mus coj tau ib haivneeg twg los mus nyob tau ua uake Es kom muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab kev txawj sibyoog tau puv-ntoob xwb.

Yog li no, mas dab Yawm-saub thiaj li tau tso txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig los mus ua ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm los mus rau tsevneeg Hmoob tau siv pab rau Hmoob lub-neej txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob thiab tsevneeg Hmoob tej tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai nyob rau hauv lub ntiaj-teb no.

Thaum Dab Yawm-saub tsim tau muaj lub ntiaj-teb no lawm, ces Dab Yawm-saub thiaj li tso haivneeg Hmoob los mus thawj-thiab (*yug*) nyob rau hauv ib lub zos hav-zoov loj-loj nyob rau saum ib lub laj-roob loj-loj thiab dav-dav. Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau tso txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig los mus ua Hmoob txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm los mus pab rau Hmoob txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Ces thaum tsevneeg Hmoob twb tau los mus thawj-thiab (*yug*) nyob rau lub zos loj-loj no tau ntev heev lawm, los tsevneeg Hmoob txoj kev khwv noj-haus yeej tseem muaj tsis txaus noj-haus li, tej qoob-loo yeej loj-hlob tsis tau kom puv txhua ces-kaum teb li,

menyuam los yeej muaj mob-tuag tsis tu-ncua thiab yeej tsis loj-hlob kom tau puv vaj thiab puv tsev li, tsevneeg Hmoob tej tsiaj-txhuv los yeej muaj mob-tuag tsis tu-ncua li thiab tej tsiaj-qus los yeej los muab tom-noj tas mus li thiab xwb. Ces yeej ua tau rau tsevneeg Hmoob cov tsiaj-txhuv loj-hlob tsis puv nkuaj li. Tsis tas li xwb, txawm yog tsevneeg Hmoob yeej nyob tau uake koom ib lub zos xwb, los nyias yeej nyob nyias vaj nyias tsev ntsia twb-to xwb.

Txhais tau hais tias, tsevneeg Hmoob txawm yog thawj-thiab los nyob uake coob-coob rau ib lub zos loj-loj lawm, los tsevneeg Hmoob yeej tsis muaj ib tug yov los mus ua tus thawj-coj Es los mus nrhiav kev pab qhia rau tsevneeg Hmoob txoj kev khwv noj-haus thiab qhia kom tsevneeg Hmoob muaj txoj kev sib-saibxyuas thiab kom muaj tau txoj kev sibpab kom tau puv-ntoob li.

Ces thaum Dab Yawm-saub pom thiab paub txog hais tias tsevneeg Hmoob lub-neej nyob rau hauv lub ntiav-teb no tseem muaj teebmeem ntau npaum li hais los saum-no lawm, Ces Dab Yawm-saub thiaj tau tso nws lub hwj-huab los mus nkag tau rau yov-luag txhua tus txiv-tsev Es Kom sawvdaws muaj txoj kev xav tau ib-yam-nkaus hais tias “*Tsevneeg Hmoob yov-tsum tau los mus xaiv-tsa ib tug txivneej Hmoob los mus ua tus thanj-coj rau cov tsevneeg Hmoob coob-coob uas nyob rau hauv lub zos loj-loj no*”.

Ces nyob-nyob, Ces muaj ib hnuv Ces thiaj li muaj ib tug txivneej Hmoob uas muaj lub npe hu ua “*Tswv xeem Zos*” thiaj li tau hu txhua tus txiv-tsev tuaj mus sibtham uake nyob rau hauv nws lub tsev. Thaum sawvdaws tuaj sibtham ntev lawm, Ces cov txiv-tsev uas tuaj koom kev sibtham no, feem-coob thiaj li tau pom zoo xaiv-tsa “*Tswv xeem Zos*” uas yog tus txivneej Hmoob uas tau hu sawvdaws tuaj sibtham no los mus ua Hmoob thawj-thawj tus thawj-coj nyob rau hauv lub zos Hmoob loj-loj thiab dav-dav no uas nyob rau saum lub laj-rooj loj-loj no.

Ces tom-qab thaum cov txiv-tsev Hmoob no tau xaiv-tsa tau tus txivneej Hmoob “*Tswv Zos*” no los mus ua Hmoob tus thawj-coj lawm, Ces Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos no thiaj li tau los mus muab ib cov Moos-phua Coj los mus Rhais (*mus hom*) rau cov ntoo loj-loj uas nyob ib-puag-ncig deb-deb li 200 ntsuas-muag (*miles*) ntawm Hmoob lub zos loj-loj no los mus ua tus ciam-dej ciam-av ncig rau Hmoob lub zos Es kom lwm haivneeg thiab kom tsevneeg Hmoob paub hais tias “*Hmoob Ciam-dej thiab Ciam-av*” txij li qhov twg rau qhov twg tiag. 200 ntsuas-muag no mas mus taug kev mus ko-taw mus li 3-4 hnuv thiaj li mus txog ntawm tus Ciam-dej Ciam-av no.

Thaum tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj tau mus ua moos-phua Cim thiab Cais tau tus Ciam-dej Ciam-av no lawm, Ces nws thiaj li hu cov tsevneeg Hmoob tuaj sibtham, Ces nws thiaj li qhia rau lawv paub hais tias “*Hmoob li Ciam-dej Ciam-av yog txij li cov Moos-phua uas nws tau muab Rhais (cim) ua vaj-voog ncig rau Hmoob lub zos uas mus deb ntawm Hmoob lub zos mus li 200 ntsuas-muag, los-yog taug kev mus li 3-4 hnuv mas thiaj li mus txog rau nws tus Ciam-dej Ciam-av*”.

Ces nws thiaj li hais rau cov pejxeem ntxiv hais tias “*Hnuv no peb tsevneeg Hmoob muaj ib daim-av uas yog peb Hmoob tug lawm*, mas peb yov-tau los mus tu kom du-dais thiab peb yov tau los mus muab peb txoj sia thiab peb cov roj-ntsha Coj los mus siv tiv-thaiv kom

lwm haivneeg twg tsis txhob tuaj mus txeeb tau peb cov dej thiab cov av no coj mus ua lawv tug li nawb. Mas peb txoj kev khwv noj-haus los peb tsuas mus siv txij li peb ciam-dej ciam-av xwb nawb”.

Ces txij li hnub ntawd los mus Ces tsevneeg Hmoob thiaj li muab daim-av ntawd los mus ua Hmoob tug, tsevneeg Hmoob txoj kev khwv noj-haus thiaj li khwv tau ywj li Hmoob siab-nyiam, thiab Hmoob txoj kev coj-noj thiab coj-ua los thiaj li tsis muaj txoj kev txhaum tau nrog rau lwm haivneeg lawm.

Thaum tsevneeg Hmoob pib thawj-thiab (*yug*) los mus nyob rau Hmoob lub zos loj-loj no, Mas tsevneeg Hmoob ntseeg tau hais tias tus Lau-qaib ib

liab-ploog yog tus uas Dab Yawm-saub tso los mus: Ua tus los mus qhia kom tsevneeg Hmoob paub hais tias lub-caij twg yog lub-caij uas lub ntuj yov kaj-ntug thiab lub-caij twg yog lub-caij uas lub hnub yov poob es yov tsaus-ntuj lawm, thiab yog tus lau-qaib uas yov los mus ua tus qhia txog qhov yov phem thiab qhov yov zoo rau tsevneeg Hmoob xwb. Tabsis mas “*Tsevneeg Hmoob yeej tseem tsis tau paub hais tias Ntsuj-plig yog dabtsi thiab Dab ntsuj-plig ne ho yog leej twg tiag li.*”

Hmoob txoj kev khwv noj-haus ces yog: Kev ua teb cog qoob-loo (*txhua-yam kboom uas Hmoob ua coj los noj-haus*) thiab kev tu (*yug*) ntsiaj-txhuv (*txhua yam tsiaj uas hmoob yug “tu”*) coj los siv xwb.

Thaum tsevneeg Hmoob thawj-thiab (*yug*) los nyob rau lub zos loj-loj no, Mas tsevneeg Hmoob saib lub hli coj los mus suav (*xam*) es kom tsevneeg Hmoob paub hais tias “*Yog lub hli 1 tshiab, hnub 1 tshiab lawm no xwb*”, xws li tias; thaum lub hli pib tawm me-me xwb, ces tsevneeg Hmoob hu hais tias yog lub hli 1 hnub xiab 1, ces hnub tom qab ces hu hais tias yog lub hli 1 hnub xiab 2, ces lub hli 1 hnub xiab 3, thiab lub hli 1 hnub xiab 4; li no mus txog rau lub hli 1 hnub xiab 15.

Ces lub hli 1 hnub xiab 15, Ces yog hnub uas lub hli puv heev-heev kheej-lam lawm. Ces lub hli 1 hnub xiab 16, ces lub hli tig rov qab pib nqig me zuj-zus lawm, Ces tsevneeg Hmoob thiaj li hu hais tias yog lub hli 1 hnub lub hli nqig 1 lawm. Ces thaum lub hli 1 no rov qab nqig (*me-me*) mus txog rau hmo uas tsis pom lub hli tawm tuaj li lawm, Ces tsevneeg Hmoob thiaj li hais tias yog lub hli 1 tas (*kawg*) lawm. Ces tsevneeg Hmoob thiaj li muab tag nrho cov hnub uas muaj nyob rau lub hli 1 no xws li pib thaum lub hli pib xiab mus txog rau thaum lub hli nqig tas lawm Coj los mus suav (*xam*) uake ces nws thiaj li muaj 30 hnub. Ces tsevneeg Hmoob thiaj li paub thiab hais tau tias ib lub hli no muaj 30 hnub uas pom lub hnub tuaj ci thoob plaws rau tsevneeg Hmoob lub zej-zos. Ces lub hli 2, hli 3, los yog lub hli 4, los tsevneeg Hmoob yeej muab coj los mus xam (*suav*) ib-yam-nkaus li hais los saum-no lawm xwb.

Ces txog thaum kawg, ces tsevneeg Hmoob thiaj li paub hais tias “*1 lub hli twg no mas tsuas muaj 30 hnub xwb*”. Lo lus hais tias “*1 hli?*” twg no mas vim-yog tsevneeg Hmoob tau muab “*lub hli?*” coj los siv qhia tsevneeg Hmoob xwb, ces txhua lub hli, xws li tias: lub 1 hli, lub 2 hli, lub 3 hli, li no mus txog kiag lub 12 hli, los thiaj li muaj lo lus tias “*hli?*” no nyob rau txhua lub hli li.

Thaum lub hli 1 tas (*hli nqig tas*) li no lawm, Es hnub tom qab ntawd thaum lub hli rov qab pib tawm me-me tuaj, ces tsevneeg Hmoob thiaj li rov qab hu hais tias yog lub hli 2 hnub xiab 1 lawm. Ces lub hli 2 hnub xiab 1 tas, Ces yog lub hli 2 hnub xiab 2, Ces lub hli 2 hnub xiab 3; li no mus rau txhua-txhua lub hli ib-yam-nkaus li xwb.

Mas txawm yog hais tias tsevneeg Hmoob yeej thawj-thiab (*yug*) txawm los mus nyob rau lub zos loj-loj no tau ntau-ntau tiam neeg lawm, los tsevneeg Hmoob yeej tseem tsis paub hais tias ib cim qoob-loo no muaj tsawg lub hli thiab pes tsawg lub hli es thiaj li hais tau tias yog ib lub xyoo li.

Tsevneeg Hmoob txoj kev khwv noj-haus ces tsuas yog hais tias pib mus luaj tau daim-teb lawm, ces muab daim-teb hlawv Es cog qoob-loo kom puv rau txhua ces-kaum teb xwb; ces thaum cov qoob-loo no siav tas lawm, ces muab coj los mus ntim cia rau hauv lub txhab kom tsis txhob muaj tsiaj-txhuv los muab noj tau thiab kom ntuj los-nag los kom nag tsis txhob ntub tau rau cov qoob-loo xwb, Es kom tau cov qoob-loo no coj los mus noj rau lub cim qoob-loo tshiab tom-ntej no xwb.

Ces thaum tsevneeg Hmoob muab qoob-loo ntim tas cia rau hauv txhab tas lawm, ces tsevneeg Hmoob mam li rov qab pib mus nrhiav dua daim-teb tshiab uas yov rov qab npaj mus muab luaj dua Es mam li muab hlawv, ces mam li mus cog dua cim qoob-loo tshiab lawm thiab xwb. Ces tsevneeg Hmoob yeej siv txoj kev khwv noj-haus zoo li no ib tiam dhau ib tiam li.

Mas txawm yog hais tias tsevneeg Hmoob yeej ib txwm thawj-thiab los mus nyob rau lub zos loj-loj no thiab los nyob khwv noj-haus tau ntau-ntau tiam neeg, Es tsevneeg Hmoob tej kev taug mus khwv noj-haus twb zawj (*mblos*) tob txij li Hmoob lub duav lawm, los tsevneeg Hmoob yeej tseem ua lub-neej nyob txom-nyem heev uas muaj qee tsevneeg mas mov twb tsis muaj noj, ris-tsho hnav twb tsis muaj hnav, thiab vaj-tsev los twb yeej tseem tsis muaj nyob li thiab.

Qhov li hais los saum-no, los twb yog-vim rau qhov hais tias “*Tsevneeg Hmoob txawm yog yov ua teb ntau npaum li cas, los cov qoob-loo yeej tsis loj-hlob thiab yeej tsis siav kom tau puv-ntoob thoob-plaws rau txhua ces-kaum teb li?*”, Ces txawm yog hais tias tsevneeg Hmoob yov ua daim-teb loj-dav npaum lcas los thiaj li tseem tsis txaus noj li.

Tsis tas li xwb, tsevneeg Hmoob tej tsiaj-txhuv los yeej muaj lwm yam tsiaj qus los muab tom noj thiab yeej muaj mob-tuag tas li thiab xwb. Tsis tas li xwb, txhua tsevneeg Hmoob los yeej muaj mob-nkeeg thiab yeej muaj mob-tuag tsis tu-ncua li thiab.

Thaum tsevneeg Hmoob los nyob rau los lub zos loj-loj no tau ntau-ntau tiam neeg li no lawm, Ces muaj ib tsevneeg Hmoob nyob rau pog nram qab-zos, thiaj li pib khwv tau noj-haus zoo zuj-zus. Mas tsevneeg no mus ua qoob-loo rau daim-teb twg los nws cov qoob-loo yeej loj-hlob mos-nyoos puv-nkaus rau txhua ces-kaum teb li, thiab nws cov qoob-loo los yeej siav tau puv-ntoob thoob-plaws rau txhua ces-kaum teb li thiab.

Tsis tas li xwb, tsevneeg Hmoob no tej qoob-loo los yeej tseem seem noj tsis tas Es tus txiv-tsev tseem tau muab coj mus pub (*faib*) rau lwm tsevneeg uas txom-nyem heev uas mov twb tsis muaj noj tau noj tibi li thiab.

Tsis tas li xwb, tsevneeg Hmoob no yeej tsis tshua muaj mob-nkeeg thiab yeej tsis muaj kev mob-tuag npaum li lwm tsevneeg uas nyob rau hauv lub zos loj-loj no li thiab. Thiab tsevneeg Hmoob no cov tsiaj-txhuv los yeej loj-hlob tau tiav-niam thiab tiav-txiv, uas yeej tsis muaj cov tsiaj qus yov los muab tom noj thiab yeej tsis muaj mob-tuag ntau npaum-nkaus li lwm tsevneeg cov tsiaj-txhuv li thiab.

Ces thaum Hmoob thawj-tus thawj-coj hauv lub zos loj-loj no pom hais tias “*Yog ua licias Es tsevneeg Hmoob nyob rau pog nram qab-zos no, txoj kev khwv noj-haus ho khwv tau zoo tshaj dua li lwm tsevneeg.*”

Tsevneeg Hmoob no mas tus txiv-tsev lub npe hu ua Xwm-kab, hos lub xeev yog Los-txhiaj-txheej.

Ces muaj ib hnub, Ces tsevneeg Hmoob tus thawj-coj thiaj li mus ntsib Xwm-kab Ces nws thiaj li mus hais rau Xwm-kab hais tias “*Xwb-kab, tagkis yog koj khoom thaum twg no ces koj qhia rau kuv paub, Es kuv xav tuaj saibxyuas koj thiab tuaj nrog koj sibtham, pos tau?*”

Ces Xwm-kab thiaj li teb rau tus Thawj-coj Tswv Zos hais tias “*Tau kawg mas thanj-coj Tswv Zos, Yog koj khoom rau lub sijhawm thaum sawv-ntxov no ces koj tuaj thaum sawv-ntxov namb,*”

Ces tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li teb rau Xwm-kab hais tias “*Ua tsaug namb Xwm-kab, Ces tagkis sawv-ntxov kuv mam li tuaj ntsib koj namb.*” Ces thawj-coj Tswv Zos mus tsev lawm.

Vim rau qhov hais tias ib txwm mas tus thawj-coj Tswv Zos no yeej tsis tau tuaj saibxyuas Xwm-kab thiab tuaj txog rau hauv Xwm-kab lub tsev ib zaug li, Ces Xwm-kab kuj muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai heev txog hais tias “*Ib tsam yog Xwb-kab tsevneeg los yog Nws cov tsiaj-txhuv ho mus ua tau tej yam tsis zoo rau lwm tsevneeg lawm, Es tus thanj-coj Tswv Zos thiaj li yov tuaj nrog nws sibtham hauv nws lub tsev.*”

Ces Xwb-kab thiaj li tau los mus taws-xyab txhos rau hauv lub-tais txhos xyab uas nyob rau saum nws daim-txiag-ntoo teev-hawm, Ces nws thiaj li los txhos-caug thov nws cov Dab ntsuj-plig (*dab-nyeg*) kom lawv los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv nws txoj kev txhawj thiab kev ntshai no.

Ces tagkis sawv-ntxov, Ces Xwm-kab thiaj li muab nws lub rooj noj noj-haus coj los mus teeb rau ntawm lub tag uas yog qhov chaw noj-haus, Ces nws thiaj li muab tau ib lub raj-dej-cawv thiab 2 lub khob raj-xyoob tso rau saum lub rooj noj-haus.

Ces thaum sawv-ntxov Es tsevneeg Hmoob tus thawj-coj tuaj txog lawm, Ces nws thiaj li caw kom thawj-coj Tswv Zos mus zaum rau sab rooj pem qaum-rooj ntawm nws lub rooj noj-haus, Es nws mam li zaum rau sab nram qab-rooj. Thaum nws caw kom thawj-coj Tswv Zos mus zaum li no, Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais rau Xwm-kab hais tias “*Xwm-kab, hauv no yog hauv koj tsev namb, Mas koj yov tau mus zaum rau sab pem qaum-rooj, Es kuv mam li zaum rau sab nram qab-rooj no namb.*”

Ces Xwm-kab xav-xav ib pliag, Ces Xwm-kab thiaj li teb rau thawj-coj Tswv Zos hais tias “*Thanj-coj Tswv Zos koj lo lus ko mas nws yog ib lo lus tshiab-tshiab uas kuv nyuam-qhuav bnov*

thanj-ꜱaug hauv kuv lub-neej xwb, mas nws muaj-nqi heev rau kuv, Ces cia kuv mam li mus ꜱaum sab pem qaum-rooj ravs li koj tus uas thanj-coj hais nawb.”

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li teb Xwm-kab hais tias *“Qhov no yog txoj kev ncaincees, txoj kev muaj vaj-huam sib-luag, thiab yog ib tug qauv rau peb tsemeeg Hmoob tang xwb nawb.”*

Mas qhov tus thawj-coj Tswv Zos ho kom Xwm-kab mus zaum rau sab pem qaum-rooj li no los twb yog-vim nws muaj txoj kev ntseeg hais tias *“Tus thanj-coj yov-tsum tau txaus-siab-hlo txo nws lub hnj-chim Es muab lub*

sam-xeeb rau txhua tus neeg kom muaj-nqi ib-yam-nkaus”.

Ces thaum nkawd ob leeg mus zaum lawm, Ces Xwm-kab thiaj li muab lub raj-dej-cawv coj los mus hliv rau ob lub khob-xyoob, ib khob ces nws muab cev rau tus thawj-coj Tswv Zos, ho ib khob rau Xwm-kab.

Ces Xwm-kab thiaj li hais rau thawj-coj Tswv Zos hais tias *“Thanj-coj Tswv Zos, ib txwm koj yeej tsis tau tuaj saibxyuas kuv thiab tuaj txog rau hauv kuv lub tsev li, Ces wb ib leeg haus ib khob-dej-cawv tas tso, Es yog koj ho muaj lus dabtsi los wb mam li sibtham nawb.”*

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li teb hais tias *“Ua li ntawd nawb, Es ua tsaug ntau-ntau rau koj khob-dej-cawv no nawb.”*

Ces Xwm-kab teb hais tias, *“Thanj-coj Tswv Zos, tsim nyog tiag Mas ꜱaum no yog koj thanj-ꜱaug tuaj saibxyuas kuv xwb, Mas yov-tsum yog kuv muab ib tug tsiaj coj los mus tua es ua ib pluas-hno noj-haus uake mas thiaj li tsim nyog qhov koj tus ua tus thanj-coj tuaj saibxyuas kuv ib ꜱaug nawb. Tabsis mas vim-yog lub sijhawm sai heev Ces kuv twb npaj tsis tau ib rooj-mov noj-haus ua kev ꜱoo-siab txais-tos koj, los koj zam txim nawb, Es ib khob dej-cawv xwb Es tsis txhob ua tsaug nawb.”*

Ces thaum nkawd tab-tom haus-dej-cawv, Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li ntsia mus rau peb lub hauv-plag, ces nws thiaj li pom muaj ib daim-txiag-ntoo dai rau ntawm lub phob-ntsa. Nyob rau saum daim-txiag-ntoo no mas nws pom muaj ib cov xyab txhos rau hauv ib lub khob-xyoob, muaj ib lub teeb-taws, muaj 2 tug txheej-txam xyoob, thiab muaj ib daim ntawv-nyiaj-

txiag dawb-dawb lo rau pem lub phob-ntsa uas muab daim-txiag-ntoo khi rau. Nyob rau hauv nruab-nrab hauv daim ntawv-nyiaj-txiag no mas muaj 6 daim ntawv-nyiaj-txiag lo sib-cab-nraws uake rau ntawm daim ntawv-nyiaj-txiag dawb-dawb.

Ces thaum nkawd haus khob dej-cawv tas lawm, Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais rau Xwm-kab hais tias *“Xwm-kab, kuv los lam yog ua nej tus thawj-coj xwb, kuv yeej tsis muaj ib lub tswvim twg kom zoo Es yov coj los pab qhia tau rau cov pejxeem txoj kev khwv noj-haus Es sawvdaws khwv tau qoob-loo txaus noj-haus ib cim-qoob-loo dhau ib cim-qoob-loo li, Mas hnuv no qhov kuv tuaj nrog koj tham no, Mas yog kuv xav tuaj ntsib koj seb koj pos muaj ib lub tswvim dabtsi yov pab tau rau kuv thiab xwb”.*

Ces Xwm-kab thiaj li teb hais tias *“Ua tsaug nawb thanj-coj Tswv Zos uas koj tseem muaj kev cia-siab rau kuv thiab, Tabsis mas kuv lub tswvim los twb tseem siv tsis tau duav kuv thiab*

kuw tsevneeg txoj kev khwv noj-haus li thiab, Es kuw yov ua licas pab tau rau koj thiab mas thawj-coj Tswv Zos?

Ces tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais ntxiv tias “*Xwm-kab, yog kuw paub hais tias koj yeej tsis muaj lub tswvim zoo yov pab tau rau kuw, Ces kuw yeej tsis nug koj li namb.*” Mas kuv hais rau koj hais tias, qhov kuv tuaj no los twb vim-yog kuv yeej pom ntawm kuv lub qhov-muag lawm hais tias “*Koj yeej muaj ib lub tswvim zoo yov pab tau rau kuw thiab yov ua tau ib tug qauv zoo rau peb tsevneeg Hmoob txhua tus siv rau peb txoj kev khwv noj-haus.* Mas kuv ntseeg tau hais tias *koj yov yog tus los mus muab tau ib txoj kev ntseeg rau peb Hmoob siv thiab koj los mus daws tau peb tsevneeg Hmoob txoj kev txom-nyem,*” Mas yog li no, Koj paub li cas thiab Koj pom licas los Kuv txaus-siab yov mloog koj cov lus thiab kuv txaus-siab yov muab koj lub tswvim Coj los mus xav kom zoo-zoo thiab kuv txaus-siab yov muab koj lub tswvim coj los tsim kom tau ua ib txojcai los yog coj los mus ua ib tug qauv rau peb tsevneeg Hmoob siv nawb. Tsis tas li xwb, kuv yov kom tsevneeg Hmoob nco txog koj lub txiaj-ntsim mus ib txhis no nawb.

Qhov uas ho ua tau rau Hmoob tus thawj-coj hais cov lus li nws hais tas no rau Xwm-kab, los twb yog thaum nws mus txog rau hauv Xwm-kab lub tsev lawm, mas nws yeej pom hais tias Xwm-kab lub vaj-tsev thiab lub-neej yeej zoo tau txawv thiab yeej zoo tshaj dua lwm tsevneeg Hmoob lawm tiag.

Ces Xwm-kab xav-xav ib pliag, Ces Xwm-kab thiaj li teb rau thawj-coj Tswv Zos hais tias, “*Yog koj ua tus thanj-coj Es Koj yeej hais raws li txoj kev ncaincees uas kom Dab Yawm-saub rau tsis tau lub txim rau koj li, no mas kuw mam qhia qhov uas kuw tau ua los lawm rau koj nawb?*”

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li teb hais tias: *Xwm-kab*, kuv hais-qhia rau koj hais tias kuv txoj kev ncaincees Ces yog los ntawm kuv txoj kev ntseeg tau tseeb-tseeb hais tias “*Txhua yam uas kuw ua thiab kuw xav-xwb los Dab Yawm-saub yeej pom thiab yeej paub lawm, Mas Dab Yawm-saub yog tus yov qhuas kuw, los-yog Nws yog tus yov rau lub txim rau kuw xwb?*”, Mas koj yov tau tsis txhob ntshai thiab tsis txhob txhawj nawb, *Es koj muaj tswvim licas los qhia dambpang raws li koj txoj kev ntseeg rau kuw nawb.*”

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li nug Xwm-kab ntxiv hais tias “*Yog ua licas koj ho muab ib daim-txiag-ntoo Coj los mus dai rau pem koj lub hauv-plag.*”

Ces Xwm-kab thiaj li teb thawj-coj Tswv Zos hais tias “*Qhov ntawd yog qhov chaw uas kuw siv ua kev teev-hawm rau kuw cov Dab Ntsuj-plig, los yog kuw cov Dab Nyeg xwb.*”

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li kom Xwm-kab qhia seb Xwm-kab cov Dab ntsuj-plig (*dab nyeg*) yog leej twg tiag thiab cov Dab ntsuj-plig qus ne ho yog leej twg tiag thiab. Thiab seb Xwm-kab txoj kev teev-hawm nws cov Dab ntsuj-plig yog teev-hawm licas tiag thiab.

Ces Xwm-kab thiaj li hais rau thawj-coj Tswv Zos hais tias “*Cov kev ntseeg thiab kev teev-hawm*” uas kuv yov hais-qhia rau koj tus uas yog peb tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj hnuv no, Mas yog kuv qhia raws-nkaus li qhov kuv thiab kuv tsevneeg tau ua los tau ntau xyoo lawm xwb nawb.

Ces Xwm-kab thiaj li hais-qhia rau tus thawj-coj Tswv Zos li hauv-qab no:

Ntsuj-plig yog tus duab-ntxoov-ntxoo uas Dab Yawm-saub tso los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv neeg lub cev-nqaij daim-tawv thiab neeg lub nrog-cev Es kom tsis txhob muaj lwm yam dabtsi los mus raug tau rau neeg lub nrog-cev thiab raug tau rau neeg lub cev-nqaij daim-tawv Es kom neeg lub nrog-cev thiab cev-nqaij daim-tawv nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.

Dab Ntsuj-plig yog tus neeg tuag lawm tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv. Thaum tus ntsuj-plig uas saibxyuas nws lub cev-nqaij daim-tawv no tuag lawm, ces nws lub cev tau hloov (*pblis*) mus ua tus Dab pojntxoog lawm. Ces thaum tus Dab pojntxoog tuag lawm, ces nws lub cev thiaj li tau hloov (*pblis*) mus ua tus Dab xyw lawm. Ces thaum tus Dab xyw tuag lawm, ces nws lub cev mam li hloov (*pblis*) mus ua tus Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) lawm.

Ces tus Dab ntsuj-plig (*dab nyeg*) no thiaj li yog tus uas peb yov tau teev-hawm los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv peb tsevneeg thiab peb cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai. Tus Dab ntsuj-plig no yog tus uas thaum peb muaj noj-haus los peb yov tau hu kom nws los nrog peb noj-haus, hos thaum peb muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai los peb yov hu kom nws los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv peb. Pivtxwv li tias: thaum peb muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai lawm, ces peb yov tau Fiv-yeem pab peb, ces tus Dab ntsuj-plig no thiaj li yog thawj-tug Dab ntsuj-plig uas peb yov tau Fiv (*thov*) nws Es kom nws los mus pab peb ntag.

Ces Xwm-kab thiaj li hais ntxiv hais tias: Dab Ntsuj-plig qus yog tus neeg tuag lawm tus ntsuj-plig uas nyob zov thiab saibxyuas tus neeg tuag lub vaj-tsev tshiab (*lub ntxa*), uas tus neeg tuag lawm cov menyuam (*tub-ke*) yeej tsis teev-hawm nws tus Dab ntsuj-plig no li lawm. Xws li tias, lawv muaj noj-haus los lawv yeej tsis hu tus Dab ntsuj-plig no los nrog lawv noj-haus, thiab lawv yeej tsis muab nyiaj-txiag thiab xyab xa mus rau tus Dab ntsuj-plig no tau siv li lawm.

Ces Xwm-kab thiaj li hais ntxiv hais tias: “*Kuv cov kev ntseeg thiab kev teev-hawm uas kuv tau siv (ua) rau kuv lub-neej*”, Ces muaj li hauv-qab no:

Ces Xwm-kab thiaj li hais tias “*Nyob rau hauv kuv lub-neej*”, mas:

“Ib lub hli tshiab (*30 hnub*) twg, mas kuv Taws-teeb thiab hlawv xyab rau pem kuv daim-txiag-ntoo siv teev-hawm, ces kuv teev-hawm rau kuv cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) ib zaug, ES kom kuv paub hais tias “*Ib cim qab-loo*” no kuv tau teev-hawm kuv cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) pes tsawg zaus. Txhais tau tias “*Txhua-txhua ib lub hli (30 hnub) twg, mas kuv yov tau teev-hawm kuv cov Dab ntsuj-plig ib zaug.*”

Ces kuv thiaj li pib Suav (*teev-tseg*) thawj hnub xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, uas yog hnub kuv pib sawv kev mus nrhiav kuv daim-teb uas kuv yov ua rau Cim qoob-loo tshiab, mus txog kiag rau hnub uas kuv cov qoob-loo Siav tas Es kuv muab tau coj los mus ntim cia rau hauv Txhab tas lawm, Ces kuv mam li muab coj los mus suav, *Mas nws muaj 360 hnub, los-yog muaj 12 lub hli.*

Ces kuv thiaj li muab 360 hnuv los yog 12 lub hli no coj los mus xav hais tias kuv yov muab tis lub npe hu ua “*Ib cim qoob-loo muaj 12 lub hli, los-yog hais tias 12 lub hli tas ces pib dua lub 1 hli tshiab*”.

Mas vim-yog kuv tsis paub tseeb hais tias siv lub npe “*Ib cim qoob-loo muaj 12 lub hli*”, los-yog yov siv lub npe “*12 lub hli tas ces pib dua lub 1 hli tshiab*” no, lub twg thiaj li yog lub zoo dua. Ces thaum kawg kuv thiaj li tau txiav-tsim-siab hais tias cia kuv muab tis ua lub npe hais tias “*Ib lub xyoo muaj 12 lub hli*”.

Ces lub 12 hli uas yog lub hli uas kuv cov qoob-loo twb siav tas thiab kuv twb tau muab coj los mus ntim cia rau hauv txhab tas lawm, Ces kuv yov los tau los mus so (*nyob*) tsis ua haujlwm 3 hnuv, xws li: los mus so rau hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab, uas ua-ntej kuv yov rov qab mus ua cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.

Mas yog li no, mas kuv tsevneeg thiab kuv cov txheeb ze txhua tsevneeg thiaj li yov tau los mus npaj kom tau li hauv-qab no coj los mus siv los yog coj los mus ua rau 3 hnuv uas sawvdaws los so (*nyob*) no, xws li sawvdaws yov tau los mus npaj kom tau:

Ib cov zaub kom txaus pub rau nws tsevneeg cov tsiaj-txhuv noj 3 hnuv,

Ib cov txhuv kom txaus rau nws tsevneeg noj 3 hnuv,

Ib cov taws kom txaus rau nws tsevneeg rauv 3 hnuv,

Hmo Noj Tshiab Pebcaug

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, Ces Nws hais tias:

“Kev Noj Tshiab Pebcaug” *Yog Txhua-yam kev ua noj-haus yog yam tshiab thiab kev bloov dua khoom tshiab siv rau txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau hmo 30 lub 12 hli, Xws li: Kev teev-hawm dua tshiab, Kev Dej-haus tshiab, Kev koom khoom noj-haus tshiab, Txoj kev Ntshaw thiab kev Xavtau tshiab.*

“Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab” *Yog txoj Kev koom khoom noj-haus tshiab, Kev ntshaw thiab kev xatau tshiab, Kev lom-zem ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab Cim Qoob-loo Tshiab.*”

Ces txog rau hnuv 30 uas yog lub 12 hli tas (*12 hli hnuv kawg*), ua-ntej uas sawvdaws yov los so (*nyob*) 3 hnuv; xws li hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab. Mas sawvdaws thiaj li yov tau los npaj kom tau li hauv-qab no coj los mus siv (*ua*) rau hmo 30 lub 12 hli kawg no:

1. Tuav-ncuav noj = Ib tsevneeg twg yov tau npaj Ib tsus-mov nplej nplaum tshiab coj los mus tuav ua ncuav noj thiab muab ib lub ncuav puab kom loj dua lwm lub ncuav Es muab coj los khaws cia Es thaum hu (*laig*) Dab Ntsuj-plig (*ua mov-nplej tshiab rau Dab Ntsuj-plig noj*) noj tas lawm, Ces mam li muab lub ncuav loj no

coj los tso zaum lub rooj Es mam li muab ib rab-riam coj lus mus suam (*hlais*) 2 kab rau hauv nruab-nrab hauv lub ncuav loj no.

Hlais (*suam*) kab 1 nqis hav nyob rau hauv lub plawv ncuav, Ces hais lus li no “*Kuv hlais no mas kuv tsis yog hlais Ntsuj-plig niam, tsis yog hlais Ntsuj-plig txiv, tsis yog hlais Ntsuj-plig tub-ki, tsis yog hlais Ntsuj-plig qoob-loo, thiab tsis yog hlais Ntsuj-plig tsiaj-txhuv nawb*; Kuv hlais no mas tsuas-yog hlais txhua yam phem thiab txhua-yam kev txhawj thiab kev ntshai; tso nrog rau lub xyoo laus uas kawg rau hmo no, coj mus pov tseg rau zaj qho (*hiav-txwv*) kom kuv tsevneeg tsis txhob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txog li lawm no nawb.”

Ces mam li muab rab-riam hlais dua ib kab tav-toj, Ces mam hais tias: “*Kuv hlais no mas yog hlais kem ua ciam-dej ciam-av kom Dab ntsuj-plig qus thiab Dab ntsuj-plig nyeg nyias nyob rau nyias ib-sab*, Es kom txij li hmo no mus mas kom ib tug tsis txhob tsim kom muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai rau ib tug li lawm no nawb”.

2. Lub-caij Lwm-sub: Yog lub 12 hli tas, hmo 30, pib thaum lub hnuv qaij es yov poob rau tim npoo-ntuj.
3. Lwm-sub = Tus thawj-coj yov-tsum tau npaj kom tau ib cov neeg tuaj uake es tuaj npaj kom tau ib tsob-ntoo thoob-fuab coj los mus ua tus ncej txho tuav txoj hlua lwm-sub rau hmo lub 12 hli tim rau hnuv 30. Txoj hlua lwm-sub = Tus thawj-coj yov-tsum tau npaj kom tau ib cov neeg tuaj uake es tuaj npaj kom tau ib txoj hlua coj los mus ua txoj hlua uas rub kom siab rau cov neeg tau nkag mus thiab nkag los rau lub-caij Lwm-sub. Txoj hlua no mas “*Yov tau muab ib cov nqeeb coj los mus ntsuj sib txuas ua ib txoj hlua kom ntev txaus cab rau cov neeg nkag mus nkag los*”.
4. Moj-zeej = Ib tsevneeg twg yov tau muab ib cov nqeeb coj los mus siv ua Ib cov moj-zeej kom txaus rau nws tsevneeg ib leeg ib tug Moj-zeej es coj tuaj mus rau ntawm qhov chaw yov Lwm-sub rau Hmo 30. Tus Moj-zeej yog tus uas yov coj yam phem uas tau tshwm-sim muaj rau ib tug neeg twg rau xyoo dhau los lawm, coj mus nrog rau lub hnuv poob mus rau zaj-qho kom xyoo tshiab no nws tsis txhob ntsib ntxiv lawm.

5. Qaib Lwm-sub: Tus thawj-coj yov tau npaj Ib tug Lau-qaib ib liab-ploog coj los mus ua tus siv Lwm-sub Es ua tus xa cov vij-sub uas tshwm-sim muaj nyob rau lub xyoo laus (*12 hli dhau los lawm*) coj mus pov tseg rau phab hnuv Poob Es kom lub hnuv coj mus pov tseg rau zaj lub qhov kom txhua tsevneeg Hmoob thiab Hmoob cov tsiaj-txhuv tsis txhob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txog rau nyob rau cim qoob-loo tshiab tom-ntej no lawm.
6. Kev Lwm-sub: Muab tus Lau-qaib coj los mus tuav rau ntawm ib sab tes, ces muab tus Lau-qaib Lwm 3 zaug (*lwm*) kiv ua vaj-voog Pib phab-xis mus rau phab-lauj (*phab ntuj tuaj mus rau phab hnuv poob*), Ces cov neeg yov tau nkag 3 lwm hauv txoj qab hlua ncig tsob ntoo, *Ces thaum sawv-daws ncig tas lwm 3 lawm*, Ces mam li siv *rab Phom/rab hneev Coj los mus tua* 1 phom/hneev tig mus rau phab hnuv poob, tua Xa cov vij-sub vij-sw thiab txhua yam kev txhawj thiab kev ntshai mus rau sab hnuv poob es kom lub hnuv coj mus pov rau zaj qho (*hiv-txwm*) kom cim qoob-loo tshiab tom-ntej no mas kom txhua tsevneeg tsis muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txog yam phem li lawm.

Thaum Tua Phom/hneev tas lawm, Ces mam li pib muab tus qaib coj los mus lwm 3 zaug (*lwm*) kiv ua vaj-voog Pib phab lauj mus rau phab-xis (*phab hnuv poob mus rau phab hnuv tuaj*), Ces mam kom cov neeg ncig hauv txoj qab hlua 3 lwm ncig tus ntoo thiab. *3 lwm no mas* yog los mus Txais-tos lub xyoo tshiab, Es kom txhua tus noj qab nyob zoo thiab kom ua qoob-loo siav puv txhua ces-kaum teb, thiab kom tej tsiaj-txhuv loj-hlob tsis muaj dabtsi ua tau phem rau li. Ces thaum cov neeg ncig 3 lwm tas txhua tus lawm, *Ces mam li muab tus qaib tua*, Ces muab tus qaib ib qho ntshav thiab ib tug plaub liab ntawm lub caj-dab COJ los mus pleev rau tsob-ntoo, ces mam li muab tus qaib lub cev thiab tsob ntoo, thiab cov moj-zeej nrog rau txoj hlua coj mus pov tseg rau phab hnuv poob xwb.

7. *Tua phom/hneev* = Tus thawj-coj yov tau npaj ib rab phom/hneev coj los mus tua rau lub-caij thaum Lwm-sub uas yog tua xa cov vij-sub vij-sw thiab txhua yam kev txhawj thiab kev ntshai uas tau tshwm-sim muaj rau 12 lub hli dhau los lawm no mus rau sab hnuv poob Es kom lub hnuv coj mus pov tseg rau zaj qho

Es kom cim qoob-loo tshiab tom-ntej no mas kom txhua tsevneeg thiab cov tsiaj-txhuv txhua tus tsis txhob muaj txoj kev tshawj thiab kev ntshai txog rau qhov phem li lawm.

8. Tom qab thaum Lwm-sub tas lawm, ces thaum txhua tsevneeg rov qab mus txog tsev, ces sawvdaws mam li mus ua txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) li hauv-qab no:
9. Hu ntsuj-plig = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib tug Lau-qaib ib liab-ploog coj los mus siv hu nws tsevneeg thiab nws cov tsiaj-txhuv cov Ntsuj-plig Es kom txawm yog hais tias 12 lub hli dhau los lawm no tus Ntsuj-plig twg ho mus poob los yog mus yuam-kev rau qhov twg lawm los kom tus Lau-qaib tus Ntsuj-plig mus nrhiav kom tau thiab mus coj rov qab los mus nyob rau hauv vaj thiab rau hauv tsev.
10. Zaub-mov ua Dab Ntsuj-plig tsaug (*Laig Dab nyeg*) = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib tus qaib (*maum, los-yog lau*) Coj los mus ua ib qhov zaub nrog rau ib qhov mov-nplej tshiab, Es rau ib rooj-mov hu nws cov Dab ntsuj-plig (*dab nyeg*) los kom txhij txhua. Ces tus txiv-tsev mam li los mus hais lus ua cov Dab ntsuj-plig tsaug rau lawv txoj kev uas tau ua lub teeb-taws rau nws tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab tau los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg thiab nws cov tsiaj-txhuv txoj kev tshawj thiab kev ntshai tau 12 lub hli dhau los lawm.
11. Noj nqaij thiab mov-nplej tshiab = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib cov qaib/npua coj los mus tua ua ib cov nqaij noj nrog rau cov mov-nplej tshiab Es ua ib rooj-mov-nplej tshiab noj uake nrog rau nws tsevneeg thiab nws cov txheeb ze noj uake ua kev sibhlab thiab ua ke zoo-siab txais-tos hnub xiab 1, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab uas yov tawm tuaj rau tagkis sawv-ntxov.
12. Teev-hawm Xwm-kab = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib lau-qaib ib liab-ploog Coj los mus Fiv (*thov*) Xwm-kab Los-txhiaj-txheej Es kom Xwm-kab coj cov Dab Ntsuj-plig (*dab nyeg*) los mus ua lub teeb-taws kom nws tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab kom los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv

Zaj Dab-neeg txog Xwm-kab thiab Hmoob thawj-tus Thawj-coj Tswv Zos

Nws tsevneeg thiab Nws cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai rau lub hnuv tshiab, lub hli tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab uas yov pib tagkis sawv-ntxov mus. Teeb-taws = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib lub teeb coj los mus taws rau saum nws lub Thaj-xwm-kab. Pib taws lub teeb rau hmo noj 30 mus kom txog kiag rau 3 hnuv 3 hmo so tom-ntej no. Mas 3 hnuv 3 hmo tom-ntej no, Mas tsis txhob siv qhov-ncauj coj los mus tshuab taws li, Mas yov-tsum tau muab ntoo-ciab phua ua tej daim nplais me-me, Ces mam li coj mus zes ntawm lub teeb coj los mus rauv-taws xwb. Qhov no yog tsevneeg Hmoob ib txoj kev ntseeg hais tias kom hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab yov tuaj no, Mas kom tsis txhob muaj nag-xob thiab nag-cua los mus ntaus thiab los mus tsoo (*raug*) tau rau nws tsevneeg txhua yam qoob-loos thiab nws cov tsiaj-txhuv txhua tus li.

Kev Zoo-siab Txais-tos Lub Xyoo Tshiab

(Lub hnuv 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, cim qoob-loo tshiab)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig Uas Nws tham-qhia rau Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos) Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, Ces Nws hais tias:

“Kev Noj Tshiab Pebcaug” *Yog Txhua-yam kev noj-haus yog yam tshiab thiab kev hloov dua khoom tshiab siv rau txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau hmo 30 lub 12 hli, Xws li: Kev teev-hawm dua tshiab, Kev Dej-haus tshiab, Kev koomm khoom noj-haus tshiab, Txoj kev Ntshaw thiab kev Xaotau tshiab.*

“Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab” *Yog txoj Kev koom kboom noj-haus tshiab, Kev ntshaw thiab kev xaotau tshiab, Kev lom-zem ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab Cim Qoob-loo Tshiab.”*

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau siv Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig Uas nws tau muab coj los tsim ua ib txoj-cai (kev ntseeg) rau tsevneeg Hmoob siv txog rau Hmoob lub Xyoo Tshiab (*Txais-tos lub xyoo tshiab*) uas yog 3 hnuv uas yov los mus so (*nyob*) rau lub hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab, cim qoob-loo tshiab; Ces muaj li hauv-qab no:

Thaum sawv ntxov-ntxov uas yog hnuv xiab 1 lub hli 1 tshiab, thiab pib rau cim qoob-loo tshiab, mas txhua tsevneeg yov tau npaj ua kom muaj li hauv-qab no rau 3 hnuv so tom-ntej no:

1. Dej tshiab = npaj sawv ntxov-ntxov mus ris (*Eṽ*) ib cov dej tshiab coj los mus siv Txais-tos lub xyoo tshiab—vim tias nws yog hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab yog cim qoob-loo tshiab lawm, Mas txhua tsevneeg txoj kev ntshaw thiab xavtau los kom tau rau yam zoo thiab yam tshiab thiab.
2. Hu tsiaj-txhuv los noj zaub thiab noj qhauv = npaj sawv ntxov-ntxov los mus hu tsiaj-txhuv los mus noj qauv thiab noj zaub tshiab, ua kev zoo-siab Txais-tos rau hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
3. Tua tsiaj-txhuv noj = yog hais tias tsevneeg twg muaj tsiaj-txhuv, ces npaj muab ib tug tsiaj-txhuv coj los mus tua ua nqaij noj nrog rau cov mov-nplej tshiab Es hu cov kwvtij thiab neejtsa tuaj koom noj ua kev sibhlub thiab ua kev zoo-siab Txais-tos rau hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
4. Sib saibxyuas = cov laus los yog cov uas muaj lub-neej lawm, Ces muab ris-tsho tshiab coj los hnav Es yov mus saibxyuas kwvtij, neejtsa, los yog mus saibxyuas tej me tub-ntxhais lom-zem ua si uake ua kev zoo-siab Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
5. Npoj-pob = npaj muab ib cov ntaub-xov coj los xaws ua ib lub npoj-pob rau cov tub-ntxhais hluas tau coj los mus siv ib-leeg pov rau ib-leeg (*pov-pob*) uas kev sib-ntsib, sib-pom, sib-paub, ua kev hluasnkauj thiab hluasnraug, ua kev lom zem, thiab ua kev zoo-siab Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
6. Tub-lub = npaj muab cov yas-ntoo coj los mus txua ua ib cov tub-lub rau cov menyuam tub tau muab sib-tso thiab sib-ntaus ua kev sib-twv thiab ua kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
7. Tis-qaib = npaj txua ib cov tog-raj xyoob coj los ntim ib cov tis-qaib rau thiab txua ib cov duav rau cov tub-hluas thiab menyuam me ib leeg tau siv ntaus tis-qaib rau ib leeg ua kev sib-twv thiab ua kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.

Zaj Dab-neeg txog Xwm-kab thiab Hmoob thawj-tus Thawj-coj Tswv Zos

8. Tso nyuj los yog twm sib-nraus = cov tsevneeg uas muaj txiv nyuj (*beev-nyuj*) los yog txiv twm (*phaw-twm*) loj tiav-txiv lawm los kom npaj coj tuaj sib-nraus rau sawvdaws saib ua kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
9. Txoj kev sib-yuav (sib-sau) ua lub-neej tshiab--- Nws yog lub-caij so lawm, mas yog ib lub-caij khoom rau cov niam thiab cov txiv lawm, Ces yog cov tub-ntxhais uas xav los mus sib-yuav (*sib-sau*) ua niam-txiv Es yov los mus npaj ua lub-neej tshiab uake (*ua ib-yim-neeg*) los yeej yog lub-caij lawv los mus sib-yuav lawm. Tsis tas li xwb, nws kuj yog rau ib lub hli tshiab, ib lub xyoo tshiab, thiab ib cim qoob-loo tshiab thiab, Ces yeej yog zoo lub-caij-nyoog rau cov tub-ntxhais hluas pib lub-neej tshiab lawm thiab.

Mas tom-qab thaum uas Xwm-kab thiab nws cov neeg txheeb ze los mus so (**nyob**) 3 hnuv tas lawm, ces txhua tsevneeg mam li npaj rov qab mus nrhiav dua daim-teb tshiab coj los mus ua cim qoob-loo tshiab thiab xwb.

Ces Xwm-kab thiaj li hais ntxiv rau tus thawj-coj Tswv zos hais tias “*Cov kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig uas kuv hais rau koj no, Mas nws tsuas-yog hais txog rau txoj kev uas kuv teev-hawm thiab txhua yam uas kuv ua nyob rau lub-caij thaum kuv twb muab kuv cov qoob-loo coj los mus ntim cia rau hauv txhab tas lawm, Es kuv yov npaj los mus So 3 hnuv, Es 3 hnuv kuv los so no kuv yov ua dabtsi Ua-ntej kuv yov rov qab mus nrhiav dua daim-teb tshiab Coj los cog dua cim qoob-loo tshiab xwb.*”

Mas tseem tshuav ntau yam kev ntseeg, kev teev-hawm, thiab Hmoob teej-tug uas kuv yov tham-qhia ntxiv rau koj tus ua thawj-coj Tswv zos hnov

thiab paub txog rau peb tsevneeg Hmoob lub-neej nawb. Tabsis mas hnuv no kuv nrog koj tham li no xwb, Es yog lwm hnuv koj muaj sijhawm no, Ces koj ho rov qab tuaj Es kuv mam li tham txog lwm txoj kev ntseeg thiab lwm yam uas yog Hmoob teej-tug nawb.

Ces thawj-coj Tswv Zos thiaj li teb hais tias “*Ua li nawb Xwm-kab, Kuv zoo-siab heev uas hnuv no koj tau tham tau ntau yam kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau kuv, Es kuv mam li nrhiav dua lwm lub sijhawm tuaj nrog koj tham ntxiv nawb.*” Ces thawj-coj Tswv Zos mus tsev lawm.

Zaj Dab-neeg Xwm-kab thiab Thawj-coj Tswv Zos tas li no xwb

Zaj Dab-neeg no qhia tau tias tus thawj-coj zoo nws yeej txaus-siab-hlo txo nws lub hwj-chim mus thov kev pab ntawm lwm tus neeg thiab nws yeej muab lwm tus neeg lub

tswvyim saib ua ib qhov tseem-ceed heev li.

Lus Qhia Kom Ras-txog “Pajlug”

“Haivneeg yog Ib pab neeg uas thawj-thiab los koom siv ib-yam lus, koom ib txoj *kev ntseeg thiab kev teev-hawm, koj tus xeeb-ceed zoo sib-xm*”. (ThajYeeb Lis 1995).

“*Hnub twg neeg Hmoob mus kev saum huab-cua lawm, mas tsevneeg Hmoob mam li yog ib haivneeg Hmoob*”. (ThajYeeb Lis 2005).

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnab lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Txhooj-lus 3

Dab Yawm-saub tso Hwj-huaj los mus Tshoj rau Xwm-kab txog rau Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig

(Raws li Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais-qhia rau tsevneeg Hmoob)

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais-qhia rau tsevneeg Hmoob hais tias Yog-vim lcas es Dab Yawm-saub thiaj li tso Hwj-huab los mus tshoj rau Xwm-kab Los-txhiaj-txheej

Tom-qab thaum Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau mus nrog Xwm-kab sibtham ntau zaas tas lawm, Mas Nws thiaj li tau hais-qhia rau tsevneeg Hmoob hais tias “*Nws yeej ntseeg tau tias yog Dab Yawm-saub yeej tau tso Hwj-huaj los mus Tshoj rau Xwm-kab txog rau Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig lawm tiag li.*”

Yog li no, Mas Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais tias “*Tom-qab thaum nws tau nrog Xwm-kab tham ntau zaas tas lawm*”, Mas nws ntseeg tau li hauv-qab no:

Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos ntseeg tau hais tias: Thaum Dab Yawm-saub tsim-muaj tau lub ntiaj-teb no lawm, Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim kom muaj ntau-ntau haivneeg los mus nyob kom puv rau txhua ces-kaum-av nyob rau hauv lub ntiaj-teb no. Mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim kom ib haivneeg twg mas nws yov-tsum muaj nws ib cov lus-hais sib-txawv, nws yov-tsum muaj khoom-siv (*teej-tug*) sib-txawv, nws yov-tsum muaj ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm sib-txawv, thiab kom txhua haivneeg ib leeg twg yov-tsum muaj ib txojtia thiab txhua txojtia yov-tsum nyob ib hnub dhau ib hnub xwb.

Txhais tau tias, kom txhua haivneeg twg yov-tsum muaj hnub yug, muaj hnub laus, muaj hnub muaj-mob, thiab muaj hnub tuag; ib yam-nkaus li. Tabsis mas kom txoj kev muaj-mob thiab txoj kev tuag no mas kom tsis muaj ib tug neeg twg paub tau hais tias yov yog rau hnub twg thiab yov raug rau tus twg ua-ntej li.

Yog li no, mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim-muaj txoj kev “*Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab ntsuj-plig*” Coj los mus rau haivneeg Hmoob siv ua lub teeb-taws kom haivneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv haivneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Tabsis mas Vim-yog hais tias thaum cov tsevneeg Hmoob uas xub-xub thawj-thiab (*yug*) los mus nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, *Nco-qab tsis tau txhij-txhua* lawm hais tias cov

“Dab Ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig” uas yog cov uas Dab Yawm-saub tau tsim-muaj los mus ua haivneeg Hmoob tug Es kom tsevneeg Hmoob ntseeg thiab teev-hawm los mus ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab coj los mus siv ua lub kaus roos tiv-thaiv haivneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai no Yog Dabtsi tiag lawm, Ces haivneeg Hmoob thiaj li tsuas nco-qab tau tseeb me-ntsis hais tias *“Haivneeg Hmoob yog ib haivneeg uas ntseeg rau phab kev Ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab xwb.”*

Yog-vim li hais los no, mas haivneeg Hmoob thiaj li tau los mus *“Ntseeg ntsuj-plig thiab tau los mus teev-hawm Hmoob cov Dab Pog thiab Dab Yawg, Dab Niam thiab Dab Txiv, thiab los mus muab lub Ntuj thiab lub Teb”* coj los mus siv ua lub kaus roos tiv-thaiv rau tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai xwb. Pivtxwv li tias: thaum tsevneeg Hmoob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai lawm, ces lawv los mus txhos-caug thov kom pog thiab yawg, niam thiab txiv, thiab los mus thov kom lub ntuj thiab lub teb los mus pab rau lawv xwb.

Tabsis mas txawm yog hais tias tsevneeg Hmoob twb muaj txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm li hais los saum-no lawm, los lawv lub-neej yeej tseem nyob tau txom-nyem heev uas muaj ntau-ntau tsevneeg, Mas mov twb tsis muaj noj, tsev twb tsis muaj nyob, ua qoob-loo los yeej tsis siav kom puv tau rau txhua ces-kaum teb, yeej muaj-mob thiab muaj-tuag tsis tu-ncua li, thiab lawv cov tsiaj-txhuv los yeej muaj lwm yam tsiaj qus los muab tom-noj thiab yeej muaj-mob thiab muaj-tuag tas li xwb.

Ces tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais ntxiv hais tias: Ces thaum Dab Yawm-saub pom hais tias yog ua licas es haivneeg Hmoob twb thawj-thiab (*yug*) los mus nyob rau lub ntiaj-teb no tau ntau-ntau tiam neeg lawm, los *“Tsevneeg Hmoov lub-neej yeej tsis pawv ib qho li cas li,”* Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau muab Hmoob txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig no tso los mus *“Tshoj rau Xwm-kab Los-txhiaj-txheej,”* Es kom Xwm-kab paub kom meej-meej txog rau haivneeg Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig no, Es cia Nws mam li ua tus los mus qhia kom txhua tsevneeg Hmoob muaj txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab muaj txoj kev teev-hawm Dab ntsuj-plig kom tau mus raws li qhov uas Dab Yawm-saub tau *“Tsim-muaj los mus ua tsevneeg Hmoob tug,”* Es los ua *“Lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhanj thiab kev ntshai.”*

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj thiaj li hais ntxiv hais tias: Ces muaj ib lub hli uas yog *“Lub hnub 1 tshiab, lub bli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab,”* Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau muab *“Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig no tso los mus Tshoj rau Xwm-kab Los-txhiaj-txheej.”* Ces txij hnub ntawd los mus, ces Xwm-kab thiaj li pib paub txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm no coj los mus siv rau nws lub tsevneeg lub-neej, ces *“Nws tsevneeg txoj kev khwv noj-haus thiaj li khwv me los tau ntau, hos khwv ntau los thiaj li muaj seem coj mus pub faib tau rau lwm tsevneeg tau noj-haus lawm thiab.”*

Tsis tas li xwb, txij li thaum nws tau muab nws txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig coj los mus siv rau nws tsevneeg lawm, ces *“Nws tsevneeg kuj tsis muaj mob-nkeeg thiab kuj loj-hlob puv vaj puv tsev, thiab nws cov tsiaj-txhuv los kuj loj-hlob*

Hmoob tus thawj-coj hais tias Dab Yawm-saub tso Hwj-huab los tshoj rau Xwm-kab *tau puv nkuaj uas yeej tsis muaj mob-nkeeg thiab yeej tsis muaj lwm yam tsiaj qus los muab tom noj "npaum" li lwm tsevneeg li lawm."*

Ces txij li *"Hnub 1 tshiab, lub Hli 1 tshiab, thiab cim Qoob-loo tshiab uas yog hnub uas Dab Yawm-saub los mus tshoj (qhia) rau Xwm-kab txog rau txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm dab ntsuj-plig no,"* Ces Xwm-kab thiaj li pib los mus tsim kom muaj li hauv-qab no:

- *"Ib lub hli tshiab (30 hnub) twg, mas Xwm-kab Taws-teeb thiab Hlawv 6 tus xyab rau pem Nws daim-txiag-ntoo teev-hawm, Ces nws los mus teev-hawm Nws cov Dab ntsuj-plig ib zaug, Es kom Nws paub hais tias "Ib Cim-qoob-loo" no Nws tau Teev-hawm Nws cov Dab Ntsuj-plig pes tsawg zaus. Txhais tau tias "Txhua-txhua ib lub hli (30 hnub) twg, mas Nws yov-tau teev-hawm Nws cov Dab ntsuj-plig ib zaug."*
- Ces Xwm-kab thiaj li pib Suav (*teev-tseg*) thawj hnub xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, uas yog hnub Nws pib sawv kev mus nrhiav Nws daim-teb uas Nws yov ua rau Cim qoob-loo tshiab, mus txog kiag rau hnub uas Nws cov qoob-loo Siav tas Es Nws muab tau coj los mus ntim cia rau hauv Txhab tas lawm, Ces Nws mam li muab coj los mus suav, Mas thiaj li muaj 360 hnub, los-yog muaj 12 zaug 30 hnub, los-yog 12 lub hli.
- Ces Nws thiaj li muab 360 hnub los-yog 12 lub hli no coj los mus xav hais tias Nws yov muab tis lub npe hu ua *"Ib cim qoob-loo muaj 12 lub hli, los-yog hais tias 12 lub hli tas ces pib dua lub 1 hli tshiab"*.

Mas Vim-yog Xwm-kab tsis paub tseeb hais tias siv lub npe *"Ib cim qoob-loo muaj 12 lub hli"*, los-yog yov siv lub npe *"12 lub hli tas ces yov pib dua lub 1 hli tshiab"* no, lub twg thiaj li yog lub zoo dua. Ces thaum kawg Nws thiaj li tau txiav-tsim-siab hais tias cia Nws muab tis ua lub npe hais tias *"Ib lub xyoo uas muaj 12 lub hli"*.

Ces lub 12 hli uas yog lub hli uas Xwm-kab cov qoob-loo twb siav tas thiab Nws twb tau muab coj los mus ntim cia rau hauv txhab tas lawm, Ces Nws yov los mus so (*nyob*) tsis ua haujlwm 3 hnub, Xws li: yov los mus *"So rau hnub xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab mus txog rau hnub xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab"*, uas ua-ntej Nws yov rov qab mus ua cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.

Vim-yog li hais los saum-no, mas tom-qab uas Hmoob tus thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau muab Xwb-kab tsa los mus ua tus thawj-coj saibxyuas rau txhua phab kev ntseeg thiab kev teev-hawm lawm, Ces Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li los mus *"Muab Xwm-kab 3 hnub so (nyob) rau lub hnub 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim-qoob-loo tshiab no"*; Coj los mus ua *"3 hnub kev zoo-siab Txais-tos lub xyoo tshiab."* Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj thiaj li tau muab lub npe tis hu ua *"Hmoob kev Txais-tos lub Xyoo Tshiab"*, ho nws thiaj li muab lub 12 hli hnub 30 tis lub npe hu ua hnub *"Noj Tshiab Pebcaug"* lawm.

Ces txij li thaum ntawd los mus ces Hmoob thiaj li pib muaj txoj kev “*Ntseeg ntsuj-plig, kev teev-hawm Dab ntsuj-plig, thiab tsevneeg Hmoob thiaj li muaj Noj Tshiab Pebcaug rau hnub 30 lub 12 hli,*” thiab thiaj li muaj “*Hnub Ua Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab; uas yog Pib rau txhua-txhua lub 1 hli tshiab, hnub 1 tshiab, cim-qoob-loo tshiab; uas yog tom-qab hmo 30, lub 12 hli.*”

Ces txij li thaum uas Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau muab “*Xwm-keab tsa los mus ua tau thawj-coj rau Hmoob txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau txhua phab (txhua-yam)*”, Xws li: Kev Ntseeg Ntsuj-plig, Kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, Kev Muaj Mob-nkees, Kev Ploj-tuag, Kev Tshoob-kos, Kev Ua-need, Kev Hu Ntsuj-plig, Kev Fiv-yeem, thiab lwm yam uas yog Hmoob teej-tug lawm, Ces “*Tsevneeg Hmoob thiaj li Pib muaj txoj kev sib saibxyuas, muaj txoj kev sibpab, muaj txoj kev sib txhawb-nqa, thiab tsevneeg Hmoob tej qoob-loo los thiaj li Pib loj-hlob mos-nyoos puv nkaus rau txhua ces-kaum teb, Hmoob cov tsiaj-txhuv los thiaj li Pib loj-hlob puv nkuaj, Hmoob cov menyuam los thiaj li Pib loj-hlob puv tsev*”; Ces tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai thiaj li Pib muaj tsawg zuj-zus lawm thiab.

Thaum tsevneeg Hmoob muaj txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab paub Teev-hawm Dab Ntsuj-plig zoo lawm, Ces thaum lawv muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai Es lawv tau txhos-caug kiag thov txog rau lawv cov “*Dab ntsuj-plig thaum twg los lawv cov Dab ntsuj-plig thiaj li Pib cnab pob-ntseg mloog thiab thiaj li Pib qhib qhov-muag pom*, Ces tsevneeg Hmoob cov *Dab ntsuj-plig* no thiaj li Pib los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai lawm.”

Vim-yog li hais los saum-no, Mas Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li tau hais tias “*Dab Yawm-saub tau tso hwj-huaj los mus Tshoj rau Xwm-kab txog rau Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig lawm tiag li.*”

Txhooj-lus uas hais txog tias: Hmoob thawj-tus thawj-coj ntseeg tau hais tias “*Yeej yog Dab Yawm-saub tau tso Hwj-huaj los mus Tshoj rau Xwm-kab txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab txoj kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig*” los xaus li no xwb

Zaj lus hais los saum-no qhia tau hais tias “*Tus thawj-coj zoo mas nws yeej txaus-siab-hlo txo nws lub hwj-chim Es los mus nug thiab los mus kawm lwm tus neeg lub tswvyim zoo coj los mus siv pab nws cov pejxeem, thiab nws yeej qhib tau lub-siab dawbpaub qhuas thiab muab lub txiaj-ntsim rau lwm tus neeg uas muaj lub tswvyim zoo tshaj dua li nws lub tswvyim lawm*”.

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):

“*Yog koj xav paub ib-tug neeg twg Seb lub hlwb meej-pem los-yog tsis meej-pem (kev ntse los-yog tsis ntse), ces mloog nws cov lus tham kom zoo. Yog koj xav paub Seb ib-tug neeg twg lub-siab lim-hiam los-yog lub-siab zoo npaum licas, ces koj ua kom nws chim-siab heev xwb.*” (ThajYeeb Lis 2020).

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv

Hmoob tus thawj-coj hais tias Dab Yawm-saub tso Hwj-huab los tshoj rau Xwm-kab

txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb.

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Txhooj-lus 4

Hmoob tus Thawj-coj Hu tsevneeg Hmoob tuaj sibtham txog nws Txojcai rau Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig uas Hmoob tus thawj-coj tau muab coj los mus siv ua ib txojcai rau tsevneeg Hmoob siv rau lawv lub-neej)

Tswv Zos = Thawj tus neeg Hmoob uas cov tsevneeg Hmoob tau xaiv-tsa nws los mus ua Hmoob thawj-tus thawj-coj nyob rau ntawm Hmoob lub zos loj-loj no lub npe thiab lub xeem. *Nws yog Hmoob thawj-tus thawj-coj uas muaj cuabkav cais (Hom tseg) tau ib daim-av ua Hmoob tug.* Hmoob thawj-tus thawj-coj no lub npe hu ua “Tswv”, lub xeem yog “Zos”.

Lub Zej-zos = Ciam-dej ciam-av uas tau hom-tseg ua Hmoob tug nyob ncig rau Hmoob lub zos loj-loj thiab lub zos.

Lub zos = ntau-ntau lub vaj-tsev koom uake nyob rau ib daim-av.

Hmoob thawj tus thawj-coj Tswv Zos yog tus uas Dab Yawm-saub tau tso hwj-chim los mus tshoj rau nws los mus ua haivneeg Hmoob tus thawj-coj Es los mus tuav (*tswj*) tsevneeg Hmoob lub meej-mom thiab los mus nrhiav tswvyim pab rau tsevneeg Hmoob txoj kev khwv noj-haus nyob lub zos loj-loj uas nyob rau saum ib lub tiaj hav-zoov nyob rau saum ib lub laj-roob. Nws yog thawj-tus thawj-coj Hmoob uas yog cov tsevneeg Hmoob tau xaiv-tsa los mus ua Hmoob tus thawj-coj; Uas muaj cuabkav los mus Tswj tau ib daim-av muaj ciam-dej ciam-av ua Hmoob tug, Tswj tau tsevneeg Hmoob nyob tau uake ua kwvtij thiab ua neejtsa koom ib lub zej-zos, Tswj tau Hmoob nyob tau ywjsiab tsis muaj lwm haivneeg twg ua phem tau rau Hmoob, thiab Tswj tau txhua tus neeg Hmoob uas laus los yog hluas, muaj nyiaj-txiag los yog txom-nyem, thiab txawj ntse los yog ruam; Los nyob tau uake kom ib lub zej-zos thiab los mus mloog ib tug thawj-coj hais xwb.

Hmoob thawj-tus thawj-coj no nws yog thawj-tus neeg Hmoob uas muaj lub tswvyim zoo heev uas nws muaj cuabkav hu tau tag-nrho tsevneeg Hmoob tuaj sib-ntsib, sibtham, thiab tuaj mus xaiv tsa tau Hmoob thawj-tus thawj-coj los mus coj tsevneeg Hmoob nyob rau hauv Hmoob lub zos loj-loj no. Hmoob thawj-tus thawj-coj no muaj lub npe

hu ua “*Tswv xeev Zos.*”

Tom qab uas Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos uas tswj Hmoob daim-av nyob rau lub zos loj-loj no tau mus nrog Xwm-kab Los-txhiaj-txheej sibtham ntau zaus tas lawm, mas nws thiaj li ntseeg tau hais tias yov-tsum yog “*Dab Yawm-saub yeej tau tso lub tswyvim thiab tso txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab txoj kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig no los mus Tshoj (xeeb-muaj) rau Xwm-kab*” Es kom nws yog tus uas yov tau los mus qhia kom tsevneeg Hmoob kom paub txog txoj kev “*Ntseeg ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig*” uas yog cov Ntsuj-plig thiab Dab ntsuj-plig uas Dab Yawm-saub tau “*Tso los mus ua haivneeg Hmoob tug Es los mus ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhanj thiab kev ntsai.*”

Vim-yog hais tias Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos no ntseeg tau hais tias “*Xwm-kab txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab txoj kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig (dab nyeg)*” no mas yeej yog Dab Yawm-saub yog tus tso los mus Tshoj (xeeb-muaj) rau Xwm-kab tiag lawm, Ces tus thawj-coj Tswv Zos no thiaj li tau muab “*Xwm-kab txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig*” no coj los mus siv ua “*Ib txojcai (kev ntseeg) rau tsevneeg Hmoob siv rau Hmoob lub-neej mus rau yaw tom-ntej.*”

Thaum Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos Tsim tau txoj-cai (*kev ntseeg*) no lawm, ces nws thiaj li tau hu tag-nrho txhua tsevneeg Hmoob tuaj mus sibtham nyob rau ntawm nws lub tsev.

Thaum cov tsevneeg tuaj txog tas lawm, ces Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais rau sawvdaws hais tias: “*Ua-ntej kuv yov tham txog lub ntsiab-lus uas hnuv no kuv tau hu kom nej tuaj Es kuv yov tham-qhia rau nej, Mas kuv yov thov ua tsaug rau Xwm-kab Los-txhiaj-txheej lub sijhawm uas tau muab nrog kuv tham ntau-ntau zaus yaw tas los lawm thiab ua tsaug rau nws lub sijhawm uas tuaj koom rau peb txoj kev sibtham rau hnuv no thiab.*” Tsis tas li xwb, kuv yov kom nws sawv-ntsug rau peb sawvdaws pom nws thiab. Ces Xwm-kab thiaj li sawv-ntsug, Ces Tswv Zos thiaj li hais ntxiv hais tias: “*Thov sawvdaws npuaj-tes ua kev zoo-siab rau nws lub tswyvim zoo thiab rau nws lub sijhawm uas tuaj koom peb rau hnuv no thiab.*” Ces sawvdaws thiaj li npuaj-tes ua kev zoo-siab txais-tos Xwm-kab.

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais ntxiv hais tias: Nej cov uas yog niam, yog txiv, yog kwvtij, thiab yog neejtsa Hmoob, txhua tus nawb; Kuv hais-qhia rau nej hais tias qhov uas hnuv no kuv hu nej tuaj no mas yog-vim hais tias: Tom-qab thaum kuv tau nrog Xwm-kab sibtham Es Xwm-kab tau qhia rau kuv txog nws txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig txhua yam tas lawm, Mas kuv tau muab nws cov kev ntseeg thiab kev teev-hawm Coj los mus ua tib zoo xav tau ntau hnuv thiab ntau hli lawm, Mas kuv uas yog nej tus thawj-coj thiaj li tau muaj ib txoj kev ntseeg tau hais tias: Thaum Dab Yawm-saub tau tsim muaj tau lub ntiaj-teb no rau txhua haivneeg thiab txhua-yam tsiaj-txhuv los nyob lawm, *Mas Dab Yawm-saub yeej tau tso Hmoob los mus ua ib haivneeg uas kom Ntseeg ntsuj-plig thiab kom teev-hawm Dab Ntsuj-plig;* Xws li: kom tsevneeg Hmoob Ntseeg Ntsuj-plig thiab Teev-hwm cov Dab Ntsuj-plig li no: *Dab Yawm-saub, Dab Tswv-ntuj thiab Dab Tswv-teb, Dab Pog thiab Dab Yang, Dab Niam thiab Dab Txiv, Dab Vaj thiab Dab Tsev, Dab Yawm-saub tus lau-qaib ib liab ploog;* Es kom cov Dab ntsuj-plig no los mus ua lub teeb-taws kom tsevneeg Hmoob pom kev deb txog

rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai no nawb.

Yog li no, mas txij li hnuv no mus mas peb txhua tsevneeg Hmoob yov-tsum tau “*Ntseeg Ntsuj-plig thiab Teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig*” no, Es kom thaum twg peb tsevneeg Hmoob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai, los peb yov-tsum tau hu thov cov Dab ntsuj-plig (dab-nyeg) no los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv rau peb txoj kev txhawj thiab kev ntshai no nawb.

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj no thiaj li hais ntxiv hais tias: Kuv hais rau nej hais tias tom-qab uas kuv tau nrog Xwm-kab tham tas lawm, Mas kuv tau los mus teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig no raws li Xwm-kab txoj kev ntseeg los mus tau ntau hli no, Mas kuv ntseeg tau hais tias “*Yov-tsum yog Dab Yawm-saub tau tso txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig no los mus Tsoj (xees-muaj) rau Xwm-kab Los-txhiaj-txheej*” lawm tiag li.

Yog li no, Mas hnuv no tsevneeg Hmoob sawvdaws twb tuaj txij tuaj txhua rau qhov no lawm, Ces kuv yov hais qhia rau nej hais tias: “*Kuv tau txiav-txim-siab muab Xwm-kab Tsa los mus ua tus thanj-coj rau txhua phab kev ntseeg thiab kev teev-hawm uas yog peb tsevneeg Hmoob tug lawm nawb.*” Mas txij li hnuv no mus ces kuv yov kom Xwm-kab pib los mus “*Qhia rau txhua tsevneeg Hmoob txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab txoj kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig*”, Es kom txhua tsevneeg Hmoob yov-tsum paub txog rau txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig no, Es kom peb txhua tus “*Yov-tsum tau koj txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm no mus ua ib Txojcai (Ib tug qauv) siv rau Hmoob lub-neej mus rau yav tom-ntej no nawb.*”

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj thiaj li hais ntxiv hais tias: Vim-yog li hais los saum-no, mas kuv thiaj li tau ntseeg tau hais tias: “*Peb yog Ibhavneeg Hmoob mas peb yov-tsum tau muaj ib txoj kev Ntseeg thiab ib txoj kev Teev-hawm Coj los mus siv tsuj peb lub-neej, Mas peb ua dabtsi los peb thiaj li yov ua tau siab-ncajncees raws li peb txoj kev ntseeg xwb.*”

Tsis tas li xwb, kuv ntseeg tau hais tias: “*Peb txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm peb cov Dab ntsuj-plig no yov ua tau rau peb Hmoob muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab txanji sibyoog Uas yov ua tau rau peb muaj tau txoj kev sibblub kom nyob tau ruaj li zeb thiab kbov li tsua, Es kom tsis txhob muaj lwm havneeg twg yov tuaj ntxias-dag tau kom peb ib tug neeg Hmoob twg yov muaj cuabkav ua tau lub siab-lim-hiam tau rau peb ib tug neeg Hmoob twg li.*”

Yog li no, mas hnuv no, kuv tau muab Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab txoj kev teev-hawm Dab ntsuj-plig Coj los mus tsim tau ua “*Ib txojcai (ib txoj kev ntseeg) rau peb txhua tsevneeg hmoob Coj los mus siv tsuj rau peb lub-neej rau yav tom-ntej lawm*”. Mas tom-qab uas Xwm-kab qhia rau peb txhua tsevneeg tas lawm, Mas nyias yov-tsum tau ua tus Coj mus qhia rau nyias cov tub-ki kom “*Lawv yov-tsum tau siv txoj kev ntseeg (txojcai) no mus ib tiam dhau ib tiam rau yav tom-ntej Es kom Hmoob txoj kev ntseeg ntsuj-plig, kev teev-hawm Dab ntsuj-plig, thiab Hmoob tej teej-tug yov-tsum nyob uake nrog-nraim rau tsevneeg Hmoob lub koobnepe tsis pub kom muaj hnuv ploj mus li no nawb.*”

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj no thiaj li hais ntxiv hais tias: Kuv yov hais-qhia rau

txhua tsevneeg Hmoob hais tias: “Vim-yog kuv tau siv Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig coj los mus tsim tau ua ib txojcai (*txoj kev ntseeg*) coj los mus rau peb hmoob siv li no lawm, Mas peb txhua tsevneeg Hmoob yov tau ‘*Nco-ntsoov Xwm-kab lub txiaj-ntsim tseg*’ Es txij hnuv no mus mas yog hais tias ‘*Thaum twg peb tsevneeg ho muaj noj-haus loj*’ los peb yov tau nco-ntsoov hu Xwm-kab Los-txhiaj-txheej tuaj nrog peb noj-haus thiab.”

Tsis tas li xwb, yog hais tias “*Nnub twg Xwm-kab ho tau ncaim lub ntiaj-teb no rov qab mus nrog Dab Yawm-saub nyob rau pem Hmoob lub nroog ntuj Ceebtsheej lawm,*” los thaum peb muaj noj-haus los peb yov-tsum tau nco-qab-ntsoov “*Hu Xwm-kab tus Dab Ntsuj-plig los nrog peb noj-haus thiab peb yov-tsum tau teev-hawm Dab Xwm-kab mus ib tiam dbau ib tiam thiab no nawb.*”

Ces Hmoob tus thawj-coj thiaj li hais ntxiv hais tias: Vim-yog Xwm-kab yog tus uas tau muab daim-txiag-ntoo Coj los mus siv ua qhov chaw rau khoom teev-hawm peb cov Dab Ntsuj-plig, mas kuv thiaj li tau muab nws lub daim-txiag-ntoo no tis lub npe hu ua “*Thaj-Xwm-Kab*” no lawm nawb, Mas txij hnuv no mus ces peb yov tau muab qhov chaw siv teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig no hu ua “*Lub Thaj-Xwm-Kab*” no nawb.

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj no thiaj li hais ntxiv hais tias: Cov kwvtij thiab neejtsa Hmoob, Hnuv no kuv yog nej tus thawj-coj, Mas kuv yov rov-qab hais dua ib lwm ntxiv rau nej txhua tus hais tias: “Vim yog Xwm-kab yog tus tsim-muaj tau lub Thaj-xwm-kab los mus ua qhov chaw rau khoom rau peb teev-hawm peb cov Dab Ntsuj-plig (*dab-nyeg*) los mus ua lub teeb-taws kom peb pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv peb tsevneeg Hmoob txoj kev txhawj thiab kev ntshai lawm, Mas hnuv twg yog hais tias Xwm-kab tau ncaim peb rov qab mus nrog Dab Yawm-saub nyob lawm; “*Es thaum peb muaj noj-haus los thov kom peb txhua tus yov-tsum tau nco-qab-ntsoov hu Dab Xwm-kab los nrog peb noj-haus,*” thiab thov kom peb txhua tus “*Yov-tsum tau nco-qab-ntsoov Teev-hawm nws tus Dab Ntsuj-plig Uas kuv yog nej tus thawj-coj Es kuv tau muab ntis npe hu hais tias yog ‘Dab Xwm-kab’ lawm no nawb.*”

Hmoob thawj-tus thawj-coj Cov Lus Tseem-ceeb tshaj Hais rau

Tsevneeg Hmoob Yog Dabtsi tiag

Ces Hmoob thawj-tus thawj-coj thiaj li los hais ntxiv hais tias: Cov Kwvtij thiab neejtsa Hmoob, kuv ntseeg tau lawm hais tias peb tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab Teev-hawm cov Dab Ntsuj-plig no yov yog ib txoj kev zoo uas “*Yov los Coj tau peb tsevneeg Hmoob taug tau ib txoj kev, Yov los rub tau peb Hmoob nyob tau uake, Yov los ua tau kom peb muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab txawj sibyoog, Yov los ua tau rau peb muaj txoj kev sibhlub tau puw-ntoob, Yov los mus tuav tau peb lub-nej Hmoob, thiab Yov los mus tuav tau peb lub npe Hmoob kom nyob tau ruaj li zeb thiab kev li tsua no nawb.*”

Yog li no, Mas kuv tsuas los ua nej tus thawj-coj ib zaug xwb, Kuv xav kom nej txhua tus muab txoj kev “*Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig no Coj mus siv pab rau*

nej tsevneeg Es kom tsevneeg Hmoob txhua tus Khwv noj-haus me-me xwb los kom tau ntau-ntau, Hos nej ho

khwv noj-haus ntau-ntau los kom nej muaj seem Coj mus pab rau cov neeg txom-nyem ib-yam-nkaus li qhov uas Xwm-kab tau muab nws cov qoob-loo seem Coj mus pab rau cov neeg txom-nyem tau noj lawm thiab no nawb.”

Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos hais ntxiv tias: Kwvtij thiab neejtsa Hmoob, kuv xav kom peb txhua tus nco-qab-ntsoov hais tias: “*Nws tsuas yog peb txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig, txoj kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, txoj kev Sibntseeg-siab, thiab kev Txawj Sibyoog xwb; Thiaj li yov los mus ua tau lub kaus roos tiv-thaiv tau kom lwm tus neeg los yog lwm haivneeg tsis txhob tuaj mus ntxias-dag tau peb ib tug Hmoob twg rov qab rov-taw tuamntuj tau rau peb Hmoob xwb no nawb.”*

Thaum kawg, ces Hmoob tus thawj-coj no thiaj li hais tias: Kuv hais rau peb tsevneeg hmoob hais tias Kuv ntseeg tau lawm hais tias “*Nws tsuas-yog peb txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig, kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, txoj kev Kwvtij, txoj kev Neejtsa, txoj kev Sibntseeg-siab, thiab txoj kev Txawj Sibyoog xwb;”* Thiaj li yov los mus ua tau tus txha-nqaj-qaum los mus nres-txheem kom peb Hmoob lub-neej txoj kev Sibhlab nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua xwb no nawb.

Thaum Hmoob tus thawj-coj muab nws “*Txojcai txog rau txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev tee-hawm Dab Ntsuj-plig thiab nws cov lus qhuab-qhid”* Coj los hais tas li saum-no, Ces nws “*Lub Kua-Muag thiaj li Poob-nthav.”* Ces nws thiaj li hais tias: Cov kwvtij thiab neejtsa Hmoob, kuv lub kua-muag poob Vim-yog hais tias kuv ntshai-ntshai heev hais tias:

“Ib Tsam peb tsevneeg Hmoob ho muaj ib-feem tsis muab peb txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab Teev-hawm Dab Ntsuj-plig no coj los mus Saib kom muaj-nqi heev, Ces ntshe muaj ib hnuv twg yav tom-ntej no Es peb Hmoob tau Ntsib txoj kev Txhawj thiab kev Ntshai Es txawm yog peb yov txhos-caug Quaj thov npaum licas los ntshe Yov Tsis muaj leej twg yov rua qhov-muag saib, Yov Tsis muaj leej twg yov tig pob-ntseg mloog, thiab ntshe Yov Tsis muaj leej twg yov los qhovtwg los mus cev-tes pab peb tsevneeg Hmoob li xwb”.

Thaum tus thawj-coj Hmoob hais li no tas, Ces “*Txbua tus neeg Hmoob thiaj li tsa suab-hlo quaj lawm xwb.”* Ces Hmoob tus thawj-coj Thiaj li “*Ncig los mus phlws cov tsevneeg tuaj koom kev sibtham no Taub-hau ib tug dhau ib tug tas;”* Ces cov tsevneeg Hmoob thiaj li sawv-kev mus tsev lawm.

Zaj lus no qhia tau hais tias: Tus thawj-coj zoo mas Nws yeej txaus-siab-hlo “*Txo nws lub hwj-chim thiab muab nws cov pejxeem coj los mus saib ua qhov tseem-ceeb tshaj dua li nws tus-kehej, Nws yeej lees pom nws txoj kev txhaum, Nws yeej hlab txhua tus ib-yam-nkaus, Nws yeej txaus-siab-hlo qhuas thiab siv lwm tus neeg lub tswvyim, Nws yeej muab lub txiaj-ntsim rau txhua tus neeg uas ua tau ib yam dabtsi zoo, Nws yeej saib txhua tus neeg muaj-nqi ib-yam, Nws yeej lees paub hais tias nws yeej tsis txawj thiab tsis paub txhua yam, Nws yeej ntseeg hais tias nws haivneeg Hmoob yov-tsum muaj ib txoj kev Ntseeg thiab yov-tsum tau Teev-hawm txoj kev Ntseeg no kom tau puv-ntoob li, thiab Nws yeej ntseeg tau hais tias yog lub-caij twg Nws muaj lub-siab xav tau tsis ncaincees Ces thov kom Dab Yawm-saub rau lub-txim rau nws kom puv-ntoob li.”*

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):

“Dej qia-neeg twb tsis muaj cuabkav ua kom nroj-tsuag tsis txhob loj-hlob, tsis txhob muab lwm tus neeg txoj kev thuam (txwv-txiav) coj los mus txiav tau rau koj txoj kev ntseeg Ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig.” __ ThajYeeb Lis 1996.

“Tsis muaj ib-tug neeg twg yov ntsub lwm tus neeg Tshaj dua li qhov uas nws Ntsub tus neeg uas siv pov-thawj coj los ua qhov-tseeb xwb.” _ThajYeeb Lis 2022.

“Txawm yog koj yov tsis muaj nuj-nqi rau lwm tus neeg lawm, los koj yeej tseem muaj-nqi heev rau Dab Yawm-saub.” __ ThajYeeb Lis 2024.

“Tsis txhob chim, Tsis txhob quaj, So koj lub kua-muag; vim Dab Yawm-saub twb rau-txim rau tus neeg siv nws lub siab-lim-hiam rau koj lawm” __ ThajYeeb Lis 2024.

“Yog koj xav nyob kom tau kaj-siab-lug, ces qi koj lub qhov-muag thiab ntsaws koj lub qhov-ntsej, Es kom tsis txhob pom thiab tsis txhob hnov lwm tus neeg cov teebmeem xwb.” __ ThajYeeb Lis 2024.

“Tsis txhob txhawj txog lwm tus neeg lub-neej, Es txhawj txog koj tus-kheej lub-neej xwb, Vim Dab Yawm-saub yeej tsis rau-txim rau koj vim lwm tus neeg ua txhaum, Nws tsuas-yog rau-txim rau koj rau yam koj ua txhaum xwb.” __ ThajYeeb Lis 2023.

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab ntsuj-plig xwb

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Txhooj-lus 5

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev coj noj-haus

(Raws li tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj-loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaus-mom dub, rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv xwb)

Raws li qhov uas tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho dub loj-loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaus-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; los hais-qhia rau kuv xwb, Mas nws hais tias: Thaum Dab Yawm-saub tso hwj-huab los mus Tshoj rau Hmoob thawj-tus thawj-coj uas muaj lub npe hu ua Tswv Zos no, Mas Dab Yawm-saub yeej tau muab ib txoj kev ntseeg hais tias tus thawj-coj txoj haujlwm yog yov tau ua licas tiag rau Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos lawm. Yog li no, mas txawm yog hais tias Tswv Zos yeej tsis paub txog ntau yam dabtsi li, los nws thiaj li cia li paub tseeb hais tias: *“Txoj kev ua tus thawj-coj no yog yov ua dabtsi tiag es nws thiaj li yov los mus coj tau nws cov pejxeem los mus nyob tau uake Koom ib lub zej-xos, los mus muaj tau txoj kev Sibntseeg-siab thiab Txawj Sibyoog, thiab kom los mus muaj tau txoj kev Sibhlub uas nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.”*

Yog li no, mas thaum cov tsevneeg Hmoob tau xaiv-tsa tau nws los mus ua tus thawj-coj lawm, Ces nws thiaj li ua raws-nkaus li nws txoj kev ntseeg uas Dab Yawm-saub tshoj rau nws. Tsis tas li xwb, lub-caij thaum nws los mus ua tus thawj-coj no, los nws yeej tau los mus muab kev cob-qhia rau cov pej-xeem txog rau Txoj kev coj noj-haus, Txoj kev txawj sibyoog, thiab Txoj kev sibntseeg-siab Es kom tsevneeg Hmoob lub-neej txoj kev sibhlub thiaj li nyob tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais hais tias: Thaum Dab Yawm-saub tsim-muaj tau lub ntiaj-teb (*lub ntuj thiab daim-av*) no lawm, Ces Dab Yawm-saub thiaj li tau xav hais tias nws yov tau tsim kom muaj ntau-ntau haivneeg los mus nyob kom puv-nkaus rau txhua ces-kaum-av nyob rau hauv lub ntiaj-teb no. Yog li no, Mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tsim kom txhua ib haivneeg twg mas *“Yov-tsum muaj ib cov lus-hais sib-txawv, Yov-tsum muaj khoom-siv (teej-tug) sib-txawv, Yov-tsum muaj txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm sib-txawv, Yov-tsum muaj txoj kev coj Noj-haus sib-txawv, thiab kom ib haivneeg twg mas nws Yov-tsum muaj ib tug los mus ua Thawj-coj rau haivneeg ntawd thiab.”*

Txhais tau tias, kom txhua ib haivneeg twg yov-tsum muaj ib tug los mus ua tus thawj-coj uas yog tus uas muaj txojcai kom loj-siab tshaj Es kom nws thiaj li muaj cuabkav los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv nws haivneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Tabsis mas tus thawj-coj yov-tsum yog tus neeg uas “*Muaj lub-siab ncaincees*, muaj lub-siab dawb-huv, *Saib txhua tus neeg kom muaj-nqi ib-yam*, Hlub lwm tus neeg li nws hlub nws txoj-sia,” thiab nws yov-tsum paub kom tseeb hais tias “*Yog hnuv twg nws pib muaj lub-siab tsis ncaincees, Ces Dab Yawm-saub yov pib rau-txim rau nws*”. Dab Yawm-saub txoj kev rau txim rau tus neeg tsis ncaincees Ces yog “*Ua kom nws muaj txoj kev Nyuab-siab tas li, kom nws Txaj-muag rau lwm tus neeg heev, kom muaj qee tus neeg Ntxub nws heev, kom muaj qee tus neeg muaj cuabkav Ua Phem tau rau nws, thiab kom nws ua lub-Neej nyob nrog rau txoj kev Txhawj thiab Ntshai tas li xwb*”.

Kev Xaiv-tsa tus thawj-coj nyob rau txhua lub zej-zos

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais tias kom txhua-txhua ib lub zej-zos Hmoob twg, mas Hmoob yov-tsum tau xaiv-tsa kom ib tug neeg los mus ua tus thawj-coj rau ib lub zos twg. Tabsis mas yov-tsum tau xaiv-tsa tus thawj-coj uas kom yog ib tug neeg uas muaj lub zeem-muag zoo thiab kom nws tsa-tes tau rau Dab Yawm-saub hais tias yog thaum twg nws muaj txoj kev xavtau rau qhov tsis ncaincees, Ces kom Dab Yawm-saub yov-tsum rau txim rau nws li.

Tus thawj-coj yog tus neeg zoo licas tiag

(Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab kev coj noj-haus)

Tus thawj-coj yog ib tug neeg uas nws muaj lub zeem muag zoo uas yov coj tau los mus siv pab tau rau cov pejxeem kom nce tau mus ib theem ntxiv. Tus thawj coj yog ib tug neeg uas nws muaj cuabkavv hais (*ua*) tau kom muaj coob-coob tus neeg siv nws zeem-muag thiab ua raws li qhov nws tau teev tseg lawm. Tus thawj coj yog ib tug neeg uas muaj cuabkav ua tau rau coob tus neeg txaus-siab-hlo txhawb-nqa nws lub zeem-muag thiab txaus-siab-hlo pab lub dag-zog thiab txhawb-nqa nws lub zeem-muag yam tsis nco-qab khuv-xim lawv lub dag-zog thiab lawv cov nyiaj-txig hlo li. Tus thawj-coj yov-tsum paub kom tseeb tias lo lus hais tias “*lub npe Thanj-coj*” no yog dabtsi tiag, thiab lo lus hais tias “*Kev coj noj-haus*” no ne ho yog dabtsi tiag thiab.

Tsis tas li xwb, Tus thawj-coj yov-tsum yog tus neeg uas ua kom tau ib-tug qauv zoo rau lwm tus neeg, xws li tias: “*Nws Tsis Haus Dej-cavn, Nws Tsis Haus Yeeb-tshuaj, Nws Tsis Tsw-txiag Yuam-pov, Nws Tsis Siv txoj kev Xav-xwb coj los ua kev Txiaiv-txim, Nws Tsis Siv lus Tang-xaiv coj los ua Qhov-tseeb*, thiab Nws Tsis muab Nyiaj-txiag thiab kev Kawmntawv Siab coj los hais ua kev Hem-thawj.”

Leej twg yog tus xaiv tus thawj-coj?

Cov pejxeem yog cov xaiv tus thawj-coj

Koj yov xaiv tus thawj-coj zoo licas tiag

(Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab kev coj noj-haus)

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais tias: Txoj kev xaiv-tsa tus thawj-coj uas yov los mus ua tus coj noj-haus rau koj thiab koj cov txheeb ze Es nws yov yog tus muaj txojcai loj siab-tshaj lawm, mas koj yov-tsum tau xaiv tus neeg zoo li cov ntsiab-lus hauv-qab no:

- Xaiv tus kom koj yeej paub hais tias nws tau hais licas lawm mas nws yeej ua tau raws li qhov nws tau hais lawm tiag. Txhais tau tias nws yeej tsis yog neeg dag thiab yeej tsis yog neeg zais-siab li,
- Xaiv tus koj pom hais tias nws lub zeem-muag yeej yov pab tau rau koj los-yog rau koj cov txheeb ze,
- Xaiv tus kom koj ntseeg tau hais tias nws yog ib tug neeg tsis ntshaw nyiaj-txiag “*tshaj dua li*” nws txoj kevhlub rau lwm tus neeg,
- Xaiv tus kom koj paub hais tias nws yog ib tug neeg lub-siab ncaincees,
- Xaiv tus kom nws txib koj ua dabtsi los koj yeej zoo-siab-hlo ua rau nws li,
- Xaiv tus kom nws hais txog kev sibpab nyiaj-txiag los-yog sibpab dag-zog los koj yeej zoo-siab-hlo pab nws li,
- Xaiv tus kom koj yeej ntseeg tau hais tias nws yeej tsis lam muab pejxeem cov nyiaj-txiag coj mus siv rau nws tus-kheej los-yog siv tsis raws txojcai,
- Xaiv tus kom nws tsis txhob yog yov los ua tus thawj-coj yuav lub koobnpe xwb es tsheej xyoo yeej ua tsis tau ib yam dabtsi tso rau saum-rooj rau koj pom li,
- Xaiv tus kom tsis txhob yog neeg haus dej-cawv, twv-txiag yuam-pov,
- Xaiv tus kom tsis txhob yog neeg khav-theeb los-yog hais lus saib-tsis-taus lwm tus neeg,
- Xaiv tus kom nws saib tus neeg txom-nyem los yeej muaj-nqi npaum li tus neeg muaj nyiaj-txiag ntau kos-yog tus neeg kawmntawv siab thiab.
- Xaiv tus kom nws cuab pob-ntseg mloog koj cov lus uas koj nrog nws tham thiab.
- Xaiv tus kom nws yeej ib txwm tau muab nws lub sijhawm coj mus pab lwm tus neeg heev dhau los lawm,
- Xaiv tus kom nws yeej saib txhua tus neeg muaj-nqi ib-yam-nkaus xwb,

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

- Xaiv tus kom nws paub thiab ntseeg hais tias suab pejxeem yog nws txoj sia thiab yog nws lub zog,
- Xaiv tus kom nws yeej qhib tau txoj kev rau koj nrog nws sib-tawm tswvyim tau. Pivtxwv li tias, koj yeej nug tau nws txog rau txhua-yam, koj yeej sib-cam tau nrog nws, koj qhia tau rau nws txog rau nws qhov phem thiab qhov zoo,
- Xaiv tus kom Nws yeej muaj cuabkav ua tau rau nws pab-pawg neeg txaus-siab-hlo pab dag-zog thiab pab nyiaj-txiag txhawb-nqa rau Nws lub zeem-muag yam tsis nco-qab khuv-xim li.
- Xaiv tus kom Nws yeej muaj cuabkav qhia tau meej-meej tias nws lub zeem-muag yog dabtsi tiag, es kom cov neeg ua haujlwm rau nws thiaj li ua kom tau txoj haujlwm tiav-hlo li nws lub zeem-muag,
- Xaiv tus kom Nws yeej muaj cuabkav rub tau ntau hom-neeg los mus koom-siab tau uake Es muaj tau txoj kev sibntseeg-siab thiab sib-raug-zoo tau puv-ntoob,
- Xaiv tus kom Nws yov-tsum koom kev sib txhawb-siab thiab sibpab — Nws yov-tsum tau txo lub hwj-chim mus koom kev sibpab rau txhua-yam li qhov nws muaj cuabkav ua tau. Qee yam kev sibpab mas txawm yog hais tias lawv yov caw nws thiab lawv yov tsis caw nws, los nws yeej yov-tsum tau mus koom lawv li; ces kuj yog xws li txoj kev: Muaj mob-nkeeg thiab kev muaj-tuag. Pivtxwv li tias, txoj kev muaj mob-nkeeg thiab txoj kev muaj-tuag, Mas txawm yog lawv yov tsis hu nws thiab lawv yov tsis qhia nws paub li, los tsuav-yog nws yeej tau hnov los-yog nws yeej tau paub lawm, ces nws yov-tsum tau mus koom li.

Nco-ntsoov tias, txoj kev mus koom rau txoj kev muaj mob-nkeeg los-yog kev mob-tuag, “Nws Tsis yog txoj kev yov-tsum kom luag Caw koj, Nws Tsis yog txoj kev uas koj yov mus Haus Dej-cawv, Nws Tsis yog txoj kev uas koj yov mus es kom luag Rau Ib Rooj-mov rau cov thawj-coj Noj-haus, Nws Tsis yog txoj kev koj mus koom es kom luag Nco koj lub Txiaj-ntsim, thiab Nws Tsis yog txoj kev uas yov-tsum kom lawv Caw koj mus Hais-lus xwb mas nws mam li koom xwb.”

Yog thaum tus thawj-coj saib lwm tus neeg muaj-nqi lawm, ces lwm tus neeg yeej yov saib nws muaj-nqi thiab xwb. Yog hais tias Nws yeej Tsis tau mus koom lwm tus neeg ntau-ntau zaus lawm, ces lwm hnuv Nws ho xav kom lawv pab los-yog txhawb-nqa nws, los lawv yeej yov tsis tuaj koom thiab tsis tuaj txhawb-nqa nws li thiab xwb. Nco-ntsoov hais tias, kev mus sib-koom no tsis yog koj lam mus Es kom tshwm-ntsej-muag xwb,

los-yog lam mus Es kom tau txiaj-ntsim xwb; nws yov-tsum yog koj yeej zoo-siab-hlo mus koom ua kev zoo-siab thiab kev txhawb-siab rau lawv xwb.

- Xaiv tus kom Nws yov-tsum paub ceev nws lub meej-mom --- Nws yov-tsum paub hais tias nws yog leej twg thiab nws haivneeg yog leej twg tiag. Txhais tau tias nws yov-tsum paub kom tseeb hais tias nws thiab nws haivneeg yog caj-ces twg tiag, Es nws yov-tsum tau los mus lees paub nws caj-ces thiab los mus tuav nws caj-ces (meej-mom) kom ruaj-khov, Es kom lwm haivneeg paub hais tias nws yeej yog ib tug neeg yug los nyob muaj caj-ces thiab.

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais tias: “Ib tug neeg uas tsis muaj Meej-mom ces yog tus neeg uas nws yeej ua neeg nyob tsis muaj Caj-ces li, ces nws lub-neej thiaj li nyob nrog rau txoj kev Txhawj thiab kev Ntshai tas li xwb.”

Qhov li hais los saum-no qhia tau tias: Tus neeg uas yog ib tug Thawj-coj zoo, Mas “Nws yeej Tsis muab nws haivneeg txoj Ntseeg thiab kev Teev-hawm”, Xws li: “Kev Noj Tshiab Pebcaug los-yog ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab” coj los mus muab rhuav-tshem Es coj mus siv ua ib txoj kev Khwv Nyiaj-txiag rau nws tus-kheej los-yog rau lwm tus neeg li. Pivtxwv li tias, “Nws yeej tsis muab Hmoob Lub Tshiab Pebcaug los-yog kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab Coj los mus ua rau thaum lub 7 hli, 8 hli, 11 hli, 12 hli, los-yog lub 1 hli li.” Tsis tas li xwb, tus neeg uas yog ib tug thawj-coj zoo, Mas nws yeej “Tsis pub kom ib lub xyoo tshiab twg Mas kom haivneeg Hmoob muaj noj ntau-ntau lub Tshiab Pebcaug los-yog ua txoj kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo tshiab ntau-ntau zaus li.”

Nco ntsoov tias: “Txoj kev Ntseeg, mas nws Tsis yog Ib-yam uas koj yov Ib-sij muab Pauv (hloov) ib zaug thiab thaum twg koj Xav muab Pauv (hloov) Ces koj cia li muab Pauv (hloov) tau li.” Tabsis mas “Txoj kev Ntshaw thiab kev Xavtau xwb, Ces nws kuj yog Ib-yam uas yog thaum twg koj Xav muab Hloov (pauv) los koj yeej muab Hloov (pauv) tau li.”

Yog thaum koj paub “Xaiv tau tus Thawj-coj uas koj muaj txoj kev Ntseeg nws siab thiab koj Nyiam nws lub Zeem-muag zoo lawm,” ces txoj kev sibpab dag-zog, nyiaj-txiag, tshwm-ntsej-muag ua kev txhawb-siab, thiab kev sibtham; los koj yeej yov txaus-siab-hlo mus koom thiab mus txhawb-nqa nws kom tau puv-ntoob li.

Yog koj “Txawj Xaiv” tau tus neeg koj muaj txoj kev ntseeg nws siab thiab nyiam nws lub zeem-muag lawm, mas koj thiaj li xav pab txhawb-nqa nws thiab. Tabsis mas yog koj “Tsis Txawj Xaiv” Es koj xaiv tau tus neeg uas nws saib koj tsis muaj-nqi, tus neeg lub-siab tsis ncajnrees, tus neeg nws tsis ua haujlwm rau koj Es nws tsuas-yog ua haujlwm rau nws tus-kheej xwb; Ces koj yeej yov saib nws tsis muaj-nqi li ces koj yeej yov tsis txhawb-nqa nws li thiab. Txhais tau tias, qhov uas “Koj Tsis Txhawb-nqa Nws no Yog Tim Koj xwb, Tsis Yog Tim Nws, VIM Koj Yog tus Xaiv Nws los ua Koj tus Thawj-coj.”

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

Qhov tseem-ceed tshaj rau txoj kev coj Noj-haus, Ces yog tus Thawj-coj yov-tsum
tau paub nrhiav kom tau cov neeg uas kom paub zoo txog txoj haujlwm thiab kom muaj
peev-xwm ua tau txoj haujlwm uas Nws yov kom lawv ua rau Nws ntawd kom tau puv-
ntoob xwb.

Pivtxwv li hais tias, Nws pab neeg tus twg yog tus txawj txais-tos qhua Ces Nws yov
tau kom tus ntawd los mus ua tus saibxyuas rau phab kev txais-tos qhua, tus twg yog tus
txawj ua zaub-mov noj Ces Nws yov tau kom tus ntawd los mus ua tus saibxyuas rau
phab kev ua zaub-mov noj, thiab tus twg yog tus paub txog kev-cai dab-qhuas Ces Nws
yov tau kom tus ntawd los mus ua tus saibxyuas rau phab kev-cai dab-qhuas.

Txoj kev coj noj-haus yog txoj haujlwm uas tsis yoojyim kiag li, Mas tus thawj-coj
thiaj li yov-tsum txawj mus nrhiav kom tau coob-coob tus neeg thiab kom yog cov neeg
uas lub-siab ncaincees uas yeej paub thiab yeej muaj cuabkav yov ua tau txoj haujlwm
ntawd kom tau tiav-hlo raws li qhov uas tus thawj-coj yeej tau muab teev-tseg lawm.

Txhais tau tias, tus thawj-coj yov-tsum yog ib tug neeg uas “Ncaincees, Txawj muab
kev txhawb-siab, Txawj hais lus kom haum tau rau txhua tus, Txawj fwm txhua tus,
Saib txhua tus muaj-nqi ib-yam, thiab Txawj yoog tau txhua tus thiab.”

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais ntxiv hais tias: Muaj ib-feem thawj-coj
uas nyob rau hauv ib lub zos twg, los-yog rau ib pab neeg twg, Mas tej zaum “Nws kuj
Tsis yog pejxeem yog cov xaiv-tsa thiab,” Thiab feem-ntau mas “Nws yeej tsis muaj ib
txojcai yov yuam tau (rau-txim) lwm tus neeg kom ua li nws hais li thiab.” Tabsis mas
nws yeej muaj cuabkav ua tau tus neeg cev-lus ntawm cov pejxeem mus rau hauv nom-
tswv tej chaw ua haujlwm thiab.

Pivtxwv li tias, tus thawj-coj rau ib pab neeg tsawg-tsawg xwb, los nws yeej muaj cai
mus nrog nom-tswv zej-zos sibtham, los-yog mus nrog tub-ceed-xwm sibtham txog rau
txoj kev ruaj-ntseg thiab kev noj-haus uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv cov pejxeem
thiab nyob rau hauv lub nroog lawv nyob thiab.

Qhov kawg no, Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais tias: “Tus thawj-
coj zoo mas nws yog tus neeg uas txo tau lub hwj-chim thiab nws yeej pom nws qhov
tsis zoo thiab,” Mas nws thiaj li txaus-siab-hlo los “Txais-tos lwm tus neeg lub tswvyim
thiab txoj kev qhia nws los-yog txoj kev thuam nws” Coj los mus siv ua ib txoj kev kawm
thiab coj los mus siv pab rau nws tus-kheej thiab.

Ib tsevneeg twg tsuas pub muaj ib tug txiv-tsev thiab ib tug niam-tsev xwb Hmoob
thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais hais tias: Dab Yawm-saub yeej tau hais tseeb lawm
hais tias: txoj kev ua lub-neej nyob rau hauv lub ntiaj-teb no mas kom “Ib tsevneeg twg
mas kom tsuas muaj ib tug niam-tsev thiab tsuas muaj ib tug txiv-tsev xwb.” Thiab kom
“Tus pojniam los mus ua tus niam-tsev Es los mus ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub
zeem-muag thiab txhawb-nqa tus txiv-tsev txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-
ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau li.” Hos kom “Tus txivneej los mus ua tus txiv-
tsev Es kom nws yog tus muaj txojcai loj-siab tshaj nyob rau hauv nws tsevneeg,” Es
kom nws thiaj li yov muaj cuabkav los mus ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg

txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais ntxiv hais tias: Txhua tsevneeg Hmoob yov-tsum tau paub kom tseeb txog rau Dab Yawm-saub lo lus hais tias “Ib pab tsiaj-txhuv twg los nws tsuas muaj ib tug yog tus thawj-coj xwb, Hos ib lub hav-zoov loj-loj los nws tsuas muaj ib tsoob-ntoo thiaj li yog tsoob loj-siab tshaj xwb, thiab ib tsevneeg twg txawm yog yov muaj coob tus txawj ntse ib-yam los nws muaj ib tug yog tus txiv-tsev es yog tus muaj txojcia loj-siab tshaj xwb”, Es kom sawvdaws yov-tsum tau ua raws li Dab Yawm-saub txoj kev ntseeg no thiab.

Tus txiv-tsev zoo yog dabtsi tiag

(Raws li Hmoob thawj-tus thawj-coj cov lus qhuab-qhia)

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais tias: “*Tus txiv-tsev zoo*” yog tus txivneej (*tus neeg*) uas yeej tau zoo-siab-hlo los ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau Es kom thaum lub ntuj tshav-kub los kom tshav tsis txhob kub tau thiab kom thaum lub ntuj los-nag los kom nag tsis txhob ntub tau rau nws tsevneeg li.

Txhais tau hais tias tus txiv-tsev zoo yeej tau zoo-siab-hlo los mus ris txhua lub nra thiab los mus nres-txheem rau txhua-yam uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv nws tsevneeg, xws li: *qhov phem, qhov zoo, qhov sib, qhov nyhav, lub koobnpe phem, thiab lub koobnpe zoo* tibi.

Yog-vim li no, mas tus txivneej (*tus neeg*) uas yog ib tug txiv-tsev zoo rau nws tsevneeg lawm thiaj li yov-tsum yog ib tug neeg uas:

- yeej zoo-siab-hlo los ua lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- yeej zoo-siab-hlo los ua tus ris rau txhua lub nra nyhav, txhua lub nras sib, thiab los nres-txheem rau txhua yam phem thiab txhua yam zoo uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv nws tsevneeg,
- yeej txawj yoog thiab txawj uv (*ua kawm to-qab*) tau rau txhua yam teebmeem uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv nws tsevneeg,
- yeej zoo-siab-hlo los hlub nws tus pojniam kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav hlub (*ua*) tau,
- yeej zoo-siab-hlo los hlub nws cov menyuam kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav hlub (*ua*) tau,
- yeej coj tau ncajnnees, tsis dag, thiab tsis zais-siab rau nws tsevneeg,
- yeej zoo-siab-hlo los hlub nws tsevneeg txhua tus sib-npaug-zos,

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

- yeej tsis yog neeg dag thiab tsis yog neeg khav-theeb,
- yeej tsis haus dej-cawv,
- yeej tsis haus yeeb haus tshuaj,
- yeej tsis mus ua tub-sab tub-nyiaj,
- yeej tsis mus twv-txaj yuam-pov,
- yeej tsis ua ib tug neeg tub-nkeeg,
- yeej tsis yog ib tug neeg mloog lus-xaiv thiab muab lus-xaiv coj los siv ua qhov
tseeb es coj los ua teebmeem rau nws tsevneeg los-yog rau lwm tus neeg,
- yeej tsis muab txoj kev-xav-xwb coj los siv ua kev txiav-txim siv rau nws tsevneeg,
los-yog siv rau lwm tus neeg.

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais ntxiv hais tias: Dab Yawm-saub yeej tau
tsim neeg yug los nyob rau lub ntiaj-teb no, Mas kom “*Ib tsevneeg twg mas nws tsuas
muaj ib tug yog tus txiv-tsev thiab kom yog tus uas kom muaj txojcai loj-siab tshaj
nyob rau hauv nws tsevneeg*” Es kom nws thiaj li muaj tau txojcai puv-ntoob los ua
lub kaus roos tiv-thaiv tau rau nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai.

Vim-yog li no, Mas Dab Yawm-saub thiaj li tau muab ib lo lus tseem-ceeb heev rau
neeg coj los mus siv rau neeg lub-neej nyob rau ntiaj-teb no; Xws li tias, “*Kom txawm
yog hais tias tus txiv-tsev yov txij qaib los-yog txij dev xwb*, los nws yeej yog tus txiv-
tsev lawm, Ces nws tsevneeg (*tus niam-tsev*) yov-tsum tau *fwm nws Es mloog nws hais
thiab kom txawj yog nws txoj kev tswj thiab txoj kev coj noj-haus nyob rau hauv
nws tsevneeg.*” Txhais tau hais tias txhua-yam uas tshwm-sim nyob rau hauv ib tsevneeg
twg, ces txawm yog hais tias yov yog: *yam zoo, yam phem, qhov sib, qhov nyhav,
lub koobnpe zoo, thiab lub koob npe phem*; los tus txiv-tsev yov-tsum yog tus los nres-
txheem thiab yog tus los mus ris rau txhua lub nras tibsi li.

Tus txiv-tsev txoj haujlwm yog dabtsi tiag

(Raws li Hmoob thawj-tus thawj-coj cov lus qhuab-qhia)

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais tias: “*Tus txiv-tsev txoj haujlwm tseem-ceeb tshaj*” Ces yog
nws yov-tsum tau zoo-siab-hlo los mus ua tus txha-nqaj-qaum nres-txheem thiab los
mus ris txhua lub nra rau txhua yam kev zoo-siab thiab kev chim-siab (*tu-siab*) nyob rau
hauv nws tsevneeg; Xws li tias: *qhov phem, qhov zoo, qhov sib, qhov nyhav, lub koobnpe zoo,
thiab lub koobnpe phem*; kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Yog li no, tus txiv-tsev txoj haujlwm uas tseem-ceeb tshaj thiaj li muaj li hauv-qab no:

- los ua lub kaus roos tiv-thaiv rau nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus txha-nqaj-qaum los nres-txheem txhua yam kev zoo, kev phem, qhov sib, qhov nyhav, lub koobnpe phem, thiab lub koobnpe zoo; nyob rau hauv nws tsevneeg kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus thawj-coj nyob rau txhua phab haujlwm nyob rau hauv nws tsevneeg li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus tsim kom muaj lub zeem-muag zoo rau nws tsevneeg siv li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus txiav-txim thiab los ua tus qhia txoj hau-kev rau nws tsevneeg taug li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua lub teeb-taws kom nws tsevneeg pom tau kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus txiv-tsev zoo rau nws tsevneeg li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus txiv zoo rau nws tus pojniam li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua ib leej-txiv zoo rau nws cov menyuum li qhov nws muaj cuabkav ua tau,
- los ua tus sawv-cev ntawm nws tsevneeg mus rau tej kwvtij, neejtsa, thiab phoojywg li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Vim-yog hais tias ib-yim neeg twg lub-neej yeej muaj ntau yam kev phem, kev zoo, qhov sib, thiab qhov nyhav li hais los saum-no, mas Dab Yawm-saub thiaj li tau tso tus txivneej los mus ua ib tug txiv-tsev zoo rau tus pojniam, es los mus zoo-siab-hlo los ua lub kaus roos tiv-thaiv tus pojniam txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob, Es kom thaum lub ntuj tshav-kub los kom tshav tsis txhob kub tau nws thiab nws tsevneeg thiab kom thaum lub ntuj los-nag los kom nag tsis txhob ntub tau nws thiab nws tsevneeg li.

Tus Pojniam txoj kev ntshaw thiab xavtau tus Txivneej uas zoo-siab-hlo los ua nws tus Txiv-tsev

Nyob rau hauv tus pojniam lub-neej mas nws ntshaw thiab xavtau tus txivneej uas zoo-siab-hlo los ua ib tug txiv-tsev zoo rau nws tsevneeg es kom nws nyob tau tsheej ib-yim neeg xwb. Tus pojniam ntseeg tau lawm hais tias, yog nws tus txiv-tsev zoo lawm, ces nws lub-neej yeej yov nyob tau xws-teb xws-chaw, xws li tias nws yeej yov:

- muaj vaj-tsev zoo nyob,
- muaj tsheb tshiab siv,

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

- muaj hlua-nyiaj thiab hlua-kub coj,
- muaj txhua yam uas nws ntshaw thiab xavtau,
- ua lub-neej nyob tau kaj-siab-lug.

Tus pojniam ntseeg tau hais tias yog nws tus txiv yog ib tug neeg uas tej-lim lawm, mas nws tej kwvtij thiab neejtsa thiaj li yov saib nws muaj-nqi thiab thiaj li yov muaj kev cia-siab rau nws xwb. Tus pojniam ntseeg tau lawm tias, yog thaum nws tej kwvtij thiab neejtsa muaj kev cia-siab rau nws lawm, mas lawv thiaj li yov saib nws tsevneeg yog ib tsevneeg tseem-ceeb, ces yog thaum nws muaj noj-haus los-yog ntsib kev tsaus-ntuj los sawvdaws yeej yov tuaj koom tau luag-ntxhwb-ntxhi thab yov tuaj koom tau puv-vaj thiab puv-tsev li nws txoj kev ntshaw li.

Vim-yog tus niam-tsev zoo yeej paub zoo lawm hais tias: *“Tus txiv-tsev yog tus uas yov los ua tus txcha-nqaj-qaum los mus nres-txcheem tag nrho rau txhua yam kev phem, kev zoo, qhov sib, thiab qhov nyhav; uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv tus pojniam tsevneeg”*, Es thaum tus pojniam mus nrhiav tau ib tug txivneej uas nws ntseeg tau hais tias yeej yov los ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws thiab nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob lawm, Ces nws thiaj li *“Txaus-siab-hlo muab nws lub cev thiab nws txojsia tso tag-nrho rau tus txivneej ntawd thiab nws thiaj li hlub tus txivneej ntawd ib leeg xwb mus txog rau hnub kawg li.”*

Thaum tus pojniam tau txiav-txim-siab los nrog tus txivneej uas yog nws tus txiv ua lub-neej uake lawm, ces nws yeej *“Zoo-siab-hlo los txanx joog thiab los mus txhawb-nqa rau txhua txoj kev uas nws tus txiv xav tau”* Es kom nws tus txiv muaj cuabkav ua tau txhua yam li nws tus txiv siab-nyiam thiab kom nws tus txiv nrog luag nyob tau muaj lub ntsej-muag luag-ntxhi, kom nws tus txiv tuav tau nws lub meej-mom kom khov, kom nws tus txiv tuav tau nws lub hwj-chim kom zoo, kom nws tus txiv nyob tau muaj lub koobnpe zoo, kom tej kwvtij thiab neejtsa saib nws tus txiv muaj-nqi, thiab kom nws tej kwvtij thiab neejtsa muaj txoj kev cia-siab rau nws tsevneeg.

Tsis tas li xwb, tus pojniam ntseeg tau tias *“Hnub uas nws tau muab nws lub-npe thiab lub-xeem coj mus xais-tseg es nws tau los mus siv nws tus txiv lub-npe thiab lub-xeem lawm xwb,”* ces yog hnub uas nws yov tau los coj kom ncajneces thiab los hlub nws tus txiv kom tau npaum nkaus li qhov uas nws hlub nws txojsia li. Tus pojniam ntseeg tau lawm tias yog nws hlub nws tus txiv thiab txhawb-nqa nws tus txiv lub zeem-muag kom tau puv-ntoob lawm, mas nws thiaj li hais tau tias *“Nws yog ib tug pojniam zoo rau nws tus txiv, nws thiaj li yog ib leej-niam zoo tau rau nws cov menyuam, thiab nws thiaj li yog ib tug niam-tsev zoo tau rau nws tsevneeg.”*

Tus pojniam ntseeg tau hais tias yog nws yeej tau txaus-siab-hlo muab nws txoj kev ncajneces thiab nws lub-siab loj-dav Coj los txhawb-nqa rau nws tus txiv lub zeem-muag zoo rau nws tsevneeg lawm, ces nkawd yeej yov ua tau lub-neej qhib qhov-rooj lug txais tos tau nkawd tej kwvtij, neejtsa, thiab tej phoojywg li nkawd txoj kev ntshaw li.

Vim-yog tus pojniam muaj txoj kev ntseeg tau li hais los saum-no, es txawm yog hais

tias nws tau sau-siab mus “*Ua lub-neej nrog rau tus txivneej uas tsis zoo-nraug, tsis txawj ntse, tsis loj-siab, tsis muaj nyiaj-txiag ntau, tus nws tsis tshua nyiam pes-tsang, thiab txawm yog tus txivneej uas yeej laus dua nws lam*”; los nws thiaj li tsaus-siab-hlo mus hlub tus txivneej ntawd thiab thiaj li tau zoo-siab-hlo mus txhawb-nqa tus txivneej ntawd lub zeem-muag; es kom nkawd lub-neej loj-hlob, kom nkawd nyob tau muaj koobnpe zoo, kom nkawd ua lub-neej nyob tau uake kaj-siab-lug, kom nkawd tuav tau nkawd lub meej-mom nyob khov-kho, thiab kom nkawd tej kwvtij thiab neejtsa muaj txoj kev cia-siab tau rau nkawd thiab.

Tus niam-tsev txoj haujlwm yog dabtsi tiag

(Raws li Hmoob thawj-tus thawj-coj cov lus qhuab-qhia)

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais tias: tus pojniam uas nws muaj ib txoj kev ntshaw thiab xavtau tus txiv uas kom zoo-siab-hlo los ua ib tug txiv-tsev zoo rau nws tsevneeg li hais los saum-no, mas nws muaj txoj kev ntseeg tau tias, “*Dab Yawm-saub*” yeej tau tsim neeg yug los nyob rau lub ntiaj-teb no, mas kom muaj ib tug yug los yog tus pojniam thiab kom muaj ib tug yug los yog tus txivneej Es kom nkawd los sib-sau nyob uake ua ib-yim neeg, thiab kom ib-yim neeg twg mas nws tsuas muaj ib tug pojniam los ua tus niam-tsev thiab kom tsuas muaj ib tug txivneej los ua tus txiv-tsev xwb.

Tus niam-tsev zoo mas nws ntseeg tau hais tias, vim-yog hais tias tus txiv-tsev yog tus uas yov los mus ua tus txha-nqaj-qaum nres-txheem tag nrho rau: yam phem, yam zoo, qhov sib, qhov nyhav, lub koobnpe zoo, thiab lub koobnpe phem nyob rau hauv nws tsevneeg tibi; Mas “*Dab Yawm-saub*” thiaj li tau cia rau “*Tus txiv-tsev yog tus uas muaj txojcai loj-siab tshaj nyob rau hauv nws tsevneeg Es kom nws muaj cuabkav los tuav tau nws tsevneeg kom nyob tau uake khov-kho nyob kom tau ruaj li zeb thiab khov li tsua.*”

Tsis tas li xwb, tus niam-tsev zoo mas nws ntseeg tau lawm tias “*Dab Yawm-saub*” yeej tau tsim kom tus pojniam los ua tus niam-tsev zoo es kom nws los mus:

- *ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub zeem-muag,*
- *ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub zog,*
- *ua tus tuav tus txiv-tsev lub meej-mom,*
- *ua tus tuav thiab ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub hwj-chim,*
- *ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev txoj kev txhawj thiab kev ntshai,*
- *ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub tswvyim,*
- *ua tus txhawb-nqa tus txiv-tsev lub koobnpe kom ib hnub twg nws tsuas muaj zoo zuj-zus mus xwb,*
- *txawj yog thiab txawj uv kom tau nws tus txiv thiab nws cov menyuam kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau,*

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

- *ua siab-ntev (ua kanm to-qab) es txawm yog hais tias nws cov menyuam los yog nws tus txiv ho yov ua tau qhovtwg tsis zoo (tsis haum) li nws nyiam los kom nws tsis txhob cem dub muag-txig cuag li lawv yeej tsis yog neeg li,*
- *ua ib tug niam-tsev zoo uas muaj txoj kev ntseeg thiab paub zoo hais tias “Nws cov menyuam yog nws ib nplooj-siab uas nws yeej tsis muaj cuabkav yov muab tshem tau tawm hauv nws lub cev mus li, thiab nws yeej yov tsis muaj lwm yam dabtsi (lwm tus txivneej) yov coj tau los mus hloov (muaj-nqi tshaj) tau nws cov menyuam li”,*
- *ua tus los mus cev lus (tus nyob nruab-nrab) rau ntawm nws cov menyuam thiab rau ntawm nws tus txiv.*

Txhais tau hais tias nws cov menyuam xavtau yam dabtsi los-yog lawv muaj kev nyuab-siab txog yam dabtsi los lawv yeej xub los hais qhia rau leej-niam ua-ntej tso Es leej-niam mam li mus nrog leej-txiv sibtham xwb. Qhov no los twb yog-vim hais tias leej-niam yeej yog cov menyuam ib daim nplooj-siab (*ib txojisia*) uas yeej ib txwm pw ntawm leej-niam lub xub-ntiag loj-hlob, mas leej-niam thiaj li yog tus yov uv taus thiab thiaj li yog tus uas cov menyuam muaj kev ntseeg tau tias txawm yog lawv qhia ib yam dabtsi rau Es txawm yov yog yam zoo thiab yov yog yam phem los lawv niam “*Yeej yov tsis lam-tau lam-cem lawv li ub li no thiab yeej yov mloog lawv cov lus hais-qhia txog rau qhov lawv xavtau thiab qhov lawv txhawj txog rau txhua lub sijhawm li.*”

Cov lus li hais los saum-no qhia tau tias: “Tus pojniam” uas muaj cuabkav los ua tau ib tug niam-tsev zoo rau nws tsevneeg, Mas nws yeej ntseeg tau lawm hais tias “Dab Yawm-saub yeej tau tsim los kom ib tsevneeg twg no mas nws tsuas muaj ib tug yog niam-tsev thiab ib tug yog txiv-tsev xwb”, thiab kom “Tus txiv-tsev yog tus uas muaj txojcai loj-siab tshaj dua lwm tus neeg nyob rau hauv nws tsevneeg”, Es kom nws thiaj li muaj cuabkav los ua kom tau lub kaus roos tiv-thaiv tau rau nws tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau li.

Yog-vim li hais los saum-no, es “Txawm yog hais tias tus pojniam yov yog tus kawmntawv siab tshaj thiab yog tus khwv tau nyiaj-txiag ntau tshaj”; los tus pojniam thiaj li tsis muab nws txoj kev kawmntawv siab thiab txoj kev ua haujlwm tau nyiaj-txiag ntau tshaj no coj los ua ib txoj kev khav-theeb thiab coj los mus siv rau hauv nws tsevneeg li; xws li tias: nws thiaj li tsis muab coj los mus siv hais khav-theeb hais tias “Nws yeej muaj tau txojcai loj-siab sib-luag-zos li nws tus txiv nyob rau hauv nws tsevneeg thiab”.

Tus pojniam ntseeg tau lawm tias “Yog thaum nws yeej muaj tau txoj kev ncaincees thiab txhawb-nqa nws tus txiv lub zeem-muag kom tau puv-ntoob lawm”, ces nws tus txiv:

- yeej yov fwm nws,

- *yeej yov saib nws muaj-nqi,*
- *yeej yov mloog nws hais,*
- *yeej yov txhawb-nqa nws,*
- *yeej yov txawj yoog tau nws txoj kev coj noj-haus nyob rau hauv nws tsevneeg,*
- *yeej yov zoo-siab-hlo los ua kom tau lub kaus roos tiv-thaiv nws txoj kev txhanj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob li qhov nws tus txiv muaj cuabkav ua tau li.*

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais ntxiv hais tias: Kom Nco-ntsoov hais tias, Tus niam-tsev zoo mas nws yeej paub meej lawm hais tias “Ib lub hav-zoov twg txawm yog hais tias yov loj npaum licas los nws yeej tsuas muaj ib tsoob-ntoo thiaj li loj-siab tshaj xwb”, Hos “Ib tsevneeg twg ces txawm yog hais tias yov muaj coob tus txawj ntse ib yam-nkaus los nws tsuas muaj ib tug txiv-tsev uas yog tus muaj txojcai loj-siab tshaj xwb”.

Vim-yog hais tias tus pojniam yog ib hom neeg uas siab-muag thiab siab-ntshai heev li hais los saum-no, mas nws thiaj li xav nrhiav kom tau ib tug txivneej uas zoo-siab-hlo los “*Ua ib tug txiv-tsev zoo rau nws tsevneeg*”.

Ib lub zos loj-loj los nws tsuas muaj ib tus yog tus thawj-coj xwb

(Raws li Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos cov lus qhuab-qhia)

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais rau tsevneeg Hmoob hais tias: kom tsevneeg Hmoob yov-tsum ntseeg thiab paub kom zoo hais tias “*Txawm yog Ib lub hav-zoov yov loj npaum licas thiab txawm yog yov muaj ntau tsoob-ntoo loj-siab npaum licas,* los Dab Yawm-saub tsuas pub kom muaj *ib tsoob-ntoo thiaj li yog tsoob ua loj-siab tshaj xwb*”, Hos “*Ib lub zej-zos twg ces txawm yog hais tias yov muaj coob tus neeg txawj ntse npaum licas,* los Dab Yawm-saub tsuas pub kom muaj *ib tug thiaj li yog tus thanj-coj thiab yog tus uas muaj txojcai loj-siab tshaj*” Es kom nws thiaj li muaj cuabkav los mus ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws lub zej-zos (*ciam-dej ciam-av*) thiab nws cov pejxeem txoj kev txhawj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob xwb.

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais rau tsevneeg Hmoob hais ntxiv hais tias: Kom tsevneeg Hmoob yov-tsum paub thiab ntseeg hais tias Dab Yawm-saub yeej tau tso haivneeg Hmoob thawj-thiab (*yug*) los nyob rau hauv lub ntiaj-teb no, mas kom “*Ib tsevneeg twg mas nws tsuas muaj ib tug yog tus txiv-tsev thiab ib tug yog tus niam-tsev xwb.*”

Txhais tau hais tias: “*Txawm yog ib tsevneeg twg yov muaj coob tus kawmntawv siab ib-yam, txawj ntse ib-yam, los yog kebuv tau nyiaj-txiag ntau ib-yam;* los Dab Yawm-saub tsuas pub kom muaj *ib tug thiaj li yog tus txiv-tsev* uas yog tus muaj txojcai loj-siab tshaj *Es kom nws muaj cuabkav los mus ua tau lub kaus roos tiv-thaiv nws lub vaj-tsev thiab nws tsevneeg txoj kev txhanj thiab kev ntshai kom tau puv-ntoob xwb.*”

Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos hais tias: “*Tus txiv-tsev ib txoj haujhwv uas tseem-*

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev
coj noj-haus

*ceeb tshaj ces yog los mus ua kom tau lub kawm to-qab Es kom txawm yog hais tias yov
muaj ntau yam phem thiab ntau yam uas nws yeej tsis nyiam kiag li; Los nws yov-tsum tau uv
thiab zam kom tau lub txim rau li, Thiab Nws yov-tsum tau zoo-siab-hlo los mus ris rau
txhua lub nra uas tshwm-sim muaj nyob rau hauv nws tsevneeg, Xws li: lub nra sib, lub nra nyhav,
lub koobnpe phem, thiab lub koobnpe zoo tibs?”.*

Cov zaj-lus nyob uas nyob rau tshooj-lus 5, uas yog tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-
coj txoj kev qhuab-qhia txog tus thawj-coj txoj haujlwm thiab txoj kev coj noj-haus yog
dabtsi tiag no, qhia tau tseeb tias: “*Tus thawj-coj uas yeej muaj lub-siab ncaincees hlub txhua
tus pejxeem sib-npaug-zos, mas nws yeej qhib tau lub-siab dawbpaug nrhiav txoj kev zoo coj los
mus qhuab-qhia kom txhua tus thawj-coj nyob rau txhua lub zej-zos kom nyias paub tseeb hais
tias nyias txoj haujlwm yog dabtsi tiag”*, Es nws thiaj li nrhiav tau txoj kev zoo coj los
mus pab tau rau cov pejxeem kom tau puv-ntoob li qhov nws muaj cuabkav ua tau.

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):

*“Tsis txhob chim rau tus neeg uas nws tsuas-yog pom koj qhov yog qhov phem tas li xwb, tabsis
mas nws yeej tsis pom nws qhov phem li, vim nws muaj kev nyuab-siab thiab mob-hlwb heev nyob rau
hauv lawv lub-neej lawm.”* (ThajYeeb Lis 2020).

*“Lub-neej yov nyob tau Kaj-siab-lug yog hais tias koj tsis siv txoj kev-xav-xwb thiab kev taug-xaiv
coj los mus ua qhov-tseeb siv rau koj lub-neej txhua hnub txhua hmo.”* — ThajYeeb Lis 2023.

“Tsis txhob caum-qab tus neeg uas nws muab nyiaj-txiag saib muaj-nqi tshaj dua nws txojsia.”
— ThajYeeb Lis 2006.

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv
txoj kev ua-npau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij
hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau
dub; Los qhia rau kuv txog rau Hmoob txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig, Dab Ntsuj-plig,
thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Yov-luag txhua yam uas sau rau hauv phau-ntawv no yog kuv sau raws-nkaus li kuv txoj kev ua-mpau-suav txog rau tus txivneej Hmoob uas hnav lub tsho-dub loj txij hauv-caug tshooj rau cev ris-tsho dub, ntoo kaum-mom dub, thiab rau nkawm-khau dub; Los qhia rau kuv txog rau tsevneeg Hmoob txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig xwb

Tshooj-lus 6

Kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab Kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab Es Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos tau muab coj los siv ua txojcai rau Hmoob siv)

Noj Tshiab Pebcaug ua-ntej mas mam li ua Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, Ces Nws hais tias:

“Kev Noj Tshiab Pebcaug” Yog Txhua-yam kev ua noj-haus yog yam tshiab thiab kev hloov dua khoom tshiab siv rau txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau hmo 30 lub 12 hli, Xws li: Kev teev-hawm dua tshiab, Kev Dej-haus tshiab, Kev khoom noj-haus tshiab, Txoj kev Ntshaw thiab kev Xavtau tshiab.

“Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab” Yog Kev koom khoom noj-haus tshiab, Kev ntshaw thiab kev xavtau tshiab, Kev lom-zem ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab Cim Qoob-loo Tshiab.

Hais txog rau ntawm Hmoob txoj kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab Kev Noj Tshiab Pebcaug, Mas raws li Xwm-kab Los-txhiaj-txheej cov lus uas nws tau tham hais-qhia rau tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos, Es Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li tau muab Xwm-kab txoj kev ntseeg hais tias yog-vim lica Hmoob thiaj li muaj txoj Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab Kev Noj Tshiab Pebcaug Coj los mus siv tsim ua ib txojcai (*ib txoj kev ntseeg*) rau tsevneeg Hmoob siv, Ces muaj li hauv-qab no:

“Lub 12 hli uas yog lub hli uas tsevneeg Hmoob cov qoob-loo twb siav tas thiab twb tau muab coj los mus ntim cia rau hauv txhab tas lawm, ces txhua tsevneeg yov tau los mus so (*nyob*) tsis ua haujlwm 3 hnuv, Xws li: sawvdaws los mus “*So rau hnuv xiab 1 tshiab, lub 1 hli tshiab, mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub 1 hli tshiab*”, uas ua-ntej sawvdaws yov rov qab mus ua cim qoob-loo tshiab tom-ntej no”.

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais tias: Vim-yog li hais los saum-no, Mas txhua

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

tsevneeg Hmoob thiaj li yov tau los mus npaj kom tau li hauv-qab no coj los mus siv los yog coj los mus ua rau 3 hnuv uas sawvdaws los mus so (*nyob*) no, xws li sawvdaws yov-tau los mus npaj kom tau:

1. Ib cov zaub kom txaus pub rau nws tsevneeg cov tsiaj-txhuv noj 3 hnuv,
2. Ib cov txhuv kom txaus rau nws tsevneeg noj 3 hnuv,
3. Ib cov taws kom txaus rau nws tsevneeg rauv 3 hnuv,

Hmoob Noj Tshiab 30

Ces txog rau hnuv 30 uas yog lub 12 hli tas (*12 hli hnuv kawg*), ua-ntej uas sawvdaws yov los so (*nyob*) 3 hnuv ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab; xws li hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab. Mas sawvdaws thiaj li yov tau los npaj kom tau li hauv-qab no coj los mus siv (*ua*) rau hmo Noj Tshiab Pebcaug uas yog hmo 30 lub 12 hli kawg no:

1. Tuav-ncuav noj = Ib tsevneeg twg yov tau npaj Ib tsus mov-nplej nplaum tshiab coj los mus tuav ua ncuav noj thiab muab ib lub ncuav puab kom loj dua lwm lub ncuav Es muab coj los khaws cia Es thaum Laig Dab Ntsuj-plig (*ua mov-nplej tshiab rau Dab Ntsuj-plig noj*) noj tas lawm, Ces mam li muab lub ncuav loj no coj los tso rau zaum lub rooj Es mam li muab ib rab-riam coj lus mus suam (*hlais*) 2 kab rau hauv nruab-nrab hauv lub ncuav loj no.

Hlais (*suam*) kab 1 nqis hav (*ib kab pem toj los rau nram qab*), Ces hais lus li no: “*Kuv hlais no mas kuv tsis yog hlais Ntsuj-plig niam, tsis yog hlais Ntsuj-plig txiv, tsis yog hlais Ntsuj-plig tub-ki, tsis yog hlais Ntsuj-plig qoob-loo, thiab tsis yog hlais Ntsuj-plig tsiaj-txhuv nawb; Kuv hlais no mas tsuas yog hlais txhua-yam kev txhawj thiab kev ntshai; tso nrog rau lub xyoo laus uas kawg rau hmo no, coj mus pov tseg rau zaj qho (hiav-txwv) kom kuv tsevneeg tsis txhob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txog li lawm no nawb.*”

Ces mam li muab rab-riam “*hlais dua ib kab tav-toj*”, Ces mam li hais tias: “*Kuv hlais no mas yog hlais kem ua ciam-dej ciam-av kom Dab ntsuj-plig qus thiab Dab ntsuj-plig nyeg nyias nyob rau nyias ib-sab, Es kom txij li hmo no mus mas kom ib tug tsis txhob tsim kom muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai rau ib tug li lawm no nawb*”.

Lub-caij Lwm-sub: Yog lub 12 hli tas, hmo 30, pib thaum lub hnuv qaij es yov

poob rau tim npoo-ntuj.

2. Lwm-sub = tus thawj-coj yov-tsum tau npaj kom tau ib cov neeg tuaj uake es tuaj npaj kom tau ib tsob-ntoo thoob-fuab coj los mus ua tus ncej txho tuav txoj hlua lwm-sub rau hmo noj tshiab 30.
3. Txoj hlua lwm-sub = tus thawj-coj yov-tsum tau npaj kom tau ib cov neeg tuaj uake es tuaj npaj kom tau ib txoj hlua coj los mus ua txoj hlua uas rub kom siab rau cov neeg tau nkag mus thiab nkag los rau lub-caij Lwm-sub. Txoj hlua no mas “*Muab cov nqeeb coj los mus sib-ntsnj uake ua ib txoj hlua kom ntev*” Es kom txaus cab rau cov neeg nkag mus thiab nkag los.
4. Moj-zeej = Ib tsevneeg twg yov-tau ua Ib cov Moj-zeej kom txaus rau nws tsevneeg ib leeg ib tug Moj-zeej es coj tuaj mus rau ntawm qhov chaw yov Lwm-sub rau Hmo noj tshiab 30. Cov Moj-zeej yog cov yov los mus ris yam phem uas tshwm-sim muaj nyob rau ib tug neeg twg coj mus pov-tseg rau dej-tshoob mus rau zaj-qho kom tsis txhob rov-qab los mus ua tau kab-mob kev-nkeeg rau tus neeg lawm.
5. Qaib Lwm-sub: Tus thawj-coj yov tau npaj Ib tug Lau-qaib ib liab-ploog coj los mus ua tus siv Lwm-sub es ua tus xa cov vij-sub uas tshwm-sim muaj nyob rau lub xyoo laus (*12 hli dhau los lawm*) coj mus pov tseg rau phab hnuv Poob Es kom lub hnuv coj mus pov tseg rau zaj lub qhov kom txhua tsevneeg Hmoob thiab Hmoob cov tsiaj-txhuv tsis txhob muaj txoj kev txhawj thiab kev ntshai txog rau nyob rau cim qoob-loo tshiab tom-ntej no lawm.
6. Kev Lwm-Sub: Muab tus Lau-qaib coj los mus tuav rau ntawm ib sab tes, ces muab tus Lau-qaib LWM 3 zaug (*lwm*) kiv ua vaj-voog *pib phab-xis mus rau phab-lanj* (phab hnuv tuaj mus rau phab hnuv poob), ces cov neeg yov tau nkag 3 lwm hauv txoj qab hlua ncig tsob ntoo, Ces *thaum sawvdaws ncig tas lwm 3 lawm*, Ces mam li siv “*Rab Phom/rab hneev Coj los mus tua 1 phom/hneev tig mus rau phab hnuv poob*”, tua Xa cov vij-sub vij-sw thiab txhua yam kev txhawj thiab kev ntshai mus rau sab hnuv poob Es kom lub hnuv coj mus pov rau zaj qho (*hiv-txwm*) kom cim qoob-loo tshiab tom-ntej no mas kom txhua tsevneeg tsis muaj txoj kev txhawj thiab kev

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug
thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

ntshai txog yam phem li lawm.

Thaum Tua Phom/hneev tas lawm, ces mam li pib muab tus qaib coj los mus
lwm 3 xaug (lwm) kiv ua vaj-voog *Pib phab lauj mus rau phab-xis* (phab hnuv poob mus
rau phab hnuv tuaj), Ces mam kom cov neeg ncig hauv txoj qab hlua 3 lwm ncig
tus ntoo thiab. 3 lwm no mas yog los mus “*Ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab*”,
Es kom txhua tus noj qab nyob zoo thiab kom ua qoob-loo siav puv txhua ces-
kaum teb, thiab kom tej tsiaj-txhuv loj-hlob tsis muaj dabtsi ua tau phem rau li. Ces
thaum cov neeg ncig 3 lwm tas txhua tus lawm, Ces mam li muab “*Tus qaib tua, ces
muab tus qaib ib qho ntshav coj los mus plev rau tsob-ntoo*”, Ces mam li muab tus qaib lub
cev, thiab tsob ntoo, thiab cov Moj-zeej nrog rau txoj hlua Coj mus pov tseg rau
phab hnuv poob xwb.

7. Tua phom/hneev = Tus thawj-coj yov tau npaj ib Rab Phom/hneev coj los mus
tua rau lub-caij thaum Lwm-sub uas yog tua xa cov cov vij-sub vij-sw thiab txhua
yam kev txhawj thiab kev ntshai uas tau tshwm-sim muaj rau 12 lub hli dhau los
lawm no mus rau sab hnuv poob Es kom lub hnuv coj mus pov tseg rau zaj qho
Es kom cim qoob-loo tshiab tom-ntej no mas kom txhua tsevneeg thiab cov tsiaj-
txhuv txhua tus tsis txhob muaj txoj kev tshawj thiab kev ntshai txog rau qhov
phem li lawm.

Tom qab thaum Lwm-sub tas lawm, ces txhua tsevneeg rov qab mus txog tsev, Ces
sawvdaws mam li mus ua txoj kev Ntseeg ntsuj-plig thiab kev teev-hawm Dab Ntsuj-plig
(*dab nyeg*) li hauv-qab no:

1. Hu ntsuj-plig = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib tug Lau-qaib ib liab-ploog coj los
mus siv hu nws tsevneeg thiab nws cov tsiaj-txhuv cov Ntsuj-plig Es kom txawm
yog hais tias 12 lub hli dhau los lawm no tus Ntsuj-plig twg ho mus poob los yog
mus yuam-kev rau qhov twg lawm los kom tus Lau-qaib tus Ntsuj-plig mus nrhiav
kom tau thiab mus coj rov qab los rau hauv vaj thiab hauv tsev.
2. Zaub-mov ua Dab Ntsuj-plig tsaug (*Laig Dab-nyeg*) = Ib tsevneeg twg yov-tau npaj
ib tus qaib (*maum, lau, los yeej tau*) Coj los mus ua ib qhov zaub nrog rau ib qho mov-
nplej tshiab, Es rau ib rooj-mov hu nws cov Dab Ntsuj-plig (*Dab-nyeg*) los kom txhij
txhua Es nws mam li los mus hais lus ua cov Dab Ntsuj-plig tsaug rau lawv txoj

kev tau ua lub teeb-taws rau nws tsevneeg pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv nws tsevneeg thiab nws cov tsiaj-txhuv txoj kev txhawj thiab kev ntshai tau 12 lub hli dhau los lawm.

3. Noj nqaij thiab mov-nplej tshiab = Ib tsevneeg twg yov-tau npaj ib cov qaib/npua coj los mus tua ua ib cov nqaij noj nrog rau mov-nplej tshiab Es ua ib rooj-mov-nplej tshiab noj uake nrog rau nws tsevneeg thiab nws cov txheeb ze noj uake ua kev sibhlub thiab ua ke zoo-siab Txais-tos hnub xiab 1, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab uas yov tawm tuaj rau tagkis sawv-ntxov.
4. **Teev-hawm Xwm-kab** = kev teev-hawm Xwm-kab mas yov-tau npaj kom tau li no: 1). Ib Daim-txiag ntoo siv ua lub thaj, 2). Ib lub tais txhuv muab cov xyab taws txho rau, 3). Ib lub teeb taws, 4). 3 lub khob (ib lub rau dej-haus, ib lub rau mov-noj, ib lub rau nqaij), 5). 7 tus xyab nrog rau 7 daim nyiaj-txiag.

Thaum pib teev-hawm Dab Xwm-kab ces pib li no:

- 1). Muab tus Lau-qaib ib liab-ploog coj los fiv (Cob) rau Dab Xwm-kab, ces hais li no: “*Dab Xwm-kab nawb, hmo no yog Hmo xyoo laus tas lawm, mas tagkis xyoo tshiab yov tawm tuaj, Mas kuv muab Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog no tus ntsuj-plig coj los mus Fiv (Cob) rau koj, Mas koj txais nws los mus nrog koj nyob uake rau saum lub Thaj-Xwm-kab no nawb.*” Ces muab tus qaib coj mus tua. Thaum tua tus Qaib, Ces mam li muab ib tug plaub ntawm tus Qaib lub Caj-dab nrog (lo) nws ib qho ntshav Coj los mus Lo rau Nws tus Cim uas nyob rau pem lub Thaj. Ces mam muab tus Qaib coj mus dob thiab coj mus vom kom siav.
- 2). Thaum Vom siav lawm, ces mam li coj tus Qaib lub cev los mus Fiv (Cob) rau rau Dab Xwm-kab dua (*zawm 2*), ces mam hais li no: “*Dab Xwm-kab nawb, kuv yov muab Dab Yawm-saub tus Lau-qaib ib liab-ploog no tus Dab Ntsuj-plig coj los mus cob rau koj nawb, Mas koj yov tau los mus txais nws tus Dab Ntsuj-plig mus nrog koj thiab koj cov Dab Ntsuj-plig nyob ua ke rau saum lub Thaj-Xwm-kab no, Es sawvdaws yov-tau los mus ua lub teeb-taws kom kuv tsev neeg*

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

pom kev deb txog rau txoj kev khwv noj-haus thiab yov los mus ua lub kaus roos tiv-thaiv kuv tsevneeg txoj kev txhawj thiab kev ntshai rau lub xyoo tshiab thiab cim-qoob-loo tshiab uas yov pib rau tagkis mus no nawb.”

Thaum hais li no tas, ces mam li muab 7 tus xyab thiab 7 daim nyiaj-txiag coj los mus cob rau Dab Xwm-kab, ces mam hais li no: “Dab Xwm-kab nawb, kuv yov muab cov nyiaj-txiag thiab xyab no rau koj coj mus siv them nuj-nqi thiab yuav noj-haus *rau koj cov Dab Ntsuj-plig txhua tus rau lub Xyoo Tshiab thiab Cim-qoob-loo Tshiab tom-ntej no nawb*, Mas koj los mus txais coj mus siv yuav noj-haus thiab them nuj-nqi no nawb.” Ces muab “*Cov Xyab hlawv ua-ntej kom kaw kub txog nrab lawm*”, Ces mam li muab “*Cov Nyiaj-txiag hlawv*” kom tas xwb.

5. Teeb-taws = Ib tsevneeg twg yov tau npaj ib lub teeb coj los mus taws rau saum nws lub Thaj-xwm-kab. Pib taws lub teeb rau hmo noj 30 mus kom txog kiag rau 3 hnuv 3 hmo so tom-ntej no. Mas 3 hnuv 3 hmo tom-ntej no, mas tsis txhob siv qhov-ncauj coj los mus tshuab taws li, Mas yov-tsum tau muab ntoo-ciab phua ua tej daim nplais me-me, ces mam li coj mus zes ntawm lub teeb coj los mus rauv-taws xwb. Qhov no yog tsevneeg Hmoob ib txoj kev ntseeg hais tias kom hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab yov tuaj no, Mas kom tsis txhob muaj nag-xob thiab nag-cua los mus ntaus thiab los mus tsoo (*raug*) tau rau nws tsevneeg txhua yam qoob-loos thiab nws cov tsiaj-txhuv txhua tus li.

Keu Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab

(Lub hnuv 1 tshiab, Lub hli 1 tshiab, Cim qoob-loo tshiab)

(Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Pebcaug thiab kev Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab Es Hmoob tus thawj-coj Tswv Zos tau muab coj los siv ua txojcai rau Hmoob siv)

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg Ntsuj-plig thiab kev Teev-hawm Dab Ntsuj-plig, Ces Nws hais tias:

“Keu Noj Tshiab Pebcaug” Yog Txhua-yam kev ua noj-haus tshiab thiab kev hloov dua khoom tshiab siv rau txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm rau hmo 30 lub 12 hli, Xws li: Keu teev-hawm dua tshiab, Keu Dej-haus tshiab, Keu koom khoom noj-haus tshiab, Txoj kev Ntshaw thiab kev Xavtau tshiab.

“Kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab” Yog Kev koom khoom noj-haus tshiab, Kev ntshaw thiab kev xavtau tshiab, Kev lom-zem ua kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab, thiab Cim Qoob-loo Tshiab.

Tsevneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau siv Xwm-kab txoj kev ntseeg ntsuj-plig thiab kev-tawm dab ntsuj-plig Uas nws tau muab coj los tsim ua ib txojcai (*kev ntseeg*) rau tsevneeg Hmoob siv txog rau Hmoob lub Xyoo Tshiab uas yog 3 hnuv uas yov los mus so (*nyob*) rau lub hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, mus txog rau hnuv xiab 3 tshiab, lub hli 1 tshiab, cim qoob-loo tshiab; Ces muaj li hauv-qab no:

Thaum sawv ntxov-ntxov uas yog hnuv xiab 1 lub hli 1 tshiab, thiab pib rau cim qoob-loo tshiab, mas txhua tsevneeg yov tau npaj ua kom muaj li hauv-qab no rau 3 hnuv so tom-ntej no:

1. Dej tshiab = npaj sawv ntxov-ntxov mus ris (*ev*) ib cov dej tshiab coj los mus siv Txais-tos lub xyoo tshiab—vim tias nws yog hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab yog cim qoob-loo tshiab lawm, mas kom txhua tsevneeg tau haus dej tshiab los mus ntxuav txhua yam phem tawm hauv txhua tus lub cev mus, Es kom xyoo tshiab no txhua tus tsis muaj mob-nkeeg es kom txhua tus muaj lub zog loj khov-kho mus khwv noj-haus.
2. Hu tsiaj-txhuv los noj zaub thiab noj qhauv = npaj sawv ntxov-ntxov los mus hu tsiaj-txhuv los mus noj qauv thiab noj zaub tshiab, ua kev zoo-siab Txais-tos rau hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
3. Tua tsiaj-txhuv noj = yog hais tias tsevneeg twg muaj tsiaj-txhuv, ces npaj muab ib tug tsiaj-txhuv coj los mus tua ua nqaij noj nrog rau cov mov-nplej tshiab Es hu cov kwvtij thiab neejtsa tuaj koom noj ua kev sibhlub thiab ua kev zoo-siab Txais-tos lub xyoo tshiab uas pib rau hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab Cim-qoob-loo tshiab tom-ntej no.
4. Sib saibxyuas = cov laus los-yog cov uas muaj lub-neej lawm, ces muab ris-tsho tshiab coj los hnav Es yov mus saibxyuas kwvtij, neejtsa, los yog mus saibxyuas tej me tub-ntxhais lom-zem ua si uake ua kev zoo-siab Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
5. Npoj-pob = npaj muab ib cov ntaub-xov coj los xaws ua ib cov npoj-pob rau cov tub-ntxhais hluas tau coj los mus siv ib-leeg pov rau ib-leeg (*pov-pob*) uas kev sib-

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

ntsib, sib-pom, sib-paub, ua kev hluasnkauj thiab hluasnraug, ua kev lom zem, thiab ua kev zoo-siab Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.

6. Tub-lub = npaj muab cov yas-ntoo coj los mus txua ua ib cov tub-lub rau cov menyuum tub tau muab tso sib-ntaus ua kev sib-tw thiab kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
7. Tis-qaib = npaj txua ib lub tog-raj xyoo coj los ntim ib cov tis-qaib rau thiab txua ib rab-duav rau cov tub-hluas thiab menyuum me ib leeg tau siv ntaus tis-qaib rau ib leeg ua kev sib-tw thiab ua kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
8. Tso nyuj los yog twm sib-nraus = cov tsevneeg uas muaj txiv nyuj (*beev-nyuj*) los-yog txiv twm (*phaw-twmm*) loj tiav-txiv lawm los kom npaj coj tuaj sib-nraus rau sawvdaws saib ua kev lom-zem Txais-tos hnuv xiab 1 tshiab, lub hli 1 tshiab, thiab cim qoob-loo tshiab tom-ntej no.
9. Txoj kev sib-yuav (*sib-sau*) ua lub-neej uake = Nws yog lub-caij so lawm, mas yog ib lub-caij khoom rau cov niam thiab cov txiv lawm, Ces yog cov tub-ntxhais uas xav los mus sib-yuav (*sib-sau*) ua niam-txiv Es yov los mus npaj ua lub-neej tshiab uake (*ua ib-yim-neej*) los yeej yog lub-caij lawv los mus sib-yuav lawm. Tsis tas li xwb, nws kuj yog rau ib lub hli tshiab, ib lub xyoo tshiab, thiab ib cim qoob-loo tshiab thiab, ces yeej yog zoo caij-nyoog rau cov tub-ntxhais hluas pib lub-neej tshiab lawm thiab.

Ces thaum kawg no, ces Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos thiaj li hais tias: “*Tom-qab uas sawvdaws los mus so (nyob) 3 hnuv tas lawm*, ces txhua tsevneeg mam li npaj rov qab mus nrhiav dua daim-teb tshiab coj los mus ua cim qoob-loo tshiab thiab xwb”.

Ces txij li thaum Hmoob thawj-tus thawj-coj tau muab Hmoob txoj kev teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab txoj kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab coj los mus siv ua ib txojcai (*txoj kev ntseeg*) rau tsevneeg Hmoob siv lawm, ces txhua-txhua lub xyoo tas rau lub 12 hli tim rau hnuv 30, ces Hmoob thiab li pib “*Muaj noj Tshiab Pebcaug rau hmo 30 lub 12 hli.*” Ces “*Hnuv xiab 1, txog rau xiab 3*, Ces Hmoob thiaj li los ua kev lom zem *Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab thiab cim qoob-loo tshiab.*”

Hmoob txoj kev teev-hawm Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob Lub Xyoo Tshiab ces xaus li no xwb

Qhov kawm no, kuv xav kom Hmoob cov thawj-coj nyob rau tiam 21 no, yov-tau los muab peb haivneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos cov lus li hauv-qab no Coj los mus ua tib zoo xav kom zoo, Es seb peb pos pom hais tias: “*Yog tim leej twg tiag Es peb Hmoob txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab thiab li pib ua rau thaum lub 7 hli mus txog rau lub 1 hli.*” Thiab seb yog “*Tim leej twg tiag Es peb Hmoob thiab li muaj ntau-ntau lub Tshiab Pebcaug thiab ntau-ntau lub kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab rau txhua ib lub xyoo tshiab twg*”. Tsim nyog peb yog cov thawj-coj lawm, mas peb yov tau los mus ua tus saibxyuas peb Hmoob teej tug (*kev ntseeg*) kom muaj-nqi tshaj, Es peb yog cov yov los mus tuav kom khov-khov Es kom tsis txhob muaj lwm haivneeg twg los-yog peb lwm tus neeg Hmoob twg yov los muab tau peb txoj kev ntseeg (*teej twg*) rhuav-tshem tau yooj-yoojyim li niaj hnub no li.

Peb haivneeg Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos tau hais ib cov lus tseem-ceeb tseg rau tsevneeg Hmoob lawm hais tias: “*Kom peb Hmoob txhua tus thanj-coj yov-tsum paub ceev nws lub meej-mom*”. Xws li hais tias “*Nws yov-tsum paub hais tias nws yog leej twg thiab nws haivneeg Hmoob yog leej twg tiag*”. Txhais tau tias nws yov-tsum paub kom tseeb hais tias nws thiab nws haivneeg lub meej-mom (*caj-ces*) yog dabtsi tiag, Es nws yov-tsum tau los mus lees paub nws caj-ces (*meej-mom*) thiab los mus tuav nws caj-ces kom ruaj-khov, Es kom lwm haivneeg paub hais tias nws yeej yog ib tug neeg thawj-thiab (*yug*) los nyob muaj caj-ces thiab.

Hmoob thawj-tus thawj-coj hais ntxiv tias: “*Ib tug neeg uas tsis muaj meej-mom (caj-ces) ces yog tus neeg uas nws yeej ua neeg nyob tau twj-zeej uas yeej tsis muaj lwm tus neeg (haivneeg) twg yov ntshai nws li, ces nws lub-neej thiab li nyob nrog rau txoj kev txhawj thiab kev ntshai tas li xwb*”.

Qhov li hais los saum-no qhia tau tias “*Tus neeg uas yog ib tug thanj-coj zoo, Mas Nws yeej tsis muab nws haivneeg txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm, Xws li: Kev Noj Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab coj mus muab rhuav-tshem Es coj mus siv ua ib txoj kev khwv nyiaj-txiag rau nws tus-kheej los-yog rau lwm tus neeg li.*” Pivtxwv li tias, Nws yeej tsis muab Hmoob Lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab Coj los mus ua rau thaum lub 7 hli, mus txog rau lub 1 hli li. Tsis tas li xwb, tus neeg uas yog ib tug thawj-coj zoo, Mas nws yeej “*Tsis pub kom ib lub xyoo tshiab twg Mas kom tsevneeg Hmoob muaj noj ntau-ntau lub Tshia Pebcaug thiab muaj kev Zoo-siab Txais-tos lub Xyoo Tshiab hlo li.*”

Tsis tas li xwb, tus thawj-coj zoo mas nws yeej paub hais tias nws yog ib haivneeg Hmoob uas ntseeg Ntsuj-plig thiab Teev-hawm Dab ntsuj-plig, mas nws yeej txaus-siab-hlo los mus ntseeg thiab los mus teev-hawm Es los mus ua ib tug qauv rau tsevneeg Hmoob cov menyuum pom thiab rau lawv kawm siv mus rau yav tom-ntej.

Nco ntsoov tias “*Txoj kev Ntseeg, mas nws tsis yog ib yam uas koj yov ib-sij muab paww (bloom) ib zang thiab thaum twg koj xav muab paww (bloom) Ces koj cia li muab paww (bloom) tau li.*” Tabsis mas “*Txoj kev Ntshaw thiab kev Xantau xwb, Ces nws kuj yog ib yam uas yog thaum twg koj xav muab bloom (paww) los koj yeej muab bloom (paww) tau li*”.

Cov zaj-lus nyob uas nyob rau Tshooj-lus 6, uas yog hais txog Hmoob txoj kev teev-

Raws li Xwm-kab txoj kev Ntseeg thiab kev Teev-hawm rau Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab

hawm Hmoob lub Tshiab Pebcaug thiab kev Zoo-siab Txais-tos Hmoob lub Xyoo Tshiab uas Xwm-kab tau muab koj los mus tham-qhia rau Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos, Es Hmoob thawj-tus thawj-coj Tswv Zos ho tau muab koj los mus siv ua ib txojcai (kev ntseeg) rau tsevneeg Hmoob siv no, Qhia tau hais tias: *“Tus thawj-coj ua muaj lub-siab ncajncees thiab nws yeej paub tseeb tias nws yog ib tug neeg Hmoob tiag lawm, Mas nws yeej txaus-siab-hlo lees paub lwm tus neeg txoj kev txawj ntse thiab yeej zoo-siab-hlo muab lwm tus neeg lub tswvim koj los mus ua ib txojcai (kev ntseeg) rau nws cov pejxeem tau siv kom tau puv-ntoob li.”*

Txhais tau tias *“Tus thawj-coj zoo mas Nws yeej zoo-siab-hlo txo tau nws lub hwj-chim los mus muab lub txiaj-ntsim thiab qhuas rau yam uas lwm tus neeg paub thiab txawj ua tau; kom tau puv-ntoob li.”*

Yam koj yov-tau Ras-txog (Pajlug):

“Haivneeg yog Ib pab neeg uas thawj-thiab los koom siv ib-yam lus, koom ib txoj kev ntseeg thiab kev teev-hawm, koj tus xeeb-ceem zoo sib-xws”. (ThajYeeb Lis 1995).

“Hnub twg neeg Hmoob mus kev saum huab-cua lawm, mas tsevneeg Hmoob mam li yog ib haivneeg Hmoob”. (ThajYeeb Lis 2005).

